

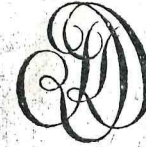
MÉMOIRES
RELATIFS A L'ASIE,

CONTENANT

DES RECHERCHES HISTORIQUES, GÉOGRAPHIQUES ET PHI-
LOGIQUES SUR LES PEUPLES DE L'ORIENT;

PAR M. J. KLAPROTH,
Membre du Conseil de la Société Asiatique de Paris.

TOME TROISIÈME,
ORNÉ DE DEUX CARTES ET DE CINQ AUTRES PLANCHES.

PARIS,
LIBRAIRIE ORIENTALE DE DONDEY-DUPRÉ PÈRE ET FILS,

IMP.-LIE.-MEMB. DE LA SOCIÉTÉ ASIATIQUE DE PARIS,
Lib. de la Soc. Roy. Asiat. de la Grande-Bretagne et d'Irlande, sur le Continent;
RUE RICHELIEU, N° 47 bis, ET RUE SAINT-LOUIS, N° 46.

NOVEMBRE 1828.

TABLE DES MATIÈRES.

	Pages.
Lettres sur la littérature mandchoue.....	I
I. Sur l'utilité de l'étude de la langue mandchoue. <i>ibid.</i>	
II. Remarques critiques sur le dictionnaire mandchou du père Amiot, publié par M. Langlès.	9
III. Remarque sur la troisième édition de l'alphabet mandchou de M. Langlès	46
IV. Rituel tartare-mandchou, publié par M. Langlès	66
V. Sur quelques autres opuscules du même auteur, relatifs au mandchou.....	81
Description du lac Baikal.....	89
Remarques sur l'essai sur la nature de la langue chinoise de M. Myers	109
Vocabulaire latin, persan et coman, de la bibliothèque de Francesco Petrarcha	113
Sur les différents noms de la Chine:.....	257
Notice de la mer Caspienne	271

	Pages.
Observations sur la carte de l'Asie publiée, en 1822, par M. Arrowsmith	284
Description du grand canal de la Chine, extraite d'ou- vrages chinois	312
Sur la langue des Kazak et des Kirghiz.....	332
Mémoire sur le cours de la grande rivière du Tibet, appelée Iraouaddy dans le royaume des Birmans...	382
Sur la langue des Afghan.....	418
Notice d'une mappemonde japonaise, conservée dans le musée britannique à Londres.....	471
Remarques critiques sur la traduction allemande des œuvres de Confucius, par M. le docteur G. Schott...	482

ERRATA.

Pag. 80, lign. 6, pour Tousea, lisez Fousa.
317, — 15 et 16, — *Wou sy hian.*
369, — 14 et 16, — полупный — полумный

人不知而不愠不亦君子乎 ① 子禽問
 子貢曰夫子至於是邦也必聞其政求
 與抑與之與 ② 子曰詩三百一言以蔽
 曰思無邪 ③ 子游問孝子曰今之孝者
 謂能養至於犬馬皆能有養不敬何以
 乎 ④ 子曰君子不器 ⑤ 子曰攻乎異端
 亂也 ⑥ 子曰或謂孔子曰子奚不為政 ⑦

MÉMOIRES RELATIFS A L'ASIE,

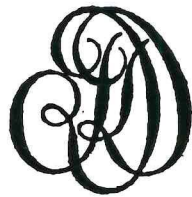
CONTENANT

DES RECHERCHES HISTORIQUES, GÉOGRAPHIQUES ET PHI-
LOGIQUES SUR LES PEUPLES DE L'ORIENT;

PAR M. J. KLAPROTH,
Membre du Conseil de la Société Asiatique de P

TOME TROISIÈME;

ORNÉ DE DEUX CARTES ET DE CINQ AUTRES PLANCHES.

PARIS,

LIBRAIRIE ORIENTALE DE DONDEY-DUPRÉ PÈRE ET FILS,

IMP.-LIB.-MEMB. DE LA SOCIÉTÉ ASIATIQUE DE PARIS,

Lib. de la Soc. Roy. Asiat. de la Grande-Bretagne et d'Irlande, sur le Continent;

RUE RICHELIEU, N° 47 bis, ET RUE SAINT-LOUIS, N° 46.

M DCCC XXVIII.

VOCABULAIRE

LATIN, PERSAN ET COMAN,

DE LA BIBLIOTHÈQUE

DE FRANCESCO PETRARCHA.

LES *Comans* ou *Comaniens*, peuple célèbre dans l'histoire du moyen âge, étaient de race turque, et les mêmes que les chroniques russes appellent *Polowtses*. « Les Khwalisses et les Boulgares, dit Nikon, » sont issus des deux filles de Loth; mais quatre » autres peuples, les Torkmeni, les Petchenezi, les » Tortsy et les Koumani, ou, plus exactement, les » Polowtsy, sont d'origine ismaélite. » Un autre écrivain, cité par Schlœtzer, dit expressément : *Cumani, id est Polowtsi, ex deserto egressi*. Mais ce qui prouve encore mieux l'identité des Comans et des Polowtses, c'est un fait que les historiens russes rapportent au sujet des derniers, que, dans cette même occasion, les historiens byzantins nomment *Comans*. Un homme de basse extraction, raconte Anna Comnena, ayant été banni de la Grèce et envoyé à Kherson, fit connaissance avec les Comans, qui ve-

« Tu n'es pas aussi obéissant que ton frère, » on construirait en Chine la phrase de la manière suivante : « Tu comparer ne peux ton prochain frère » piété filiale ; » de même en latin on pourrait dire : « *Tu æquiparare non potes tui proximi fratris (germani) filialem pietatem.* » Enfin M. Myers est saisi d'effroi en apprenant que, pour exprimer que « quelqu'un se porte partout à cheval, » un chinois dirait : « Lui allant autour est monté à cheval ; » comme si l'on ne pouvait donner cette phrase en grec, par γυρεύων ἰππεύει.

Cette brochure ne contient en tout que trente-deux pages ; elle est presque entièrement formée d'emprunts textuels faits à Fourmont, à MM. Morrison, Marshman et Abel-Rémusat. Ce qu'elle offre de plus remarquable, c'est l'invitation à ceux qui seraient disposés à disputer, ou qui désirent quelques renseignemens plus précis sur la langue et la littérature chinoises, à s'adresser à l'auteur, Dartmouth Hill, Blackheath, Kent. M. Myers aime à répandre son adresse ; elle se trouve souvent *in extenso*, dans l'*Advertiser* de l'*Asiatic Journal*, à côté de celles des *Dents artificielles* de M. Howard, et du sieur *Hikson*, inventeur de la sauce favorite du roi d'Oude.

VOCABULAIRE

LATIN, PERSAN ET COMAN,

DE LA BIBLIOTHÈQUE

DE FRANCESCO PETRARCHA.

LES *Comans* ou *Comaniens*, peuple célèbre dans l'histoire du moyen âge, étaient de race turque, et les mêmes que les chroniques russes appellent *Polowtses*. « Les Khwalisses et les Boulgares, dit Nikon, » sont issus des deux filles de Loth ; mais quatre » autres peuples, les Torkmeni, les Petchenezi, les » Tortsy et les Koumani, ou, plus exactement, les » Polowtsy, sont d'origine ismaélite. » Un autre écrivain, cité par Schlœtzer, dit expressément : *Cumani, id est Polowtsi, ex deserto egressi*. Mais ce qui prouve encore mieux l'identité des Comans et des Polowtses, c'est un fait que les historiens russes rapportent au sujet des derniers, que, dans cette même occasion, les historiens byzantins nomment *Comans*. Un homme de basse extraction, raconte Anna Comnena, ayant été banni de la Grèce et envoyé à Kherson, fit connaissance avec les Comans, qui ve-

naient y trafiquer et y acheter des subsistances. Il leur dit qu'il était le fils de l'empereur romain Diogène; aussitôt ils le délivrent de sa captivité, et comptant sur une récompense magnifique, ils résolurent de le mettre sur le trône. En 1096 ils marchèrent donc vers le Danube. L'empereur Alexis fit décider, dans la grande église de Constantinople, par une espèce d'oracle, que bien loin d'attendre les Comans, on devait au contraire marcher à leur rencontre. Ils campaient déjà sur la rive gauche du Danube, et les Vlaques leur avaient indiqué une route par des défilés étroits qui se trouvent dans leur pays. Étant entrés par trahison dans la ville de Goloé, les Comans proclamèrent le faux fils de Diogène empereur; ils échouèrent cependant dans leur entreprise contre Ankhilais, ville située près du Pont où était l'empereur lui-même, et allèrent camper devant Adrinople; l'usurpateur prétendit y avoir des intelligences secrètes. Cependant Alkaseus l'attira par ruse dans le château du bourg de Peutsé, l'enivra et l'envoya à Constantinople, où un eunuque turc lui creva les yeux. Alexis défit ensuite les Comans dans une bataille près de Taurocomum, et en délivra le pays.

Les annales russes s'accordent avec ce récit, mais elles donnent aux Comans le nom de Polowtzes; car Nestor dit qu'en 1095, « les Polowtzes marchèrent » contre la Grèce avec le *Dewghenewitch* (fils de

(115)

» Diogène) ; mais le tsar (empereur) prit Dewghe-
» newitch , et lui fit crever les yeux. »

Les Comans ou Polawtses occupèrent, dans le dixième siècle, les pays qui bordent la mer Noire et le Palus-Méotis au nord, et s'étendaient depuis le Volga jusqu'à l'embouchure du Danube. Cherif Edrissi et autres géographes arabes nomment leur pays القمانية *al-Komânia*. Les Comans appartenaient à la même race turque que les Ouzes et les Petcheneghes ou Patsinakites ; car, d'après le témoignage d'Anna Comnena, ils parlaient la même langue que ces derniers (πρόσσει Κομάνοις, ὡς ὁμογλόττοις), et cette langue était un dialecte ture, comme nous l'apprend Ruysbroeck, qui visita leur pays en 1253, et qui s'exprime ainsi dans son huitième chapitre : « C'est parmi les Iugures qu'on trouve l'origine et » la source du langage turc et coman. »

Les Comans et les Petcheneghes formaient le peuple appelé Kiptchak ou Kaptchak. Ruysbroeck dit que les premiers se donnaient eux-mêmes le nom de *Capchat* ; dans un autre endroit il les appelle *Coman-Capchat*. Selon les historiens Byzantins, les Petcheneghes (Πατζινάχοι, Πετζινάχοι, Πατζιναχίται) avaient habité originellement près des fleuves *Atil* (Volga) et *Gheikh* (Iaik) ; ils en furent chassés vers l'année 894 ou 899, par les Ouzes et les Khazares réunis. Quelques Petcheneghes retournèrent volontiers chez les Ouzes, et se confondirent avec les

vainqueurs ; cependant ils en étaient distingués par un habillement qui leur était propre. Le reste des Petcheneghes passa le Don, et fondit sur les Hongrois, dont une grande partie s'enfuit vers *Atelkouzou*, aujourd'hui la Moldavie et la Transylvanie. Les Petcheneghes les poursuivirent encore et les poussèrent plus à l'ouest. Depuis ce tems (900 ans après J.-C.), ils furent maîtres de toutes les côtes de la mer Noire, depuis le Don jusqu'au Danube. Les Comans habitaient alors plus à l'est, au-delà du Don. D'après le témoignage de Constantin Porphyrogénète, les Patsinakites. ou Petcheneghes portaient anciennement le nom de *Kangar*, qui, à ce que cet auteur assure, signifiait dans leur langue *générosité* et *courage*. Ce nom se trouve aussi chez Ruysbroeck, sous la forme de *Kangle*. Ce voyageur partant, en 1253, du camp de Batou-khan, fut conduit à l'est du Volga, et se dirigea à l'orient en traversant le pays des *Kangle*, qui descendaient des Comans. Il avait alors à sa gauche et au nord la *Grande Bulgarie*, et à sa droite ou au sud la *mer Caspienne*. Ces *Kangle* étaient vraisemblablement les Petcheneghes qui étaient restés parmi les Ouzes, et dont j'ai parlé plus haut. *Jean du Plan-Carpin*, qui, en 1245, ainsi peu de tems avant Ruysbroeck, fut envoyé en Tatarie par le pape Innocent IV, s'explique encore plus clairement : « Le » pays de *Comanie*, dit-il, a immédiatement au nord, » après la Russie, les Morduins, les Bilères, c'est-

(117)

» à-dire la Grande Bulgarie ; puis les Parosites et les
» Samoïèdes, qu'on dit avoir la face de chien, qui
» sont sur les rivages déserts de l'Océan. Au midi,
» il a les Alains, les Circasses, les Gazares (*la Cri-*
» *mée*), la Grèce et Constantinople ; et les terres
» des Ibériens, des Cathes et des Burtaques, qu'on
» dit être juifs, et qui portent la tête toute rase ;
» puis le pays des Bythes, Géorgiens, Arméniens
» et Turcs. A l'occident sont la Hongrie et la Rus-
» sie. Mais ce pays des Comans est grand et de lon-
» gue étendue, dont les peuples ont été la plupart
» exterminés par les Tartares (*Mongols*) ; les autres
» se sont enfuis, et le reste est demeuré en servi-
» tude sous eux ; et même plusieurs qui étaient
» échappés, se sont depuis venus remettre sous le
» joug. De là nous passâmes au pays des *Cangites*,
» qui a disette d'eau, etc. »

Les Comans et les Petcheneghes (*Kangar, Kan-*
gle ou *Cangites*) ne formaient donc qu'un seul peu-
ple, avec la différence que ces derniers se montrè-
rent en Europe vers 894, un siècle avant les autres.
C'étaient les قبياق *Kibtchák*, dont le nom de
tribu était كنگلى *Kankly* ou قانگلى *Kánkly*, qui, selon
Abulghazi, dérive du bruit que font les roues des
voitures قانق *kának*, dont ils prétendaient être les
inventeurs. Les restes des Comans et des Kankly se
sont confondus avec les Turcs Nogai, dont plusieurs
hordes portent encore le nom de *Kankly*.

Touchi khan, fils de Tchinghiz-khan, pénétra en 1223 dans le Kiptchak, et défit les Comans réunis aux Russes sur les bords de la rivière Kalka. Après cette victoire, les Mongols rentrèrent dans le pays de Kiptchak, traversèrent le Volga, ravagèrent toute la contrée, tuèrent le khan de *Kankly*, nommé *Khototse*, et revinrent joindre Tchinghiz-khan dans la Grande Boukharie. Ce ne fut qu'en 1237 que les Mongols soumièrent définitivement les Comans. Une partie de ce peuple s'était déjà fixée, vers 1086, en Hongrie; elle y fut rejointe par quelques tribus de la même nation, parvenues à se soustraire, par la fuite, à la domination mongole. Pendant trois siècles, ces Comans menaient une vie nomade dans le nouveau pays qu'ils avaient occupé. Ce ne fut qu'en 1410 qu'ils adoptèrent la religion chrétienne, et devinrent agriculteurs.

Les Comans restés dans leur ancienne patrie, entre le Volga et le Danube, s'y mêlèrent insensiblement avec les Nogaï et les Kiptchak, qui, comme eux, étaient de la race turque. C'est de cette manière qu'ils ont cessé de former une nation distincte. Ceux de la Hongrie habitent encore aujourd'hui sur la Theis les deux comtés de la *grande* et de la *petite Coumanie* (en hongrois *Kán-ság*). La première compte 32,624 habitans, et la seconde 41,346; ils ont complètement oublié leur langue nationale, et ne parlent que le hongrois. Le dernier coman qui

savait encore quelques mots de l'ancien idiome de ses ancêtres, était un bourgeois de Karczag, nommé *Varro*; il mourut en 1770. La langue comane n'existe donc plus, et le seul monument qui en restait, était un *pater* incomplet, conservé par Dugonics et Thunmann.

Les missionnaires envoyés en Tartarie, à l'époque de la domination mongole, pour convertir les peuplades de cette vaste contrée, traversaient ordinairement, pour s'y rendre, l'ancien pays des Comans, au nord de la mer Noire. C'était à l'aide du dialecte turk, parlé par ce peuple, qu'ils pouvaient se faire comprendre dans toute l'Asie moyenne, jusqu'aux monts Altaï, où commençaient les habitations des tribus mongoles. Il paraît donc que ces religieux se rendirent familier cet idiome, avant d'entreprendre leurs longs et pénibles voyages.

Les Génois établis en Crimée se trouvaient aussi en relation directe avec les Comans; ils avaient, pour cette raison, un intérêt particulier à apprendre l'idiome de ce peuple, dont la connaissance facilita leurs connaissances commerciales dans les pays les plus éloignés de l'Asie. Il est donc présumable qu'un nombre considérable d'Européens, et principalement d'Italiens, s'occupèrent, dans le treizième et le quatorzième siècle, de l'étude du Coman.

En parcourant, il y a quelques années, la Biographie de Pétrarque, par I. P. Tomasini, intitulée

Petrarcha redivivus (imprimée à Padoue en 1650), j'y trouvai qu'entre les manuscrits légués par ce poète célèbre à la république de Venise, il y avait un *Alphabetum persicum, comanicum et latinum*, écrit en 1303. Tomasini en donne les trois premières lignes; savoir :

Audio.	Mesnoem.	Esiturmen.
Audis.	Mesnoy.	Esitursen.
Audit.	Mesnoet.	Esitir.

Ce commencement me fit conclure que cet alphabet serait plutôt un vocabulaire qu'une simple introduction à la lecture du persan et du coman. A ma réquisition, M. Salvi eut la bonté de s'adresser à un des bibliothécaires de Venise, et de le prier de rechercher le manuscrit, et d'en faire tirer une copie. Ce savant, dont j'ignore malheureusement le nom, s'est acquitté de cette commission avec une grande exactitude, et je reçus la copie de ce monument précieux au mois de novembre 1824.

La copie de ce vocabulaire latin, persan et coman forme un petit volume in-4° de 118 pages, écrit en trois colonnes. La première contient le latin, la seconde le persan, et la troisième le coman. Les premières cinquante-huit pages donnent des substantifs et des verbes selon l'ordre de l'alphabet latin; les derniers sont en partie conjugués. Le reste, jusqu'à la fin de l'ouvrage, contient d'autres mots rangés par

ordre de matières. Le nombre de tous les articles monte environ à 2500.

Je ne peux rien dire de positif sur l'auteur ; il paraît cependant que ce n'était pas un religieux, mais un négociant, car il a mis beaucoup de soin à recueillir les noms des différens tissus et autres marchandises qui se transportaient en Tatarie, à l'époque où les Génois dominaient sur la mer Noire, et faisaient dans ses ports un commerce très-lucratif, avec les différentes nations asiatiques.

La langue comane nous donne celle des Patsinakes ou Polovtses, des Ouzes, des Bersiliens, des Kapçhak, et d'une foule d'autres peuples de la même origine, qui n'existent plus. Je regarde donc la publication de ce vocabulaire comme très-importante pour la connaissance ethnographique de l'Asie moyenne, avant l'invasion des Mongols. Pour le rendre plus utile, j'y ai joint le persan actuel à la colonne persane, et j'ai comparé le coman avec le turc de Constantinople et avec celui de l'Asie centrale et septentrionale. Le latin même de cet ouvrage est curieux, et on y trouve plusieurs mots peu connus, qui pourraient former un petit supplément à Ducange, et qu'on parvient à expliquer à l'aide du persan et du coman qui se trouvent à côté. L'orthographe de l'auteur est l'italienne. Tout ce que j'ai ajouté au texte se trouve entre deux parenthèses.

MCCCIII DIE XI JULII.

IN NOMINE DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI, ET BEATÆ VIR-
GINIS MATRIS EJUS MARIÆ ET OMNIUM SANCTORUM ET
SANCTARUM DEI. AMEN.

AD HONOREM DEI ET SANCTI JOANNIS EVANGELISTÆ.

In hoc libro continentur Persianum Comanicum per Alphabetum.

Hæc sunt verba et nomina de littera A.

	PERSAN.	COMAN.
Audio.	Mesnoem. (C'est <i>مشنوم</i> <i>mechnouem</i> , la première personne du présent du verbe persan <i>شنیدن</i> <i>cheniden</i> ou <i>شنفتن</i> <i>cheneften</i> , ouïr.)	Esiturmen. (Oufr, en turc de Constantino-ple et de Kazan, est <i>اشتبهك</i> <i>ichitmek</i> , en turc de Sibérie également <i>اشتبهك</i> <i>ichitmek</i> et <i>ايشيتامك</i> <i>ichitâmek</i> . La racine de ces verbes est <i>chit</i> . Dans plusieurs dialectes de la Sibérie, comme sur les bords du <i>Tchoulim</i> et en <i>Yakoute</i> ; elle se change en <i>jit</i> .)
Audis.	Mesnoy.	Esitursem.
Audit.	Mesnoti.	Esitir.
ET PLUR.		
Audimus.	Mesnam.	Esiturbis.
Auditis.	Mesnoit.	Esitursis.
Audiunt.	Mesnoent.	Esiturlar.

PRET. IMP.

Audiebam.	Mesnidam.	Esituredim.
Audiebas.	Mesnidi.	Esitureding.
Audiebat.	Mesnid.	Esituredi.

ET PLUR.

Audiebamus.	Mesnidim.	Esitureduk.
Audiebatis.	Mesnidit.	Esituredingis.
Audiebant.	Mesnident.	Esiturlaredi.

PRETER. PERF.

Audivi.	Sinidem.	Esitim.
Audivisti.	Sinidi.	Esiting.
Audivit.	Sinid.	Esitti.

ET PLUR.

Audivimus.	Sinidim.	Esittic.
Audivistis.	Sinidit.	Esittingis.
Audiverunt.	Sinident.	Esitilar.

PRET. PLUSQ. PERF.

Audiveram.	Sinida budem.	Esituredi.
Audiveras.	Sinida budi.	Esitturedi.
Audiverat.	Sinida bud.	Esitturedi.

ET PLUR.

Audiveramus.	Sinida budim.	Esituruedi.
Audiveratis.	Sinida budit.	Esitungusedi.
Audiverant.	Sinida budent.	Esittularedi.

FUT.

Audiam.	Bisnoem.	Esitkaymen.
Audies.	Besnoy.	Esitkasem.
Audiet.	Besnoet.	Esitkay.

ET PLUR.

Audiemus.	Besnoy.	Esitkaybis.
Audietis.	Besnoyt.	Esitkaisis.
Audient.	Besnoent.	Esitkaylar.

IMP. M°.

Audī.	Bisno.	Esit.
Audite.	Besnoyetem.	Esitinglar.
Audiant.	Besnoat.	Esitsui.

OPT. M° UTINAM.

Audirem.	Ysalla (1) mesnidem.	Chescha (2) esitckae- dim.
Audires.	Ysalla mesnidi.	Chescha esitckaedim.
Audiret.	Ysalla mesnid.	Chescha esitckaeidi.

ET PLUR.

Audiremus.	Ysalla mesnidim.	Chescha esickaedic.
Audiretis.	Ysalla mesnidit.	Chescha esitckaeingis.
Audirent.	Ysalla mesnident.	Chescha esitckaylaredi.

PRET. PERF. E PLUS QUAM PERF.

Audivissem.	Ysalla sinada budim.	Chescha esitmis bolga- yedini.
Audivisses.	Ysalla sinada budi.	Chescha esitmaeding.
Audivisset.	Ysalla sinada bud.	Chescha esitmis bolga- yedi.

(1) Je pense que *ysalla* est l'exclamation arabe commune chez tous les Mahométans, **إن شاء الله** *in chá Alláh!* Dieu donne!

(2) **کاشکی** *káchki* est une particule optative d'origine persane.

ET PLUR. UTINAM.

Audivissemus.	Ysalla sinada budem.	Chescha esismisbolga- yedic.
Audivissetis.	Ysalla sinada budi.	Chescha esitmisbolgae- dingis.
Audivissent.	Ysalla sinada bud.	Chescha esitmisbolgae- dy ysar.

FUTURO UTINAM.

Audiam.	Ysalla besnoem.	Chescha esitckaymen.
Audias.	Ysalla besnoy.	Chescha esitckaysin.
Audiat.	Ysalla besnoet.	Chescha esitckay.

ET PLUR.

Audiamus.	Ysalla besnoym.	Chescha esitckaybis.
Audiatis.	Ysalla besnoyt.	Chescha esitckaysis.
Audiant.	Ysalla besnoent.	Chescha esitckaylar.

SUBJONCT. M^o CUM.

Audirem.	Zonchi (1) mesnidem.	Esitamessa.
Audires.	Zonchi mesnidi.	Nezie (2) esitim gara.
Audiret.	Zonchi mesnid.	Nezie esitese.

ET PLUR. CUM.

Audiremus.	Zonchi mesnidim.	Nezie cki esitic.
Audiretis.	Zonchi mesnidit.	Nezie cki esitingis.
Audirent.	Zonchi mesnident.	Nezie cki esittilar.

(1) *Zonchi* sont les particules persanes که چون *tchoun keh*, qui signifient *si*, et servent à former le subjonctif.

(2) *Nezie* est la particule turque neçh *netcheh*, si, et *nezie cki* est که neçh *netcheh keh*, qui signifient la même chose.

PRET. PERS. CUM,

Audiverim.	Zonchi sinidem.	Esittinisa.
Audiveris.	Zonchi sinidi.	Esittingersa.
Audiverit.	Zonchi sinid.	Esitiersa.

ET PLUR.

Audiverimus.	Zonchi sinidim.	Esittiarsa.
Audiveritis.	Zonchi sinidit.	Esitingersa.
Audiverint.	Zonchi sinident.	Esittilarersa.

INFINITIVO M^o.

Audire.	Sanudan (pour <i>che-</i> <i>noudan.</i>)	Ysitmagec.
---------	--	------------

N^o M.

Audiens.	Sanoenda.	Esactan.
Auditurus.	Ghoet sinidam.	Esitmaga curga.

PRES.

Amo.	Dost medarem. (دوست داشتن <i>dost</i> <i>dachten</i> , en persan, est un verbe compo- sé, qui signifie à la lettre être ami)	Souarmen (En turc de Constantinople, <i>sewmek</i> , ai- mer. Le radical est <i>sew, suw</i> et <i>su</i> dans tous les dialectes turcs.)
------	---	---

Amas.	Dost medari.	Souarsem.
Amat.	Dost medaret.	Souarol.

PRET. PERS.

Amavi.	Dost dastem.	Soudum.
--------	--------------	---------

IMP. AS.

Ama.	Dostar.	Soug.il.
------	---------	----------

N° Amicus.	Dost. (دوست <i>dost.</i>)	Souus.
Amor.	Dosti. (دوستی <i>dosti.</i>)	Soumac.
Accipio.	Mestānem (de l'infini- tif ستادن <i>setaden.</i>)	Alurmen. (المق <i>almak,</i> donner, en turc de Constantinople.)
Accepi.	Stadem.	Aldum.
Accipe.	Bistan.	Algil.
Accendo lu- ment.	Var mecunam. (Per- <i>san</i> ورکردن <i>wer ker-</i> <i>den, accendere.</i>)	Yandurumen. Yandourā- men, turc de Sibérie ; Yandurem, turc de Constantinople.)
Accendidi.	Var cherdem.	Yandurdum.
Accende.	Var cun.	Yander.
Adisco.	Miamoxem (du verbe آموزختن <i>amoukh-</i> <i>ten</i> ou آموزیدن <i>amouziden,</i> <i>amouziden, appren-</i> <i>dre.</i>)	Ouram irmen. (Turc de Sibérie, اورانامن <i>ou-</i> <i>rānāmen, j'apprends.</i>)
Adidici.	Amoghten.	Ourandum.
Adisce.	Biamus.	Ourengil.
Ascendo.	Balla meroem. (En persan, بالا رفتن <i>ba-</i> <i>la resten, aller en</i> <i>haut.</i>)	Agninirmen. (En turc, اکن ایرمک <i>aken-ir-</i> <i>mek, venir en haut.</i>)
Ascendidi.	Balla raftem.	
Ascende.	Balla buro.	Agen.
Adjuvo.	Yari medehem (Per- <i>san, یاری دادن</i> <i>yari</i> <i>dāden, donner aide.</i>)	Boluzurmen. (بولوشامن <i>bolouchā-</i> <i>men, j'aide, en turc</i> <i>de Sibérie.</i>)

Adjuvavi.	Yari dadem.	Boluztum.
Adjuva.	Bide.	Bolus.
Adjutorium.	Yari. (یاری <i>yar.</i>)	Bolusmac.
Albergo hospitem.	Ghana cabul mecunem. (Ghana est vraisemblablement le persan خانه <i>khanah</i> , maison, et قابل کردن <i>kabil kerden</i> signifie faire l'hospitalité, recevoir des hôtes.)	Conaclarmen <i>vel</i> conduramen (En turc de Sib., قوناقلایم <i>kounaklâïmen</i> , je reçois des hôtes. Turc de Constantin., قوندورمق <i>kondurmak</i> , recevoir des hôtes, donner hospitalité.)
Albergavi , hospitem.	Cabul cherdem.	Conaclardum.
Alberga, hospitem.	Cabul cun.	Conacla.
Absolvo.	Teursayem. (Ces deux mots paraissent être fautifs.)	Bosaturmen. (En turc de Constantinople , بوشانمق <i>bachâtmaq</i> , mettre en liberté, renvoyer quelqu'un.)
Absolvi.	Tusaydem.	Bosatim.
Absolve.	Besau. (بخششی <i>bekhchy.</i>)	Bosat.
Absolutio.	Beccaes. (بخشش <i>bekhchach.</i>)	Bosatmac.
Abscondo.	Panacha mecunem. (پنهان کردن <i>pinhân kerden</i> , cacher.)	Yarsirumen. (Turc No-gaï, <i>yachirmak</i> , cacher.)
Abscondidi.	Panacha cherdem.	Yarsirdun.
Absconde.	Panacha cun.	Yarsir.
Absconsio.	Panacham.	Yarsirmac.

Apparco.	Peda mesouem. (En persan , پيدا شدن , <i>peïdá chouden</i> , paraître , se montrer.)	Corunurmen (کورنیک) <i>gorounmek</i> , paraître , turc de Constantinople , کورنامن <i>gournâmen</i> , je me montre , je parais , turc de Sibérie.)
Apparui.	Peda suvdem.	Corundum.
Appare.	Peda sav.	Corüngil.
Apparitio.	Peda. (پيدا <i>peïdá</i>)	Corunmac (کورنمق) <i>gorunmak</i> en turc de Constantinople.)
Adjungo.	Merasanem. (رسانیدن) <i>rasâniden</i> , faire parvenir.)	Yetarmen. (Turc de Constantin. , يترمك) <i>yeturmek</i> , faire parvenir.)
Adjunxi.	Rasinidem.	Yethini.
Adjunge.	Berasam.	Yethil.
Aperio.	Va mecunem (واگردن) <i>wa kerdén</i> , ouvrir.)	Azarmen. (Turc de Sibérie , اچامن) <i>atchâmen</i> , j'ouvre.)
Aperui.	Va cherdem.	Aztim.
Aperi.	Va cun.	Azchil.
Aporto.	Meauarem. (آوردن) <i>avourden</i> , porter.)	Chelturmen. (Turc de Sibérie , کلتورمن) <i>kilturmen</i> , j'apporte.)
Aportavi.	Auarem.	Chelturdum.
Aporta.	Biauar.	Cheltur.
Abnichio.	Bachana megirem. (j'embrasse.)	Cuzarmen <i>amplector</i> . (Turc de Sibérie , قوچامن) <i>koutchâmen</i> , j'embrasse.)

Abnichavi.	Bachana griftem.	Cuztan <i>amplexatus sum.</i>
Abnichia.	Bachanar gir.	Cuzchel <i>amplecte.</i>
Alargo (<i>j'al-</i> <i>longe.</i>)	Dour mecunem. (دور کردن <i>dour ker-</i> <i>den, éloigner.</i>)	Tagirmen. (Turc de Sibérie, تاخیرمن <i>ta-</i> <i>khîrmen, j'allonge,</i> de l'arabe تاخیر <i>ta-</i> <i>khîr, retard.</i>)
Alargavi.	Dour cherdem.	Bosatti.
Alarga:	Dour cum.	Jarat et.
Aleno (<i>anhe-</i> <i>lo.</i>)	Nafas mecum. (نفس کردن <i>nefes kerden,</i> <i>respirer.</i>)	Custunarmen <i>suspiro.</i>
Aleñavi.	Nafas cherdem.	Custudum <i>suspiravi.</i>
Alena.	Nafas cun.	Custugil <i>suspira.</i>
Abasso (<i>j'humilie.</i>)	Fru mecunem. (فرو کردن <i>ferou ker-</i> <i>den, humilier.</i>)	Asat etarmen. (Turc de Const., الحق أنك <i>altchiak etmek, humili-</i> <i>lier.</i>)
Abassavi.	Fru cherdem.	Asat etam.
Abassa:	Fru buchun.	Asat et.
Aro.	Çami mehirem. (C'est کردن زمین <i>zemen</i> <i>kerden, faire la ter-</i> <i>re.</i>)	Saban suramen. (Turc de Constant., صپان سوزمک <i>sapan sur-</i> <i>mek, arare.</i>)
Aravi:	Çami birdem.	Saban surdum.
Ara.	Çami bir.	Saban sur.
Aquiro.	Macsap mecunem. (ماشع کردن <i>machà'u</i> <i>kerden, gagner.</i>)	Casanirmen. (Turc de Constantin., قزانمق <i>kazânmak, gagner, re-</i> <i>cevoir.</i>)

Aquisivi.	Maschap cherdem.	Caszendum.
Aquire.	Maschap cun.	Caszangil.
Admissio (<i>perle.</i>)	Ydio.
Admitto.	Ydimen. (Turc de Constantinople, <i>یترمک yitirmek, perdre.</i>)
Admisi.	Ydimi.
Admittere.	Ymaga.
Armo me.	Selech mepusem. (<i>silah پوشیدن silah pouchiden, endosser les armes.</i>)	Sajet lanurmen (Turc de Const., <i>سلاحلنمق silah lanmak.</i>)
Armavi me.	Selech pusidem.	Saget ladum.
Armata.	Selech pus.	Saget langil.
Amiro (?).	Soun.... armen (?).
Accuso.	Gamazi mecunem. (<i>ghamz kerden, accuser.</i>)	Zagarmen (Turc de Sibérie, <i>چاغامن tsagdmen ou چاقامن tsdkâmen, j'accuse.</i>)
Accusavi.	Gamazi cherdem.	Zacgatim.
Accusa.	Gamazi cun.	Zackil.
Accusatio.	Gamazi. (<i>غمز ghamz.</i>)	Zacmach.
Admoneo.	Paand medehem. (<i>پند دادن pend dâden, faire une admonition.</i>)	Oucaturmen. (Turc de Constant., <i>اوکتلیک ogutlemek, exhorter.</i>)
Admonui.	Paand dadem.	Oucaturmen.
Admone.	Paand bide.	Oucati.
Admonitio.	Paand <i>vel</i> mesouret.	Oucatimac.

مشورت *pend et*
mechouret, arabe.

Armamentum. Selech. (سلاح *sildh.*) Saget.

Adivino. Ram mecnem. (رمل *Ramilic etarmen:*
raml kerdn, (Turc de Constanti-
faire des divina- nople, رماللق اولمق,
tions.) *remmalykolmak, faire*
des divinations.)

Adivinavi. Ram cherdem. Ramilic ettin.

Adivina. Ram cun. Ramilic ethil.

Incantatrix..... Kara katun. (قرأ خاتون)
khara hhatodn signifie
en turc la dame noire.)

Atedior. Meegirmem.

Atedius sum. Eribtini.

Acquiesco. Unarmem.

Acquievi. Undini.

Hæc sunt verba et nomina de littera B.

PERSAN.

CHAMAN.

Bibo. Miasauem. (آشامیدن *Yzarmen.* (Turc de Si-
âchâmiden, boire.) bérie, آبچامن *itchâ-*
men, je bois.)

Bibi. Ausamidem. Iztum.

Bibe. Biasam. Iz.

Bulio. Mejussem. (جوشیدن *Caynaturmen.* (Turc de
djouchiden, bouillir.) Sibérie, قاینایمن *kai-*
naimen, je bouille.)

Bulivi. Jussidem. Caynatim.

Buli. Caynatur.

Ballo.	Rags mesanem. (رقص ساختن <i>raks</i> <i>sâkhten</i> , danser.)	Beymen, <i>plauda</i> .
Ballavi.	Rags messadem.	Beydin, <i>plausi</i> .
Balla.	Rags messa.	Beygil, <i>plaude</i> .
Ballum.	Ragsi.	Koton, <i>ostende</i> .
Balneo ali- quid (je mouille.)	Tar mecunem. (Per- san, ترک کردن <i>tar ker-</i> <i>den</i> , baigner, mouil- ler.)	Usetarmen, <i>vel</i> munur- men. (Le bain chaud s'appelle مویچه <i>moun-</i> <i>tsa</i> , en turc de Sibé- rie; et اصلامق <i>ysla-</i> <i>mak</i> est mouiller, à Constantinople.)
Balneavi.	Tar cherdem.	Usettin, <i>vel</i> meninun- dem.
Balnea.	Tar cun.	Uset <i>vel</i> mungul.
Blasmo (<i>blasphe-</i> <i>mo</i> .)	Nafrin mecunem. نفرین کردن <i>nefrin</i> <i>kerden</i> , faire des im- précations.)	Cagirmen. (Turc de Constantinop., قائمق <i>kakımak</i> , se mettre en colère, reprimander.)
Blasmavi.	Nafrin cherdem.	Cagidim.
Blasma.	Nafrin cun.	Cagigil.
Blasmum.	Nafrin.	Çachimach.
Blasfemo.	Drusma mecunem. (دروغ کردن <i>durough</i> <i>kerden</i> , mentir, accu- ser faussement, ou peut-être دشمن کردن <i>duchman kerden</i> , être ennemi.)	Sokarmen. (Turc de Constantin., سوکهک <i>sâkemek</i> , blasphema- re, conviciari.)
Blasfemavi.	Drusma cherdem	Soctum.
Blasfema.	Drusma cun.	Sochal.
Blasfemia.	Drusma.	Socmac.

Hæc sunt verba et nomina de littera C.

	PERSAN.	COMAN.
Concordo.	Sazgari mecunem. (سازگاری کردن) <i>saz-gari kerden</i> , établir la concorde, réunir.)	Yarasirmen. (Turc de Constantin., یراشیق <i>yarachmak</i> , se réunir, s'associer.)
Concordavi.	Sazgari cherdem.	Yarastim.
Concorda.	Sazgari cun.	Yarastirgil.
Concordia.	Sazgari.	Yarasmac.
Crepeo.	Metrachem. (تراکیدن) <i>terakiden</i> , rompre.)	Yarilurmen. (Turc de Constantin., یارلمق <i>yarylmak</i> , rompre.)
Crepavi.	Trasidem.	Yarildum.
Crepa.	Betra.	Yaragil.
Crepatum.	Sighastan. (شکستن) <i>shekesten</i> , rompre.)	Yarilmac.
Crido.	Baneg mazanem. بانک ساختن <i>bank sakhten</i> , élever des cris.)	Chezchiramen. (Turc de Sibérie, قچقرا من <i>ketchkyramen</i> , je crie.)
Cridavi.	Baneg zanidem.	Chezchirdum.
Crida.	Baneg bezan.	Chez chir.
Cridus.	Baneg. (بانک) <i>bank</i> ou <i>banek</i> , cri.)	Chezchirmac.
Casso.	Carap mecunem. (خراب کردن) <i>khdrab kerden</i> , détruire.)	Buxarmen <i>destruo</i> . (Turc de Sibérie, بوزامن <i>bouzamen</i> , je détruis, je casse.)
Cassavi.	Carap cherdetn.	Buxdum <i>destruxi</i> .
Cassa.	Carap cun.	Busgil <i>destruo</i> .

(135)

Comedo.	Mecorem. (خوردن <i>khorden</i> , manger.)	Asarmen. (Turc de Sibérie, آشایمن <i>achaimen</i> , je mange.)
Comedi.	Chordem.	Asardum.
Comede.	Bocor.	Assa.
Cibus.	Buchurani. (بحورانی <i>boukhourani</i> , ce qu'on mange.)	As. (Turc de Sibérie, آش <i>ach</i> .)
Custodio.	Nigaa mecumem. (نگاه کردن <i>nigâh kerdem</i> , garder.)	Saclarmen. (Turc de Constantin, ساقلامق <i>saklamak</i> .— ساقلايمن <i>sâklaimen</i> , je garde, en turc de Sibérie.)
Custodivi.	Nigaa cherdem.	Saclardum.
Custodi.	Nigaa cun.	Sacla.
Custodia.	Nigaa. (نگاه <i>nigah</i> .)	Saclamac.
Caveo.	Dour mebassem. (دور بودن <i>dour houden</i> , être loin, se garder.)	Saclanurmen. (Voyez ci-dessus, <i>saclarmen</i> .)
Cavui.	Dour budem.	Saclandum.
Cave.	Dour bas.	Saclan.
Cado.	Mecostem. (L'auteur paraît avoir confondu <i>cado</i> et <i>cædo</i> , car <i>kuchten</i> signifie tuer en persan.)	Tuzarmen, gikilurmen. (Turc de Sib., توشامن <i>touchamen</i> , et یغیلايمن <i>yighîlaimen</i> , je tombe.)
Cecide.	Costadem.	Tustum vel gikildum.
Cade.	Beyf. (C'est l'impératif du verbe افتادن <i>uftâden</i> , tomber.)	Tus vel gigil, slese lu-be leti (?)

Curro.	Medauem. (De l'infinitif دویدن <i>dawiden</i> , courrir.)	Yugururmen. (Turc de Sibér., يوگورامن <i>yougourdmen</i> , je cours.)
Cucurri.	Dauidem.	Yugurdum.
Curre.	Bédao.	Yugur.
Cursus.	Dauan. (دوان <i>dawán</i> .)	Yugurmac.
Canto.	Surut megoem. (سرود <i>seroudd</i> گفتن <i>guften</i> , dire des chansons.)	Yrlamen. (Turc de Sibérie, يرلايمن <i>yirlaimen</i> , je chante.)
Cantavi.	Surut gustem.	Yrladim.
Canta.	Surut bugo,	Yrlagil.
Cantus.	Surut (سرود <i>seroudd</i> .)	Yr.
Clavo.	Bakilit mecunem. (باقليد کردن <i>bakilidkerden</i> , mettre sous clef.)	Yuxaclarmen. (Turc de Sibérie, يوزاقلایمن <i>youzaklaimen</i> , je ferme à clef.)
Clavavi.	Bakilit cherdem.	Yuxacladum.
Clava.	Bakilit cun.	Yuxacla.
Clavatum.	Çofle. (کوپال <i>kupál</i> , massue?)	Yuxac.
Clavis.	Kilit. (قليد <i>kilid</i> .)	Azchuz. (Turc de Sibérie, اچچ <i>atskyts</i> .)
Cinglo (<i>lier</i>).	Mebandem. (بندن <i>benden</i> et بستن <i>besten</i> , lier.)	Ayiltarmen. (يلدرمك <i>ildurmek</i> , attacher.)
Cinglavi.	Bastem.	Ayiltartum.
Cingulum.	Custuhand. (كهنبد <i>kusbend</i> .)	Ayl vel colan. (Turc de Constantin., قولاك <i>koulang</i> , ceinture.)

(137)

Consolo.	Dilchosi medehem. (dilchoshi dâden, c'est-à-dire consoler, rendre content.)	Cogulazarmen. (Composé de گونگل gongyl, le cœur, l'esprit, et de آچماق atchmak, ouvrir, rendre se- rein.)
Consolavi.	Dilchosi dadem.	Congula zatin.
Consola.	Dilchosi bide.	Congulaz.
Consolator.	Dilchosi.	Congulazmac.
Consulo.	Paand medehem. (pand dâden, donner conseil.)	Chengas berumen. (Turc de Sib. کینکاش kinkâch birème, je donne conseil.)
Consuli.	Paand dadem.	Chengas berdum.
Consule.	Paand bide.	Chengas ber.
Consilium.	Paand.	Chengas.
Compleo.	Tamam mecunem. (tamam kerden, rendre com- plet.)	Tamam etarmen. (En turc تمام اتمک tamâm etmek, rendre complet.)
Complevi.	Tamam cherdem.	Tamam ettin.
Comple.	Tamam cun.	Tamam echet.
Complemen- tum (finis.)	Tamam.	Tamam.
Coquo.	Mepaxem. (Du verbe پوکختن poukhten, cuire.)	Bisuturmen. (Turc de Sibérie, پشورامن pi-chourâmen, je cuis.)
Coqui.	Pohtem.	Bisundim.
Coque.	Bepoh.	Bisir.

Coquus.	Motbaghi. (مطبخى) <i>muthbakhi</i> , cuisinier.)	Bagerzi. (Turc, بشرىجى <i>be-chiridji.</i>)
Coquina.	Mutbagh. (مطبخ) <i>muthbakh</i> , cuisine.)	As busurga ou. (Enturc اش پشورگان او <i>ach pichourgan ew</i> , maison où l'on cuit les alimens. En turc de Sibérie on dit اش خانه <i>ach khâneh.</i>)
Cesso.		Tigilurmen. (Turc de Constantin., طيليق <i>thiyilmak</i> , cesser.)
Cessavi.		Tigildum.
Cessa.		Tigil.
Condepno penam.	Jurum mecunem. (Du mot arabe جرييه <i>dje- rimeh</i> , punition.)	Jurum armen.
Condepnavi.	Jurum cherdem.	Jurumladum.
Condepna.	Jurum cum.	Jurumla.
Condepnatio.	Jurum. (جرييه <i>djeri- meh.</i>)	Jurum.
Calceo.	Mussa mepussem. (mouseh en per- san sont les <i>bottes</i> , et پوشيد <i>pouchiden</i> si- gnifie mettre un ha- billement, <i>induere.</i>)	Etic cheyarmen ايتوك <i>ituk</i> en turc oriental, les <i>bottes</i> , et mettre, كيبك <i>keimek.</i>)
Calceavi.	Mussa pussidem.	Etic cheydem.
Calcea.	Mussa bepus.	Etic chey.
Calceamen- tum.	Mussa.	Etic.

(139)

Capio.	Megirem. (Du verbe persan گرفتن <i>ghi-riften</i> , prendre.)	Tutarmen. (En turc طوتيق <i>thoutmak.</i>)
-	-	-
Capi.	Griftem.	Tutum.
Cape.	Begir. (بكر <i>beghir.</i>)	Tut.
Captus.	-	Tutçhum.
Cogito.	Miandissem. (Le verbe persan est انديشيدن <i>andichiden.</i>)	Sagenurmen. (Peut-être du même radical que le turc صاقنمق <i>şakynmak</i> , se garder, prendre garde.)
Cogitavi.	Andissem.	Sagendum.
Cogita.	Biandis.	Sangegil.
Cogitato.	Andissa. (انديشده <i>andichah.</i>)	Sagens.
Cresco.	Auxum mesoem. (Du verbe persan افزون شدن <i>afzoun chouden</i> , devenir plus grand.)	Ulgay irmen. (De اولوغ <i>oulough</i> , grand, et ايرمك <i>irmek</i> , devenir.)
Crevi.	Auxum budem.	Ulgaydum.
Cresce.	Auxum bas.	Ulgaggil.
Cambio res.	Dacjur mecunem. (De l'arabe تغير <i>taghür</i> , change, et le verbe auxiliaire pers. کردن <i>kerden</i> , faire.)	Alisirmen. (Turcoriental, الشامن <i>alichâmen.</i>) Minexyla. (Ce mot ressemble au verbe russe <i>mèniaou</i> , je change.)
Cambiavi.	Dacjur cherdem.	Alistum.
Cambia.	Dacjur cun.	Alischil, mineesse. (En russe <i>menai.</i>)
Cambi rem.	Dacjur. (C'est le mot arabe تغير <i>taghür.</i>)	Alisturmac. (Turc oriental, الوشتورمق <i>alouchtourmak.</i>)

Circumdo.	Gird meroem. (Du Zoura yururmen. (En verbe <i>کرد رفتن ghird</i> turc <i>جوره djourah</i> ou <i>resten</i> , aller autour.) <i>djewreh</i> , circuit, et <i>بوریمق yourymak</i> , aller, marcher.)	
Circumdavi.	Gird rastem.	Zoura yururdum.
Circumda.	Gird buro.	Zoura iurgil.
Circuitus.	Gird. (<i>کرد ghird</i> , circuit.)	Zoura. (<i>جوره djourah</i> ou <i>djewreh</i> .)
Culpa.	Guna. (<i>گناه gunah</i> , persan.)	Yaxuc. (Turc oriental, <i>بازوق yazouk</i> ; turc de Constantinople, <i>یارق yazyk</i> .)
Culpabilis.	Guna char. (<i>گناهکار gounahkâr</i> .)	Yaxuclamis.
Credo.	Bauar mecunem. (Du verbe composé <i>باور کردن bawar kerden</i> .)	Inanurmen. (Turc, <i>انانمق inanmak</i> .)
Credidi.	Bauar cherdem.	Inandum.
Credere.	Bauar cherdan.	Inanmac.
Credes.	Bauar. (<i>باور bawâr</i> .)	Inangaan.
Confiteor.	Atref mecunem. (Le verbe persan est composé de l'arab. <i>اعتراف i'traf</i> , confession, et de <i>کردن kerden</i> , faire.)	Yichrar berurmen. (Ce verbe est composé de l'arabe <i>اقرار ikrar</i> , et de <i>برامق birâmek</i> , donner.)
Confessus fui.	Atref cherdem.	Yichrar berdun.
Confitere.	Atref cun.	Yichrar bergil.
Confessio.	Atref.	Yichrar berde.
Cognosco.	Mesnasem. (Persan,	Tanirmen.

(141)

شناختن *chinâkhten*, (Turc orient., تانومق
connaître.) *tanoumak*, connaître;
turc de Constanti-
nople, طانيمق *tha-*
nimak.)

Cognovi.	Sinachtem.	Tanigil.
Cognosce.	Besinas.	Tanimac.
Cognosci- mentum.	Sinac.	Zan. (Turc جان <i>djân</i> , l'esprit, l'ame.)
Cura.	Gan. (C'est le mot per- san کام <i>kam</i> , désir.)	Congul adirgamach. (En turc oriental, گونگول لایمق <i>kun-</i> <i>goul laimak</i> , désirer. <i>Kungoul</i> est le cœur.)
Contritio cordis.	Pesmany dil. (Persan, پشمان دل <i>pichman-i-</i> <i>dil</i> , le repentir du cœur.)	
Coperio.	Mepussem. (Persan, پوشیدن <i>pouchiden</i> , s'habiller.)	Yaparmen. (Turc, ياپمق <i>yapmak</i> , cou- vrir, fermer.)
Copersi.	Pusidem.	Yaplim.
Coperi.	Bepus.	Yapchil.
Coperta.	Pusidens.	Yapchiz.
Conduco.		Usattirmen.
Conduxi.		Usattin.
Castigo.	Adab medehm. (De l'a- rabe ادب <i>adib</i> , châ- timent, et du verbe persan دادن <i>dâden</i> , donner.)	Oguturmen. (Turc اوگوتومق <i>ogoutmak</i> , gronder quelqu'un, punir.)
Castigavi.	Adab dadem.	Oguttum.

Castiga.	Adab bide.	Ogutçil.
Contrasto.	Barch mecunem. (Vraieusement de برخاش کردن <i>bar- khâch kerden</i> , livrer bataille.)	Souascurmen.(Enturc صواش <i>souuch</i> , ba- taille.)
Contrastavi.	Barch cherdem.	
Contrâsta.	Barch cun.	
Contrastum.	Barch. (برخاش <i>bar- khâch</i> , bataille.)	
Camino.	Batta meroem.	Jolga jururmen.(Turc يولگا يورمک <i> yolga yürmek</i> , aller sur le chemin.)
Caminavi.	Batta raftem.	Jolga jurdum.
Camina.	Batta buro.	Jolga jur.
Caminum.	Rach. (راه <i>rah.</i>)	Jol. (يول <i>yol.</i>)
Conforto.	Dilchosi medechem. (En persan دلخوشی <i>dilkhôchi</i> , contente- ment, et دادن <i>dâden</i> , donner.)	
Confortavi.	Dilchosi dadem.	
Conforta.	Dilchosi dar.	
Confortum.	Dilchosi.	
Calefacio:	Gar mecunem. (Per- san گرم کردن <i>garm</i> , chaud, et کردن <i>kerden</i> , faire.)	Issi nürmen. (Turc, استی <i>issi</i> , chaud.)
Calidus.	Garmics. (گرمش <i>gar- mich.</i>)	Issilic.(Turc, استیلک <i>issilik</i> , chaleur.)

Cerno (pour discerno.)	Meguxinem. (Le verbe persan est <i>گزیدن</i> <i>guziden</i> , choisir.)	Tanlarmen. (En turc, <i>دanglamak</i> , regarder avec admiration.)
Cernavi.	Guzidem.	Tanladum.
Cerne.	Beguxen.	Tanla.
Consuo.	Medoxen. (Le verbe persan est <i>دوختن</i> <i>doukhten</i> .)	Ticharmen. (Turc oriental, <i>تیکمک</i> <i>tikmek</i> , coudre.)
Consui.	Dochtem.	Tictim.
Consue.	Bedos.	Tichil.
Custura.	Dars. (Persan <i>درز</i> <i>dars</i> , couture.)	Tichmac.
Confido.	Umet medarem. (De l'arabe <i>اعتقاد</i> <i>i'tmâd</i> , confiance, et du persan, <i>دادن</i> <i>dâden</i> , donner.)	Izzanurmen. (Turc, <i>انانمق</i> <i>inânmaq</i> , avoir confiance.)
Confidi.	Umet dastem.	Izzandum.
Confide.	Umet dar.	Izzangil.
Fides.	Bauar. (<i>باور</i> <i>baowâr</i> .)	Izzanmaq.
Culo vinum.	Mepalanem. (<i>بالافتن</i> <i>balâften</i> , pressurer.)	Susarmen idjsye. (En turc <i>سوزمک</i> <i>sozmeq</i> , pressurer.)
Culavi.	Palandem.	Suxdum idjsey.
Convito.	Mechemani mecumem. (<i>مهمانی</i> <i>mehmâni kerdem</i> , donner un banquet.)	Asca undarmen. (De <i>آش</i> <i>ach</i> , mets, plat.)
Convitavi.	Mechemani cherdem.	Toyga undadum.
Convita.	Mechemani bucun.	Toyga unda.

Convivium.	Mechemani. (مہمانی) <i>mehmâni.</i>	Toy. (Turc oriental, طوی <i>thui.</i>)
Concupisco.		Solanirmen.
Creator.	Afridigar. (Persan, آفریدگار <i>afrîdkâr.</i>)	Yaratchan. (Turc, یرادجی <i>yardji.</i>)
Creatura.	Afrida. (Persan, آفرید <i>âfrîdah.</i>)	Yaratmac. (Turc, یراتماق <i>yardmak,</i> créer.)
Claudeo por- tam.	Mebandem. (Persan, بندن <i>banden.</i>)	Esich japarmen. (Turc orient. ایشیک <i>ichik,</i> porte, et یاپرمق <i>yâparmak,</i> fermer.)
Clausi.	Bastem.	Esichni japtim.
Claude.	Bebad.	Esichni jap.
Coligo.	Mecinem. (Persan, چیدن <i>chîden.</i>)	Zoplarmen.
Colegi.	Cinidem.	Zopladam.
Colige.	Becim.	Zopla.
Cauda.	Dumb. (Pers. دم <i>dum.</i>)	Cuyrug. (Turc, قیروق <i>kouirouk.</i>)
Collum.	Gerdam. (Pers., کردن <i>gherden.</i>)	Boyn. (Turc, بوین <i>bouin.</i>)
Coctum.	Muba. (C'est le parti- cipe arabe مطبوخ, <i>mathboukh,</i> cuit.)	Bisirini. (Du verbe turc, پشورمک <i>pi- churmek,</i> cuire.)
Celo.		Batirrimen. (Turc, بتدرمق <i>batturmak,</i> enfoncez, <i>mergere.</i>)
Celavi.		Batirdim.
Celare.		Batirmaga.
Congrego.		Yarmen jamdarinien.
Congregavi.		Iydim jonidartim.

(145)

Color.	Varbe bayolb.	lycharme ich velle.
Convenit.	lionnuti jildê.	Iydiste vellete.

Hæc sunt verba et nomina de littera D.

	PERSAN.	COMAN:
Do.	Medaem. (Du verbe دادن <i>dâden</i> , donner.)	Berumen. (Turc oriental, بوا من <i>biramen</i> , je donne.)
Dedi.	Dadem.	Berdum.
Da.	Bide. (بده <i>bideh</i> , done.)	Ber. (Turc oriental, بر <i>ber</i> , donne.)
Dono.	Mebacsem. (Persan, بخشیدن <i>bakhchîden</i> , faire un don; بخشم <i>mebakhchem</i> .)	Bages larmen. (Turc, باغشلق <i>baghichlak</i> , faire un don, un présent.)
Donavi.	Bacsidem.	Bagesladum.
Dona.	Bâbes.	Bagesla.
Donum.	Bacs. (Persan, بخشیش <i>bakhchîch</i> , don.)	Bages. (Turc, باغش <i>baghich</i> , don.)
Doceo.	Miamozanem. (Persan, آموزیدن <i>amouziden</i> , enseigner.)	Ouritamen. (Turc oriental, اورانامن <i>ouritanmen</i> , j'enseigne.)
Doce.	Biamuzam.	Ourit.
Docui.	Amozamdem.	Ouritum.
Doctor.	Bilisman (داشمند <i>dashmend</i> <i>nichmand</i> ?).	Osta. (استا <i>ustâ</i> , ou استاد <i>ustâd</i> ou استاذ <i>ustâdz</i> , est un mot persan reçu dans tout l'Orient.)
Dimitto.	Meelem. (Pers., هلیدن <i>heliden</i> , lâcher, میهلم <i>mehlem</i> .)	Coarmen. (En turc de Constantinople existe

	<i>mihelem</i> , je lâche.)	leverbepass. قورتلیق <i>kouroutoulmak</i> , qui vient du même radi- cal, et signifie être <i>lâché, délivré.</i>)
Dimisi.	Hostem. (Ce mot vient d'un autre verbe per- san هشتن <i>hechten</i> , qui signifie aussi lâ- cher.)	Cordum.
Dimitte.	Beel.	Corgil.
Dimittens.	Mehelenda.	Coygan chisi.
Dormio.	Mechoftem. (Persan, خفتن <i>khouften</i> , dor- mir.)	Viurmen. (Turc de Constant., اويومق <i>ouyoumak</i> , dormir.)
Dormitavi.	Choftem.	Vyurdum.
Dormi.	Bechoft.	Vyugil.
Decet.	Laech est. (De l'arabe لايق <i>laik</i> , convenant, et است <i>est</i> , persan, il est.)	Yanisur.
Decuit.	Laech sud.	Yanisti.
Doleo.	Dart medarem. (Per- san درد دادن <i>dard dá-</i> <i>den</i> , dolere.)	Agrurmen. (Turc, اغرمق <i>aghyrmak</i> , dolere.)
Dolui.	Dart dadem.	Agerdum.
Dolor.	Dart. (درد <i>dard</i> , dou- leur.)	Agremat. (Turc, اغزی <i>aghry</i> , douleur.)
Discarigo.	Barra fru miarem. (En persan بار <i>bar</i> , far-	Yuctusururmen. (Turc oriental, بوك

	deau; را <i>ra</i> , particule de l'accusatif; فرو <i>feron</i> , en bas; آوردن <i>avurden</i> , porter, placer.)	قوتارامن <i>youk koutâ-ramen</i> , je décharge un fardeau. — <i>Youk</i> est le fardeau.)
Discarigavi.	Barra fru auurdem.	Yuctusurdum.
Descendo.	Z. er moroem. (Il y a quelque erreur; descendre en persan est بزیر رفتن <i>bezir refsten</i> , et je descends, بزیر مروم <i>bezir merouem</i> .)	Enarmen. (انیق <i>enmek</i> et اندر مک <i>endurmek</i> , descendre, en turc.)
Descendidi.	Z. er rastem.	Endun.
Descende.	Z. er buro.	Engil.
Duco.	Mebarrem. (En persan بردن <i>burden</i> , descendre, et مبرم <i>mebarrem</i> , je conduis.)	Elturmen. (En turc, التیق <i>eltmek</i> , conduire.)
Duxi.	Burdem.	Elitim.
Duc.	Bebar.	Elthil.
Divido.	Bacs mecunem. (En persan بخش کردن <i>bakhch kerden</i> , faire le partage.)	Ulasurmen. (En turc, ولشتر مک <i>oulachturmek</i> , partager.)
Divixi.	Bacs cherdem.	Ulastium.
Divide.	Bacs cun.	Ulaschil.
Divixio.	Faena. (Ceci paraît être le mot arabe فرق <i>farh</i> , division, mal écrit.)	Ulasmac.

Diminuo.	Cham mecnem. (Persan, کم کردن <i>kām kerdēn</i> , diminuer quelque chose.)	Ecsiturmen. (En turc اکسک <i>eksik</i> , diminution.)
Diminui.	Cham cherdem.	Ecsittim.
Diminue.	Cham cun.	Ecsit.
Minus.	Cham. (Persan کم <i>kam</i> , diminution.)	Ecsuc. (Turc, اکسک <i>eksik</i> , diminution.)
Desligo.	Mecusaen. (Persan کشادن <i>kuchaden</i> , ouvrir, délier.)	Sesarmen. (Turc, ششپک <i>shechmek</i> , délier.)
Desligavi.	Cusidem.	Sestum.
Desliga.	Beceau.	Seshil.
Dico.	Megoem. (Du verbe persan irrégul. گفتن <i>goften</i> ou <i>guften</i> , parler.)	Ayturmen. (En turc ایتیق <i>aitmak</i> , parler.)
Dixi.	Guftem.	Aytan.
Dic.	Bago. (بگو <i>bago</i> , dis.)	Ayt. (آیت <i>ait</i> , dis.)
Duro.	Bacha mepayem. (Persan, بفا <i>baka</i> , durée; ce qui dure; le verbe پایندن <i>payndeh</i> signifie à présent <i>temporiser</i> , mais sa signification primitive doit avoir été celle de durer.)	Torarmen. (Turc de Constantin. دورمق <i>dourmak</i> , durer.)

Duravi.	Bacha paydem.	Tordum.
Dura.	Bepay.	Torgil.
Destineo (<i>de-</i> <i>tineo.</i>)	Megrem. (Persan, گرفتن <i>giriften</i> , rete- nir.)	Tiarmen. (Turc طوتوق <i>thoutmak</i> , retenir.)
Destintus (<i>detentus.</i>)	Grifte. (Persan, گرفته <i>ghirifteh.</i>)	Tuydum.
Deventum (<i>detentum.</i>)	Begitani. (Persan, بزندانی <i>bezendâni</i> , en prison.)	Tyimac.
Despero.	Beumet mesauem. (Du persan امید <i>amîd</i> ou اومید <i>oumîd</i> , espérance; la particule بی <i>bî</i> , sans, et le verbe شدن <i>chouden</i> , être.)	Tinimdam chezrmen (Le second mot est le verbe turc کسپک <i>kesmek</i> , couper; mais je ne connais pas le premier, qui doit si- gnifier <i>espérance</i> . En turc de Constantino- ple on dit امید کسپک <i>oumid kesmek</i> , déses- pérer.)
Desperavi.	Beumet sudem.	Tinimdam cheztim.
Desperatus.	Beumet suda.	Tinimdam chezmac.
Desperator.	Beumedi. (بی امیدی)	Tinimdam chezmac.
Defendo.	Pusti mecunem. (Pers. پشتی کردن <i>puchti</i> <i>kerden</i> , protéger.)	Karisurmen, <i>vel</i> abrar- men. (Turc قورومق <i>kouroumak.</i>)
Defendidi.	Pusti cherdem.	Karistim, <i>vel</i> abradum.
Defendite.	Pusti cun.	Karis, <i>vel</i> abra.
Defensio.	Pusti. (پشتی <i>puchti</i> , protection.)	Karismac, <i>vel</i> abra- mac.

Depingo.	Nacs mecunem. (Persan, نقش کردن <i>nakch kerden.</i>)	Nacs larmen. (Turc, نقشلیق <i>nakychlakmak</i> , peindre.)
Depinssi.	Nacs cherdem.	Nacs ladum.
Depinge.	Nacs cun.	Nacsla.
Depictum.	Nacs. (نقش <i>nakch.</i>)	Nacs.
Ymago.	Surit. (C'est le mot arabe سورت <i>souret.</i>)	Ziray. (Vraisemblablement aussi سورت <i>souret.</i>)
Desidero	Zandide mecunem. (<i>pro coïre.</i>) زندیدک کردن <i>zendideh kerden</i> , persicè <i>coïre.</i> Dicunt etiam زندیدن <i>zendiden</i> , id est videre <i>foeminam.</i>)	Cusanurmen. (Turcicè <i>kusanmak</i> , coïre, à <i>kus</i> , <i>cunus.</i>)
Desideravi.	Zandid cherdem.	Cusandum.
Desidera.	Zandid.	
Desiderium.	Zandid. (زندید <i>zendid.</i>)	Cusanmac.
Debeo dare.	Cardarem. (De l'arabe قرض <i>kardz</i> , dette, ce qu'on doit.)	Bernalurmen, bernelimen.
Debui.	Carda budem.	Bernalubolcum.
Debitum.	Card. (قرض <i>kardz.</i>)	Borz. (بورج <i>bordj</i> en turc, et <i>borots</i> turc oriental, dette.)
Debitor.	Cardar. (قرض دار <i>kardz dar.</i>)	Borzli. (Turc, بورجلو <i>bordj lu</i> ; turc oriental, <i>borotsly.</i>)
Decipio.	Fusos mecunem. (De	Aldarimen. (Turc,

(151)

	l'arabe فسوس <i>fousous</i> , االدمق <i>aldamak</i> , moquerie, et du verbe tromper.) persan کردن <i>kerden</i> .)	
Decipe.	Fusos cun.	Alda.
Deceptor.	Fusos. (فسوس <i>fou-</i> <i>sous</i> , moquerie.)	Aldamac.
Dispolio.	Jama mecunem. (De Soyulurmen <i>vel</i> zuzu- يغها <i>yaghma</i> , butin, et lurmen. (En turc کردن <i>kerden</i> , faire.) صويبق <i>soymak</i> .)	
Dispoliavi.	Jama candem.	Soyuldum.
Dispolia.	Jama beacun.	Suyul.
Dives.	Maaldar. (Pers., مالدار <i>maaldar</i> .)	Bay. (Turc, باي <i>bai</i> .)
Divitia.	Maal. (Persan, مال <i>mál</i> .)	Baylic. (Turc, بايلىق <i>baïlic</i> .)
Dubito.	Metarsem. (Persan, ترسيدين <i>tarsiden</i> , craindre.)	
Dubitavi.	Tarsidem.	Yazandum.
Dubita.	Beturs.	Yazam.
Dubium.	Metarsani.	Yazamac.
Delacero.	Medirem. (Persan, دريدين <i>deriden</i> , dé- chirer.)	Girtarmen. (En turc يرتق <i>yrtmak</i> , déchirer.)
Delaceravi.	Deridem.	Girttum.
Delacera.	Bedrin.	Girtchil.
Delaceratu- ra.	Trali.	Girtmac.
Disputo.		Talashirmen. (Turc الاشدرامن, <i>talachduramen</i> , je me

dispute ; de تالاش *ta-*
lach, dispute.)

Kym maga bersa mendagar beraym ; kym
maga bermassi mendagar, berman (1).

Hæc sunt verba et nomina de littera E.

	PERSAN.	COMAN.
Emo.	Mecherem. (Persan, <i>خریدن</i> <i>khyriden</i> , acheter.)	Satum alurmen. (Turc, <i>ساتون المق</i> <i>sâtoun al-</i> <i>mak</i> , acheter.)
Emi.	Chiridem.	Satum adum.
Emc.	Becher.	Satum algil.
Emptor.	Chiridari. (Persan, <i>خریدار</i> <i>khyridâr</i> .)	Satum almac.
Especto.	Sabur mecunem. (De l'arabe <i>صبر</i> <i>saber</i> , patience, et <i>کردن</i> <i>kardan</i> , faire.)	Cuyarmen. (Turc, <i>کویهک</i> <i>gouimek</i> ; at- tendre avec patience.)
Espectavi.	Sabur cherdem.	Cuydum.
Especta.	Sabur cun.	Cuygil.
Equito.	(Su)var mesinem. (Persan, <i>سوار شدن</i> <i>souwâr chuden</i> , al- ler à cheval.)	Atlanurmen. (Turc, <i>اتلنیک</i> <i>atlanmak</i> , al- ler à cheval.)
Equitavi.	(Su)var nesidem.	Atlandum.
Equita.	(Su)var nesin.	Atlan.

(1) Cette phrase paraît ici déplacée ; c'est en turc :

کیم منگا ویرسه من دخی ویره ایم کیم منگا ویرسه سه
من دخی ویرسن

C'est-à-dire « (A) celui qui me donne, je lui donne aussi ; (à) celui
qui ne me donne pas, je ne lui donne pas non plus ».

Extinguolu-	Mecusem. (C'est le	Sondururmen. (Turc ,
men.	verbe persan, کشتن	sondurmek ,
	<i>kuchten</i> , tuer, abat-	éteindre.)
	tre.)	
Estinsi.	Kustem.	Sondurdum.
Estinge.	Bechuse.	Sondur.
Exio foris.	Berun meroem.	Zigharmen. (چقیق) (۱)
	(بیرون رفتن)	
Exivi.	Berun rastem.	Zigtum.
Exi.	Berun buro.	Zigchil.
Esta (<i>extra</i>).	Berun. (بیرون)	Tastin. (طشیره)
Extraho.	Bedra avururdum.	Zigarurmen. (چقراق)
	(بردر آوردن)	
Extraxi.	Bedra casidem.	Zigardum.
	(بردر کشیدن)	
Extrahe.	Bedra var.	Zigargil.
Examino.	Miasmayem.	Tanlasurmen. (دکھک)
	(آزمودن)	
Examinavi.	Asmidem.	Tanlastim.
Examina.	Beasmay.	Tanlas.
Edifico.	Amaret mecnem.	Coparurmen. (قوپراق)
	(عبارت کردن)	
Edificavi.	Aimaret cherdem.	Cobardun.
Edificum.	Amarat.	Cobarmac.
Evado.	Mezium mesouem.	Cutularmen. (قورنلمق)
	(منهزم شدن)	
Evaxi.	Mezium budem.	Cutuldum.
Evade.	Mezium bas.	Cutulgil.

(1) Pour épargner de la place, je ne mettrai dorénavant que les mots persans et turcs entre deux parenthèses. Les initiales T. O. désigneront les mots qui sont du *turc oriental*; A. indiquera les termes arabes.

Evaxus.	Mezium sudam.	Cutulmis.
Evaxio.	Mezium. (A. منهزم)	Cutulmac.
Espedio.	Kalas mesouem. (خلاص شدن)	Basanurmen. (بوشانمق)
Espeditus sum.	Kalas sudem.	Bosandum.
Espedius.	Kalas bas.	Bosan.
Espedicio.	Kalas. (A. خلاص)	Bosanmac.
Espendo.	Charg mecunem. (خرج کردن)	Charg etarmen. (خرج اتمق)
Espendidi.	Charg cherdem.	Charg ettin.
Espende.	Charg cun.	
Espensa.	Charg. (A. خرج)	Charg.
Extendo (ex- pandere.)	Oua mecunem. (واکردن)	Yayarmen. (ییمق)
Extendidi.	Oua cherdem.	Yaydum.
Extende.	Oua cun.	Yaygil.
Excusso.	Choder mecunem.	Arinurmen. (اریمق et nettoyer.)
Excussavi.	Choder cherdem. (کذاردن)	Arindum.
Excussa.	Choder cun.	Aringil.
Excusator.	Choder.	Arimac.
Excute.		Armmaga.
Eligo.	Mecuzinem. (کزیدن)	Congulizinda ayturmen. (کوگل ایچینده) (ایتمق)
Elegi.	Cuzanidem.	Congul izenda aytum.
Elege.	Beguzam.	Congul izinda ayt.
Elector.	Beguzani.	Congul izinda aitmac.
Estimo.	Bacha menehem.	Bacha ururmen. (Éga-

	(بها نهادن)	lement dérivé de بها behâ, prix.)
Estimavi.	Bacha naadem.	Bacha urdum.
Estima.	Bacha cun. (بها کین)	Bacha ur.
Estimator.	Bacha. (بها behâ)	Bacha. (بها behâ.)
Emendo.	Drust mecunem. (درست , کردن)	Tuxaturmen. (T. O., دوزمک , تووزاتامن et دوزتهک)
Emendavi.	Drust cherdem.	Tuxattum.
Emenda.	Drust cun.	Tuxat.
Emendator.	Drust.	Tux.
Emendatum.	Drust sudam.	Tusacmis.

Hæc sunt verba et nomina de littera F.

Facio.	Mechunem. (مکنم)	Etarmen. (اتهک)
Feci.	Cherdem.	Etim.
Fac.	Buchun.	Etchil.
Factum.	Cherda. (کرده)	Us. (ایش)
Fio.	Mesouem. (می شوم)	Bolurmen. (Turc Or. بولورمن)
Factus sum.	Sudem. (شدم)	Boldum. (بولدیم)
Factus fuit.	Budem. (بودم)	Boldumedi. (بولدیم ایدی)
Firmo.	Mucham mecunem. (محکم کردن)	Berchiturmen vel ber- keterni (?) (برکتیک)
Firmavi.	Mucham cherdem.	Berchittun.
Firma.	Mucham cun.	Berchitchil.
Firmamentum.	Mucham. (محکم)	Bereh. (برک)
Famesco.	Gursna em. (کورسنکی ام)	Azturmen. (Turc Or. آچیغامن)

Famescis.	Gursna bodem.	Aztim.*
Famesce.	Gursna bas.	Azbol.
Fames.	Gursnagui. (گرسنگی)	Az (آچ)
Frigesco.	Sarde darem. (سرد)	Uasurmen. (اوشهك)
	(دادن)	
Frigesci.	Sard dastem.	Usidam.
Frigus.	Sard. (سرد)	Saoc. (صوق)
Filio.	Berissem. (رشتن)	Egirurmen vel jirmen. (اکرمک)
Filiavi.	Residem.	Egirdum, jirdim.
Filia.	Beris.	Egirgil, jirgil.
Filum.	Risman. (ریشان)	Yp. (Turc Or. يب)
Fugio.	Megrizem. (گرینختن)	Chazarmen. (قچمق)
Fugi.	Griadem.	Chaztum.
Fuge.	Begriz.	Chazchil.
Frango.	Meschinem. (شکستن)	Sindururmen. (سندرمق)
Fregi.	Schistem.	Sindurdum.
Fracturo.	Beschis.	Sindur.
Fractura.	Schitemj. (شکستکی?)	Sindurmac.
Fallo vel er- ro.	Galat mesouem. (غلط شدن)	Yangilurmen. (یاکلمق)
Falla.	Gallat.	Yangilmac.
Furo.	Medusdem. (دزیدن)	Ogrularmen, ogiularni. (اوغرلمق)
Furavi.	Dusidem.	Ogrulardum.
Fura.	Beduse.	Ogrula.
Furtum.	Dusdani. (دزدانی, دزدی)	Ogrulamak.
Flos.	Gul. (گل)	Zizac. (Turc de Sibérie, چچاک tsitsák,)

Fructum (us).	Miut. (میوا)	Yemis. (یمیش)
Fondo.	Buniat mezanen. (بنیاد ساختن)	Buniat etarmen. (بنیاد) (اتیک)
Fondavi.	Buniat xanidem.	Buniat etis.
Fondamen- tum.	Buniat. (بنیاد)	Buniat.
Fortifico.	Cauj mecumem. (قوی) (کردن)	Berchiturmen. (برکتورمن)
Fortificavi.	Cauj cherdem.	Berchittim.
Fortifica.	Cauj. cun.	Berchit.
Forcia.	Coat vel codrat. (قدرة et قوّة)	Cum. (Vraisemblable- ment une faute pour cuz ; T. Or. قوچ)
Fortuna.	Bachat. (بخت)	Roy, vel orozug.
Forma.	Andaxa. (اندازه)	Maana, vel turhiz. (مغنی) m'ana, A. — طرز — thars, A.)
Modus.	Maana.	Maana. (Voyez le mot précédent.)
Fragellum.	Taxana. (تازپانه)	Urmach. (اورمق) (battre.)
Fumus.	Duc. (دود , دخان)	Tutum. (توتون)
Foramen.	Solach. (سولاخ)	Teich. (تیشک , تیشوک)
Ferrum.	Ahin. (آهن)	Temir. (تمبر , تمیر)
Fons.	Ziazin ab. (چشمه) (آب)	Bollach. (بولاغ)
Flumen.	Ziuchana. (جوی) (خانه)	Ochus.
Fur.	Dusdi. (دزد)	Ogri. (اوغری)
Frico.	Kassirdem. (Ce mot	

(158)

paraît être derivé de
l'arabe قش *kæchch*,
frotter avec la main,
qui peut donner le
verbe persan قشیدن
kachchiden.)

Fricavi. Kassadim.

Hæc sunt verba et nomina de littera G.

	PERSAN.	COMAN.
Gaudeo.	Sadi mecunem. (سادی کردن)	Souunurmen bieni. (Turc de Sibérie , سیونامهن)
Gavisus sum.	Sadi cherdem.	Souundum biendi.
Gaude.	Sadi cup.	Souungil.
Gaudium.	Sadi. (سادی)	Souunmac.
Gaudendo.		Byenip.
Grato (je gratte.)	Mecharem. (خاریدن)	Casirmen. (قازمق)
Gratavi.	Charidem.	Casidun.
Grata.	Bechar.	Casigil.
Guerra.	Jank. (جنک)	Yage. (Pers. باغی)
Gusto.	Mezasem. (چشیدن)	Tatarmen. (طانمق)
Gustavi.	Zazidem.	Tattin.
Gusta.	Bezas.	Tatchil.
Gustum.	Zasnis. (چشش)	Tatmac.

Hæc sunt verba et nomina de littera H.

	PERSAN.	COMAN.
Honoro.	Chormat mecunem. (حرمت کردن)	Agerlamen. (اغرلمق)

Honoravi.	Chofmat cherdem.	Agerladum.
	(حیرمت کردن)	
Honor.	Chormat.	Ager. (اغر)
Honero (one- ro.)	Bar mecunem. (بارکردن)	Yuclarmen. (یوکلپک)
Honeravi.	Bar cherdem.	Yucladum.
Honera.	Bar cun.	Yucla.
Honus (onus.)	Bar. (بار <i>bâr.</i>)	Yuc. (یوک)
Hodoro (odo- ror.)	Bouj menissem. (بوی شدن <i>boui.</i>)	Ysalarman. (Turc de Sibérie, یزرلایمن)
Hodoravi.	Bouj casidem.	Ysladum.
Hodora.	Bouj bechas.	Yslagil.
Hoderatus (odoratus).	Bouj. (بوی)	Yslamac.
Heredito.	Mirachori mecunem. (میراث خور کردن)	Mulcramen. (A. ملك <i>milk, héritage</i>)
Hereditavi.	Mirachori cherdem.	Mulcradum.
Heredita.	Mirachor.	Mulcri.
Hereditator.	Mirat. (A. میراث)	Mulclamat. (مخلفات A.)
Habeo.	Medarem. (داستن)	Menda bar. (مندا وار)
Habui.	Dastam.	Tegdim. (طوتمق)
Habeas.	Dar.	Sagabolsun. (زکا بلسون)
Humilitas.	Cap. (<i>káb</i> en persan signifie jac- tance.)	Youaslic. (یوآشلق)
Hospito.		Condiurmen. (قوندرمق)

Hæc sunt verba et nomina de littera I.

	PERSAN.	COMAN.
Iejuno.	Oroxa medehem. (اوروج دادن)	Oruz tutarmen. (اوروج) طوتمق)
Iejuna.	Oroxa bidar.	Oruzlut.
Iejunium.	Oroxa. (P. اوروج)	Oruz.
Incipio.	Agas mecunem. (آغاز کردن)	Baslarmen. (باشلمق) commencer, de باش bach, tête.)
Incepi.	Agas cherdem.	Basladum.
Incipe.	Agas cun.	Baslagil.
Principium.	Agas. (Pers., آغاز)	Bas. (باش bach, tête.)
Intelligo.	Pakam mecunem. (فهم کردن)	Anglarmen. (اگلامق)
Intellexi.	Pakam cherdem.	Angladum.
Intellige.	Pakam cun.	Anglagil.
Intellectum.	Pahan. (A. فهم)	Anglamac.
Jubeo.	Mafarmaiem. (فرمودن)	Buiuramen (بیورمق)
Jussi.	Farmadem.	Buiurdem.
Jube.	Befarma.	Buiur.
Jungo.	Auxum menehem. (Ceci paraît être le présent du verbe persan افزون نهادن efzoun nihaden, aug- menter.)	Yetamen. (yet- mek en turc arriver.)
Junxi.	Auxum neadem.	Yettim.
Junge.	Auxun cun.	Yetchil.

(161)

Induo.	Mepussem. (پوشیدن) <i>pouchiden</i> , s'habiller.)	Cheyarmen. (Turc de Constantinop., كيمك) <i>gheimék</i> , s'habiller.)
Indui.	Pussidam.	Cheydum.
Indue.	Beptus.	Cheygil.
Vestimentum.	Jama, (Pers., جامه) <i>djámah</i> , habit.)	Ton <i>vel</i> oprac. (طون) <i>thon</i> ou <i>thoun</i> signifie habit dans tous les dialectes turcs. En Sibérie, <i>habillement</i> se dit <i>thon brak</i> , ce qui paraît être un mot composé de <i>ton</i> et d' <i>oprac</i> .)
Irasco.	Tira mesauem. (Le mot تیره <i>tirah</i> signifie en persan <i>tristesse</i> , et تیره شدن être triste.)	Opchalarmen. (Turc oriental, اوپكالايمن) <i>oupkálaimen</i> , je suis en colère.)
Irasci.	Tira sudem.	Opchaladun.
Irasce.	Tira bas.	Opchala.
Ira.	Tira. (تیره <i>tirah</i> , tristesse.)	Opcha. (Turc oriental, اوپكا) <i>oupká</i> ; à Constantinople on dit اوگه <i>okeh</i> et اوپكه <i>oïkeh</i> .)
Illumino.	Nour medarem. (En persan نور دادن <i>nour dáden</i> , illuminer.)	Yarig etermen. (Turc orient., ياروق <i>yáruk</i> , lumière, et اتمك <i>etmek</i> , faire.)
Lumen.	Nour, vel rosan. (نور) et روشن <i>rochan</i> , lumière, splendeur.)	Yrig. (ياروق <i>yáruk</i> .)

Infingo.	Menomayem.	Tartinurmen.
Infinsi.	Nemudem.	Tartindum.
Infinge.	Bernomay.	Tartingil.
Inquiro.	Mejusem. (Du verbe persan جستن <i>djusten</i> , chercher, rechercher.)	Idarmen. (Turc de Constantinople, اردمك <i>irdemck</i> , chercher, rechercher.)
Inquixivi.	Justem.	Ixdardin.
Inquire.	Bejus.	Ixdagil.
Inquisitio.	Justrua. (جستوجو <i>justojo</i> , recherche, inquisition.)	Ixdamac.
Interrogo.	Mépursen. (Persan, پرسیدن <i>porsiden</i> , demander.)	Sorarmen. (Turc de Constantinop., سورمق <i>sormak</i> , demander.)
Interrogavi.	Pursidem.	Sordun.
Interroga.	Bopurs.	Sorgil.
Interficio.	Mecussem. (Persan, کشتن <i>kuchten</i> , tuer.)	Yara etarmem. (پاره <i>yâra etmek</i> signifie en turc <i>blessen</i> .)
Interfeci.	Custem.	Yara ettin.
Interfice.	Becust.	Yara etchil.
Irrideo.	Mechandem. (Persan, خندیدن <i>khendiden</i> , rire, rire aux dépens de quelqu'un.)	Eliclamen. (C'est peut-être une faute du copiste pour <i>guliclar</i> men, car <i>rire</i> en turc est گولمك <i>gulmek</i> .)
Irrixi.	Chandidim.	Elicladum.
Irride.	Bchand.	Eliclagil.
Irrisio.	Teschavy. (C'est le mot arabe تسخر <i>teskher</i> .)	Eliclamac.

(163)

Inflo (<i>j'en-</i> <i>fle</i>).	Medamem. (Du ver- be persan دمیدن <i>damiden</i> , qui signi- fie souffler et enfler.)	Sisarmen. (Turc de Constantinople et de Sibérie, ششک <i>chich-</i> <i>mek</i> , enfler, devenir gros.)
Inflavi.	Midamadem.	Sistin.
Infla.	Bedaman.	Sistchil.
Inflatura.	Damissa.	Sismac.
Jaceo.	Macostem. (Persan, <i>khouften</i> , être couché.)	Yaturmen. (Turc de Constantinople, ياتوق <i>yátmak</i> , être couché.)
Jacui.	Coftem.	Yattun.
Jace.	Becoft.	Yatchil.
Judico.		Jargularmen, toraler- men. (T. O. توره من <i>tourah men</i> , je juge.)
Judicavi.		Toraladim.

Hæc sunt verba et nomina de littera L.

PERSAN.

COMAN.

Lavo.	Me suiem. (Du ver- be persan شويیدن <i>chouyiden</i> , laver.)	Junarmen. (Turc de Constantinople, بومق <i>youmak</i> , laver.)
Lavi.	Sustum. (Du verbe persan شستن <i>chus-</i> <i>ten</i> , laver.)	Jundam.
Lava.	Bisieu.	Ju.
Ludo.	Bazi mecunem. (Per- san, بازی کردن <i>bâzi kerdem</i> , jouer.)	Oynarmen. (Turc de Sibérie, اوینامن <i>oui-</i> <i>nâmen</i> , je joue.)

(164)

Lusi.	Basi cherdem.	Oynardum.
Lude.	Bazi eun.	Oynagil.
Lusus.	Bazi. (بازی <i>bâzi</i> , jeu.)	Oyn. (Turc, اویون <i>ouyoun</i> , jeu.)
Lamentatio.	Gillay. (Persan, گله <i>ghileh</i> , plainte.)	
Labor.	Xaamoty. (C'est le mot arabe زحمت <i>zah'met</i> , travail.)	
Lux.	Nur. (C'est le mot arabe نور <i>nour</i> .)	
Lima.	Soun. (Pers., سوهان <i>souhân</i> .)	
Laus.	Soa. (C'est l'arabe شفا <i>chafah</i> .)	
Loquor.	Sochom megoem. (Pers., سخن گفتن <i>sakhoun guften</i> , par- ler.)	Soslarmen. (Verbe dé- rivé du mot turc سوز <i>soz</i> , parole.)
Locutussum.	Sochom guftem.	Sosladam.
Loquerer.	Sochom bugo.	Soslagil.
Loquela.	Sochom. (سخن <i>sa- khoun</i> .)	Soslamac.
Lampavit.	Barc andast. (Du (<i>Il a fait</i> mot arabe برق <i>bark</i> , <i>des éclairs</i> .) éclair, et du verbe persan, انداختن <i>andakhten</i> , faire.)	Giltradi. (Turc de Cons- tantinople, ییلدرامق <i>yidyrâmak</i> , faire des éclairs.)
Lampat.	Barc mesanet.	Giltar.
Lampas.	Barc. (A. برق <i>bark</i> (<i>Éclair</i> .) ou persan (برخ)	Giltramac.

Hæc sunt verba et nomina de littera M.

	PERSAN.	COMAN.
Mitto.	Mefristem. (Persan, Yarmen. فرستادن <i>feristâden</i> , envoyer.)	
Missi.	Fristadem.	Yydum.
Mitte.	Befrist.	Yygil.
Missus.	Frista. (فرسته <i>feris- teh.</i>)	Elzi. (Turc, الجى <i>eltchi</i> , un envoyé, am- bassadeur.)
Maneo.	Memanem. (Persan, Tururmen <i>vel</i> calurmen. ماندم <i>mândem</i> , res- ter.)	(En turc de Constan- tinople طورمق <i>durmak</i> et قلىق <i>kalmak</i> , res- ter.)
Mansi.	Mandem.	Turdum, caldim.
Mane.	Boman.	Turgil, calgil.
Mansio.	Manxel. (C'est le mot arabe منزل <i>manzel</i> , lieu où l'on reste.)	Yurti. (Turc oriental, يورت <i>yourt</i> , habita- tion.)
Mutuo.	Digargun mecunem. Pers., دكركون كردن <i>digher goun kerdem</i> , faire un change- ment, changer.)	Alisurmen. (Turc de Si- bérie, الوشتورامن <i>ahuchturâmen</i> , je chan- ge, je fais un commer- ce d'échange.)
Mutuavi.	Digargun cherdem.	Alistun. (En turc de Constantinople, اليش <i>alich</i> signifie vente.)
Mutua.	Digargun cum.	Techsir. (C'est le mot

		arabe تَغْيِير <i>toghîir</i> , changement.)
Mutuatus.	Digargun. (دُكْرُكُون <i>digher goun.</i>)	Alsturmac.
Morior.	Memirem. (Persan, Olarmen. (Turc, اوليك <i>murden</i> , mou- <i>olmek</i> , mourir.) rir.)	
Mortuus.	Murdem.	Oldum.
Mors.	Marg. (Pers., مرگ <i>marg</i> , la mort.)	Olum. (Turc اولم <i>olum</i> , la mort.)
Mirror.	Ajip medarem. (Per- san, عجب دادن <i>adjeb daden</i> , admi- rer.)	Tanglarmen. (Turc de Constantin. طاكلمق <i>thanglamak</i> , admirer.)
Miratus fui.	Ajip dastem.	Tangladum.
Mirum.	Ajip. (عجب <i>adjeb</i> , miracle , mot ara- be.)	
Misculo.	Diamissen. (Du ver- be persan آميختن <i>amikhten</i> et آميز بدن <i>amiziden</i> , mêler.)	Caristururmen. (Turc de Constant., قرشترمق <i>karychturmac</i> , mêler.)
Misculavi.	Amistem.	Bulgasturdun. (Turc de Constant., بولاشترمق <i>boulak tarmak</i> , mêler.)
Miscula.	Biames.	Caristur <i>vel</i> bulgastur.
Mastico.	Mecinachem. (خايدن)	Zaynarmen. (Turc de Sibérie, چاينامن <i>tsai- namen</i> , je mâche.)
Masticavi.	Ciancusdem.	Zaynadun.

Mastica.	Beciana.	Zaynagil.
Masticum.	Masdae. (Arabe ,	Sachex.
	مصاغ <i>madzâgh</i> , ce	qu'on mâche.)
Maturo.	Metrasem. (Vraisem-	Bistururmen. (Turc de
	blablement du ver-	Constantinople, بشمق
	be persan رسیدن	<i>bichmek</i> , mûrir.)
	<i>residen</i> , mûrir.)	
Maturavi.	Balidem. (Du verbe	Bisurtim.
	persan بالیدن <i>bâli-</i>	
	<i>den</i> , mûrir.)	
Mensuro.	Mepaymanem. (Per-	Olzarmen. (Turc de
	san, پیمودن <i>pâi-</i>	Constantin., اولچمک
	<i>mouden</i> , mesurer.)	<i>oltchmek</i> , mesurer.)
Mensuravi.	Paymudem.	Olzctum.
Mensuratum.	Bepayma.	Olzchil.
Mensura.	Paymana. (پیمان	Olza. (Turc, اولچی
	<i>pâimân</i> ou پیمانده	<i>oltchi</i> , mesure.)
	<i>pâïmanah</i> , mesure.)	
Mergo.		Batarmen. (Turc de
		Const., باندرمق <i>bat-</i>
		<i>turmak</i> , tremper dans
		l'eau , enfoncer dans
		l'eau.)
Mergi.		Battim.
Mordeo.	Megaxen. (Du verbe	Tislarmen. (Turc de
	persan گزیدن <i>ga-</i>	Constantinop., دشلمق
	<i>ziden</i> , mordre.)	<i>dichlemek</i> , mordre, de
		دش <i>dich</i> ou <i>tich</i> , dent.)
Momordidi.	Gaxidem.	Tisladum.

Morde.	Begax.	Tislar.
Morsus.	Gaxidari. (گزیداری)	Tislamac.
	<i>gazidâri, une morsure.</i>)	
Medico.	Teb medehem. (Ver-	Ottalarmen. (Ce mot
	be composé de l'a-	vient du turc اوت <i>ot,</i>
	rabe طَب <i>thebb,</i>	herbe et médecine.)
	médecine, et du ver-	
	be persan دادن <i>dâ-</i>	
	<i>den, donner.</i>)	
Medicavi.	Teb dadem.	Ottaladum.
Medica.	Teb bide.	Ottala.
Medicina.	Teb. (C'est l'arabe	Ot. (اوت <i>ot</i> en turc si-
	طَب <i>thebb,</i> re-	gnifie proprement <i>her-</i>
	mède.)	<i>be.</i>)
Melioro.	Nehtar mecunem.	Eygirac etarmen. (En
	(Pers., نیکتر کردن	turc یگرک اتهک <i>yeg-</i>
	<i>nîkter kerden,</i> ren-	<i>rek etmek,</i> rendre meil-
	dre meilleur.)	leur.)
Melioravi.	Nehtar cherdem.	Eygirac ettim.
Meliora.	Nehtar cun.	Eygirac eti.
Machino.	Baaxinun mechunem.	Tergirman tartarnim.
(moudre.)	(Mot composé de	(Turc de Sib. تکرمان
	la particule ب <i>b,</i> avec	تارترامن <i>teghirman tar-</i>
	آسیا <i>asiâ,</i> meule, et	<i>turamen,</i> moudre dans
	کردن <i>kerden,</i> faire.)	une meule.)
Machina.	Baaxinun cun.	Tegirman tarti.
Molendinum.	Axinu. (Persan, آسیا	Tegirman. (Turc de Si-
(meule.)	<i>asiâ,</i> meule.)	bérie, تکرمان <i>teghir-</i>
		<i>mân.</i>)

(169)

- Molinarius.** Axiagar. (آسیاگار) Tegirmazi. (Turc de Si-
asiá kár signifie , bérie, تکرمانچی te-
en persan, quelqu'un ghirmantsi.)
qui fait des meu-
les; un meunier est
آسیا بان asiá bán.)
- Moveo.** Mejumbanem. (Per- Teprartumen. (Turc de
san, جنبانیدن Constantin. , دپرتیک
djoumbániden, mou- depretmek , mouvoir.)
voir.)
- Movi.** Jumbanidem. Teprattin.
- Moye.** Bejumba. Tepratchil.
- Momentum.** Bejunbani. (C'est le Tepratmac.
(Motus.) persan جنبانی
bedjoumbáni , avec
un mouvement.)
- Monstro.** Menemaïem. (Per- Corgusurmen. (Turc de
san , نمودن nemou- Sibérie , کورساتامن
den , montrer , se koursátamen , je mon-
montrer.) tre.
- Monstravi.** Nemuden. Corguxdun.
- Monstra.** Benemay. Corguxgil.
- Demonstra-** Benmoyos. (C'est le Corguxmac.
tio. persan بنمایش be-
nemayich , par la dé-
monstration.)
- Mutuo.** Bachard medehem. Otanzcha beramen.
(Pers., بقرض دادن (Turc de Constantino-
bakardz daden.) ple, اودنج ویرمک)

(170)

Mutuavi.	Bachard dadem.	Otunzcha berdum.
Mutua.	Bachard bide.	Otunzcha ber.
Mutum.	Bachard. (C'est le mot arabe قرص prêt.) kardz , prêt.)	Otunz. (اودنج odoundj , prêt.)
Mons.	Cho. (Persan , کوه koh , mont.)	Tagz. (Turc , تاغ tagh , mont.)
Montana.	Chouistan. (Persan , کوهستان kouhistân.)	Tagellim. (Turc , تاغلیق taghlyk , région montueuse.)
Mino.		Ianirmen ich drowe. (یغانیق .— ich drowe paraît être allemand : ich drohe , ich draue.)
Minavi.		Janadim.

Hæc sunt verba et nomina de littera N.

	PERSAN.	COMAN.
Navigo.	Dar dria meroem. (در دریا رفتن)	Tengisda yururmen. (دکزده یوریمک)
Navigavi.	Dar dria raftem.	Tengisda yurdum.
Naviga.	Dar dria buro.	Tegisda yururgil.
Navigans.	Dar dria meroam.	Tengisda yurugan.
Nolo.	Ne mecostem. (نه خواستن)	Tilaman.
Nolui.	Necostem.	Tilamadum.
Nole.	Mechoy.	Tilamagil.
Nova.	Abar. (خبر)	Habar. (خبر)
Nuptiæ.	Araosi. (عروسی)	Aser. (P. سور.)

(171)

Nutrio.	Meparuarmen. (پروردن)	Bestlarmen. (بسلهك)
Nutruı.	Paruaiudem.	Bestladum.
Nutritum.	Beparurar.	Bestlagil.
Nutrimen- tum.	Paruarda.	Bestlamac.
Nego in aqua.	Kaak mesaue. (Noyer.) (عرق شدن)	Bogulurmen. (بوغلهق)
Negavi.	Kak suden.	Boguldum.
Negator.	Kak.	Bogulmac.
Nego debi- tum.	Kaata mecunem. (قطع کردن)	Tandrimen.
Negavi.	Kaata cherdem.	Tandum.
Nega.	Kaata cun.	Tangil.
Numero.	Mesmarem. (شماریدن)	Sanarmen. (صایبق)
Numeravi.	Smurdem.	Sanadum.
Numero.	Besmar.	Sanagil.
Numerus.	Simar. (شمار)	San. (صای)
Nato.	Sanau mecunem. (شتاب کردن)	Yuxarmen. (یوزمك)
Natavi.	Sanau cherdem.	Yuxdim.
Nata.	Sanau eun.	Juxgil.
Natator.	Sanaubar. (شمار)	Yxganchisi. (یوزبجی)
Nasco.	Mexaum xaydem. (زاییدن)	Tuarmen. (طوغهق)
Nasci.	Mexaum xanden.	Togdum.
Nascere.	Mexayden.	Toggil.
Natura.	Tabiat. (A. طبیعة)	Togmac. (طوغهق)
Natus.	Xayt. (زاد)	Tougam. (طوغم)

(172)

Ningit.	Bafre miaet. (Voyez Kar yagar. (قار یغیق) nix.)	
Ninguit.	Bafre amiginad.	Kar yagdi.
Nix.	Bafre. (Zend , <i>vefra</i> ; Kar. (قار) afghan, واورى <i>wao-</i> ra.)	
Gragnora.	Tooulu. (Turc, طولو)	Burzac. (Nogai , <i>bour-</i> <i>tchak.</i>)
Nomino alium.	Nam medechem. (نام دادن)	Atagirmen. (De اد ad, nom.)
Nominavi.	Nam dadem.	Atagdim.
Nomina.	Nam bide.	Attagil.
Nomen.	Nam. (نام)	At. (اد)
Noceo.	Xian mecunem. (زبان کردن)	Xian etarmen. (زبان اتیک)
Nocui.	Xian cherdem.	Xian ettin, izan et (?).
Noce.	Xian cun. .	Xian et chil.

Hæc sunt verba et nomina de littera O.

PERSAN.

COMAN.

Ordino.	Tartib mecunem. (ترتیب کردن)	Tarastururmen. (T. O., (تاراتامن)
Ordinavi.	Tartib cherdem.	Tarastirdum.
Ordina.	Tartib cun.	Tarastur.
Ordinator.	Tartib. (ترتیب)	Tarasturmac.
Oblivisco.	Framus mecunem.	Unuturmem. (اونتهق)
Oblivisci.	Framus cherdem. (فرامش کردن)	Unuttum.
Oblivisce.	Framus cun.	Unutchil.
Oblitor.	Framus. (فرامش)	Unutmac.

Oblitus.	Fram (us) cherdam.	Unutcham.
Obedio.	Ochum misinoem.	
	(حکم شنیدن)	
Obedi.	Ochum y sinidem.	
Obedias.	Ochum bisnoyt.	
Obuio.	Barabair meroem.	Yolugurmen. (De یول yol, chemin.)
	(برابر رفتن)	
Obuiavi.	Barabair raft.	Yoluguttun.
Obuia.	Barabair buro.	Yolugchil.
Ostendo.	Nelmanem. (نمودن)	Corgusurmen. (T. O., (کورکوزامن)
Ostensi.	Nimudem.	Corgxdum.
Ostende.	Belmay.	Corgux.
Obsculo (os- culo.)	Bosa medarem. (بوسه دادن)	Oparmen. (اوپیک)
Obsculavi.	Bosa dadem.	Optum.
Obscula.	Bosa bide.	Opmac.
Offendo.	Tiragui mecunem.	
Offendidi.	Tiragui cherdem.	Octundum.
Offende.	Tiragui cun.	Octunguil.
Offensio.	Tiragui.	Ootunmac.
Orino.	Nixoch mirixon.	Siyormen.
Orinavi.	Nixoch sochten.	Siydum.
Orina tu.	Nixoch soris.	Siygil.
Orina.	Nixoch.	Szi (سدک).
Oportet.	Baiat est. (باید است)	Cherac dur. (کرکردر)
Oportuit.	Baiat sud. (باید شد)	Cherac odi.
Opus.	Baiat. (باید)	Ys. (ایش)

Hæc sunt verba et nomina de littera P.

	PERSAN.	ROMAN.
Possum.	Metuarnem. (توانیدن)	Kuzun ietar.
Potui.	Tuanistem.	Kuzun iotti.
Potentia.	Cudrat. (A. قدرة)	Kuzun. (قوج)
Peto.	Metalabem. (طلییدن)	Colarmen.
Petii.	Talabidem.	Coldun.
Pete.	Betalab.	Colgil.
Petor.	Talabidam.	Colmac.
Preparo.	Mesaxem. (ساختن)	Anuclarmen.
Preparavi.	Sachtem.	Anucladum.
Prepara.	Bexax.	Anuclagil.
Preparator.	Sachteni.	Anuclamac.
Porto.	Mebarem. (بردن)	Elturmeni. (التھک)
Portavi.	Burdem.	Eldum.
Portus.	Limani. (لینانی)	Limen. (لیمن)
Pependo.	Miaaouisen. (اویختن)	Asarmen (اصلیق) vel ylermen.
Pependi.	Asstu.	Astum, ildini.
Pependi.	Beauis.	Aschil, ilgil.
Ploro.	Magirem. (کریستن)	Yglarmen. (اعلمق)
Ploravi.	Griechtem.	Ygladum.
Plora.	Begrich.	Yglagil.
Ploratus.	Bigri.	Yglamac.
Placeo.	Baxi em.	Yarasurmen. (یراشمق)
Placui.	Raxi budem.	Yarastin.
Placitum.	Raxi.	Yrasmis. (یراشمش)
Puto.	Megandem. (کندن pourir.)	Sasirmen. (سزیمک re.)

(175)

Putrui.	Gandidem. (گندیدم)	Sasidum.
Precipio.	Mefarmaem. (فرمودن)	Buyururmen. (بیورمق)
Precepi.	Farmudem.	Buyundun.
Precipe.	Befarma.	Buyurgil.
Preceptum.	Farmani. (فرمان)	Buyuruc. (بیورق)
Pluit.	Barran miaet. (باران آمدن)	Yamgur yagar. (یغمور)
Pluivit.	Barran anmand.	Yamgur yagdi..
Pluvia.	Barran. (باران).	Yamgur. (یغمور)
Pasco bes- tias.	Meciaranem. (چرانیدن)	Asberumen.
Pascui.	Ciaranidem.	Asberumen.
Pasce.	Beciaran.	Asbercla.
Pungo.	Mechalem. (خلیدن) Russe, КОЛОШЬ.)	Sanzarmen. (صنجهق)
Punssi.	Calidem.	Sanztim.
Punge.	Beckal.	Sanzchil.
Puntura.	Chalidani. (خلیدانی)	Sanzmac.
Puto.	Mepandarem. (پنداستن)	Sagenurmen. (صانهق)
Putavi.	Pandastem.	Sangendum.
Puta.	Bepand.	Sangengil.
Pansamen- tum.	Andissa. (اندیشه)	Sagenmac.
Peniteo.	Pesman em. (پشیمان بودن)	Pesman bolurmen. (پشیمان اولمق)
Penitui.	Pesman budem.	Pesma boldum.
Penitentia.	Pesmani. (پشیمانی)	Pesman. (پشیمان)
Penite.	Pesman bas.	Pesman bagil.

(176)

Planto.	Darzamin mexanem.	Terac ticarmen.
	(درخت ساختن)	(دیکمق)
Plantavi.	Darzamin sanidem.	Terac tictim.
Planta.	Darzamin beza.	Terac tich.
Plantator.	Darzami.	Terac tichmac.
Pertineo.	Ches em. (خوبش ام.)	Chothumt. (A. خصم?)
Parens vel	Ches auand.	
.propinquus.	(خوبشاوند)	
Percuteo.	Maxanem. (زدن)	Ururimen. (اورمق)
Percussi.	Xandem. (زندم)	Urdum.
Percute.	Bexam.	Ur.
Prohibeotes-Cum medaem.		Tanuluc berumen.
tamentum.		
Proicio.	Mandaxem.	Chemisurmen.
	(انداختن)	
Proieci.	Andachtem.	Chemistin.
Proice.	Biandas.	Chemischil.
Peccatum.	Ghuna. (کناه)	Jaxoc. (بازق)
Pax.	Isty. (اشتی)	Ololic.
Pilus.	Muy. (موی)	Ton. (توک)
Pavesco.	Metarsem. (ترسیدن)	Chorcharmen.
Pavesci.	Tarsidem.	Chorcum. (قورقھق)
Pavesce.	Betras.	Chorchil.
Pavescio.	Tars, vel bim. (توس)	Chorcmac.
	(بیسم)	
Premium.	Jaxa. (جرا)	Charau.
Pisco.	Machi megirem.	Baluelarmen.
	(ماهی گرفتن)	(بالق اولامق)
Piscavi.	Machi griftem.	Balucladum.
Pisca.	Machi bigir.	Balucra.

(177)

Piscis.	Machi. (ماهی)	Baluc. (بالی)
Piscator.	Machi griftar. (ماصی گرفتار)	Baluczi. (بالیچی)
Pono.	Menchem. (نهادن)	Coyarmen. (قومق)
Posui.	Neadem.	Coydum.
Pone.	Beneth.	Coygil.
Pauper.	Sarmis.	Jareb. (T. O. غریب)
Paupertas.		Jareblik. (T. orient., (غریب لقی)
Perficio.		Buturmen. (بتورمق)
Perfeci.		Bitirdim, bitirmek, <i>vel</i> bregunge.

Hæc sunt verba et nomina de littera Q.

PERSAN.

COMAN.

Quiesco.	Disars migirem.	Tinglarmen. (دنگلیم)
Quiescis.	Disars griffsten.	Tingladum.
Quiesce.	Disars bigir.	Tingla.
Tranquilli- tas.	Biasani.	Tinglamac.
Quere.	Metalabem. (طلبیدن)	Ysderinem. (اشتکا)
Quexivi.	Talabidem.	Ysdeniny.
Quere.	Betalab.	Ysdegil.
Quexitor.	Talabidam.	Ysdemch.
Quextio.	Soal. (سوال)	Daauc.
Quito.	Raha mecunem. (رها کردن)	Taff etarmen.
Quitavi.	Raha cherdem.	Taff etum.
Quita.	Raha cun.	Taff echil.
Quitator.	Raha.	Taff etimac.

III.

12

Hæc sunt verba et nomina de littera R.

	PERSAN.	COMAN.
Rendo.	Oaspas medehem. (واش دادن)	Chaytarumen. (قتیمق)
Rendidi.	Oaspas dadem.	Chaytardum.
Rende.	Oaspas bide.	Chaytargil.
Redimo.	Chalay mecunem. (خلاص کردن)	Yularmen. (T. orient., rucheter. پولویمق)
Redemi.	Chalas cherdem.	Yuldum.
Redime.	(Chalas cun	Yulgil.
Redemptio.	Chalasi. (خلاصی)	Yulmac.
Relinquo.	Mehelem. (ملیدن)	Coyarmen. (قومق)
Relinqui.	Hestem.	Coydun.
Relinque.	Behel.	Coygil.
Relictus. (Ce qui reste.)	Estani, bachi. (باقی)	Coygan.
Renuncio.	Charbar mogaem. (کفر گفتن)	Bexarmen.
Renunciavi.	Chabar guftem.	Bexdum.
Renuncia.	Chabar bugo.	Bexgil.
Retribuo.	Miamorxen. (پardon- der.)	Carau berumen. (کروویرمک)
Retribui.	Amorxidem.	Carau berdum.
Retribue.	Beamorx.	Carau bergil.
Retribuere.	Amorxidam.	Carauxi bermac.
Rado.	Metrasse. (تراشیدن)	Yulurmen. (یونمق)
Radidi.	Trasiden.	Yuludum.
Rade.	Betras.	Yulugil.
Razorij. (Rasoir.)	Ustura. (اوستاره)	Yuluguz.

Recupero.	Asspas mestanem. (۱)	Cayra alarmen. (کیرو) (المق)
Recuperavi.	Asspas stadem. (۱)	Ceyiri aldum.
Recupera.	Asspas bistam. (۱)	Ceyiri algil.
Recupera- tor.	Jame.	Ceyiri almac.
Retineo.	Oapas megirem. (واپس گرفتن)	Chendima tutarmen. (طوتیق)
Retinui.	Oapas griftem.	Chendima tutum.
Retine.	Oapas gir.	Chendima tutchil.
Retifico.	Drust mecunem. (درست کردن)	Condarurmen. (کنورمک)
Retificavi.	Drust cherdem.	Chondardum.
Retifica.	Drust cun.	Chondargil.
Rectus.	Drust. (درست)	Choiuj (?)
Rector.	Saana.	Baskac. (T. O. باشقاق)
Recedo. (Exeo.)	Badar meroem. (بدر رفتن)	Chetarmen. (کتیک)
Recedi.	Badar raftem.	Chetum.
Recede.	Badar buro.	Chetchil.
Revenio.	Ospas miaem. (واپس آمدن)	Cheri caytarmen. (کرو قیتیق)
Reveni.	Ospas amadem.	Cheri caytum.
Resurgo.	Ax murdahan uar (a mortuis.) hestem. (ازمردهان) (دیرلتیک) (فرا شدن)	Tirildurmen. (درلیک)

(۱) Il y a vraisemblablement erreur de copiste dans ces trois mots ;
je pense qu'ils représentent le verbe persan composé ازپس ستادن
ou peut-être استیفا ستادن , اتخاذ ستادن .

Resuessi.	Ax murdahan uar su-	Tirildum.
	dem.	
Resurge.	Ax murdahan uar	Tirilgil.
	gehx.	
Resuessio.	Ax murdahan uar	Tirilmac.
	ghesti.	
Removeo.	Mejunbanem.	
	(جنیدن)	
Removi.	Junbiden.	
Remove.	Bejumb.	
Recordo.	Yar medehem.	Upsunurmen.
	(یاد داشتن)	
Recordavi.	Yar dadem.	Upsurdum.
Recorda.	Yar bistan.	Upsurgil.
Rideo.	Meghandem.	Chularmen. (کولک)
	(خندیدن)	
Risi.	Candidem.	Chuldum.
Ride.	Beghan.	Chulgil.
Risus.	Chandida. (خنده)	Chultchum.
Recomendo.	Mesparem.	Amanat beramen. (T.
	(سپاریدن)	O. Amanat برامن don-
		ner des ôtages.)
Recomen-	Spurdem.	Amanat berdum.
davi.		
Recomenda.	Bespar. (بسیار)	Amanat ber.
Recomen-	Amanat. (Amanat. (ôtage- Amanat. (ôtage.)	
dator.	ge.)	
Recordor.		Vuc sunurmen (?)
Recordatus		Vuc sundum (?)
fui.		
Revertor.	Aspas miaem.	Kayturmen. (قیتیق)
	(از پس آمدن)	

Reversus sum.	Aspas amadem.	Kaytum.
Reverte.	Aspas.	Kaytchil.
Remaneo.	Memanem. (ماندن)	Kalurmen. (قالیق)
Remansi.	Mandem.	Kaldum.
Remane.	Bemand.	Kalgil.
Recipio. (Accipere.)	Mestanem. (ستاندن)	Aldurmen. (المق)
Recipi.	Standem.	Aldum.
Recipe.	Bistan.	Algil.
Regimen- tum.	Chocum.	Yargu yarmac.
Revigilo.	Ackagh em. (آگاه شدن)	Vyanurmen. (اویانمق)
Revigilavi.	Ackagh sudem.	Vyandum.
Revigila.	Ackagh bas.	Vyangil.
Respondeo.	Joap medehem. (جواب دادن)	Joap berurmen. (جواب برامن)
Respondidi.	Joap dadem.	Joap berdun.
Responde.	Joap bide.	Joap bergil.
Responsio.	Joap. (جواب)	Joap. (جواب)
Respicio.	Mebinem. (دیدن)	Bagarmen. (بقیق)
Respessi.	Didem.	Bagtin.
Respice.	Bibin.	Baghchil.
Rogo.	Lauagai mecunem. (لابه کردن)	Yalbarurmem. (یالوارمق)
Rogavi.	Lauagai cherdem.	Yalbardun.
Roga.	Lauagai cun.	Yalbargil.
Rogamen.	Lauagai. (لابه)	Yalbarmac.
Rego.		Tatuprurmem.
Regi.		Tutuprurdun.
Rege.		Tutuprurgil.

Regimentum.	Yargu yarmac.
Repecio. (<i>Rapiécer.</i>)	Iamarmen. (یبه مق)
Repeciavi.	Iamadim.

Hæc sunt verba et nomina de littera S.

	PERSAN.	COMAN.
Scio	Medanem. (دانشتن)	Bitlurmen. (بلهك)
Scivi.	Danistem.	Bildum.
Scias.		Bilgil.
Sensus.	Achel. (A. عقل)	Ux. (T. O. اوز)
Sapientia.	Achel. (A. عقل)	Achel. (عقل)
Sum.	Em vel estem. (هستم, ام)	Barmen. (ورمن)
Fui.	Buden. (بودن)	Bardan.
Esto.	Bas. (باش)	Bol. (بول)
Soluo. (<i>Ou- vri.</i>)	Oua mecunen. (وا کردن)	Chac teyrumen.
Solui.	Oua cherdem.	
Solue.	Oua buchun.	
Solutia.	Oua. (وا)	Chac teyrmac.
Signo.	Nisan mecunem. (نشان کردن)	Nisanlarmen. (نشانلق)
Signavi.	Nisan cherdem.	Nisanladim.
Signa.	Nisan cun.	Nisanlagil.
Signum.	Nisan (نشان)	Nisan. (نشان)
Sigilo.	Noghor menehem. (نقره نهادن)	Noghor larmen.
Sigilavi.	Noghor neadem.	Noghor ladun.

Sigila.	Nogor bene.	Noghor la.
Sigilum.	Noghor. (نقره)	Noghor. (نقره)
Sono.	Mexanem. (زدن)	Caclarmen. (قاقیق)
Sonavi.	Xandem.	Cscdun.
Sona.	Mexum.	Calgil.
Sonum.	Aouas. (آواز)	Un, vel sax. (سن)
Sompnio.	Chaou mebinem.	Tus corarmen.
	(خواب دیدن)	(دوش کورمک)
Sompniavi.	Chaou diden.	Tus corgil.
Sompnia.	Chaou bibin.	Tus corgil.
Sompnum.	Chaou. (خواب)	Tus. (دوش)
Sedeo.	Mesinem. (نشستن)	Oltururmen. (اوترمق)
Sedi.	Nisisten.	Olturdum.
Sede.	Bisin.	Oltur.
Scabellum.	Chorsi. (کرسی)	Olturguz.
Supero.	Çoulum mecunem.	Artarmen. (ارتمق)
	(Restare.) (زلم کردن)	
Superavi.	Çoulum cherdem.	Artin.
Supera.	Çoulum cun.	Artchil.
Superfluum.	Çoulum. (زلم)	Artmac.
Semino.	Tokm madaxem.	Sacharzmen. (T. orient.,
	(تجم انداختن)	(سچامق)
Seminavi.	Tokm andagtem.	Saztum.
Semina.	Bechar.	Sazchil.
Semen.	Tokm. (تجم)	Ourluc. (T. O. اورلوق)
Scribo.	Menuistem. (نوپستن)	Yaxarmen vel çixarmen.
		(یازمق)
Scripsi.	Nuistem.	Çisdum.
Scribe.	Benus.	Çisgil.
Scriba.	Cur.	Çismac.

Scritum.	Cat vel naiseda. (نوېشته , خطّ A.)	Betichzi.(Ouïgour, <i>bidik</i> , <i>bitchik</i> . T. O. بټك)
Sputo.	Clis miadaxem (۱).	Tupeururmen. (توكرمك)
Sputavi.	Clis andagten (۱).	Tupeurdam.
Sputa.	Clis buchu (۱).	Tupeurgil.
Sputum.	Clis (۱).	Tupeurmac.
Saporo.	Tam mestanem. (طعم استادن)	Tattarmen. (طائق)
Saporavi.	Tam stadem.	Tattin.
Sapora.	Tam cun. (طعم کن)	Tatchil.
Sitio.	Tasina em. (تشنه (بودن))	Sonsarmen. (صوصامق)
Sitivi.	Tasina budem.	Sousadun.
Sitio.	Tasina gun.	Sousamac.
Sitiens.	Tasina. (تشنه)	Sousagan.
Sequor.	Badun bal meroem. (بدنبال رفتن)	Artinça yururmen. (اردنه کنهک)
Sequutus fui.	Badunbal refstem.	Artinça yurudum.
Sequere.	Badunbal buro.	Artinça yurugil.
Substineo.	Takiat mecunen.	Toxarmen.
Substinui.	Takiat cherdem.	Toxdum.
Substine.	Takiat cun.	Toxgil.
Sentio. (So- nare.)	Aouas medarem. (آواز دادن)	Sexarmen. (سسپک)
Sentivi.	Aouas dadem.	Sexdin.
Sentias.	Aouas. (آواز)	

Sentimentum.	Aouas. (آواز)	Sesmac.
Stringo.	Tanc megirem. (تنک گرفتن)	Chexarmen. (صقیق)
Strinsi.	Tanc dadem.	Chestun.
Stringe.	Tanc begir.	Cheschil.
Separo.	Bacs mecunem. (بخش کردن)	Ayrurmen. (ایرمق)
Separavi.	Bacs cherdem.	Ayrdun.
Separa.	Bacs cun.	Ayrgil.
Scrolo.	Meausauem. (اوشانییدن spon- gere.)	Silcarmen. (سلیک ex- cutere.)
Scrolavi.	Ausanidem.	Silctum.
Scrolla.	Beosan.	Silcthil.
Sivoro.	Safra mecanem.	Sixgirurmen.
Sivoravi.	Safa xandem.	Sixgirdum.
Sivora.	Safra.	Sixgirgil.
Sivorellum.	Safra.	Sixgurma.
Sufero.	Var metauem.	Toxarme.
Suferrui.	Var tauide.	Toxdum.
Sufer.	Bemitau.	Toxgil.
Suferta.	Bemitanj.	Toxmac.
Spremo.	Mepalanem. (پالانییدن) (Exprime- re.)	Secharmen. (صقیق)
Spremui.	Palanidem.	Sechtun.
Spreme.	Bepalan.	Sechil.
Surgo.	Var mehaxem. (برخاستن)	Turarmen. (طورمق)
Surressi.	Var estem.	Turdum vel choptum. (قوپمق)

Surge.	Var est.	Turchil <i>vel</i> chopchil. (قوپمق)
Similo.	Chomana mecunem.	Oscarinen. (خيانا كردن)
Similavi.	Chomana cherdem.	Oscadim.
Similat.	Chomana mecunet.	Oscar <i>vel</i> bexxar.
Saluto.	Salam medahen.	Salam berumen. (سلام و برمك)
Salutavi.	Salem dadem.	Salam berdun.
Saluta.	Salam bide.	Salam bergil.
Salutator.	Salam.	Salam.
Sto.	Meystem. (استدن)	Tururmen. (تورمق)
Steli.	Istidem.	Turdum.
Sta.	Beyst.	Tur.
Salo.	Namak menchem.	Tu s larmen. (توزلنمق) (نمك نهادن)
Salavi.	Namak neadem.	Tus ladum.
Sala.	Namak bene.	Tus lagil.
Sal.	Namak. (نمك)	Tus. (توز)
Servio.	Chedmet mecunem.	Chulluc etarmen. (قوللق انمك) (خدمت كردن)
Servivi.	Chedmet chærdem.	Chulluc etim.
Serve.	Chedmet cun.	Chulluc etchil.
Salto.	Megihem. (جهيدن)	Sechirumen. (سكيك)
Saltavi.	Cheydem.	Sechirdun.
Salta.	Begik.	Sechirgil.
Saltum.	Tays. (?)	Sechirmac, <i>vel</i> sozim.
Subtero.	Darghor menchem.	Chomarmem. (كوممك) (دركور نهادن)
Subterravi.	Darghor neudem.	Chomdum.
Subterra.	Darghor bene.	Chongil.

Hæc sunt verba et nomina de littera T.

	PERSAN.	COMAN.
Tango.	Lambs mecünem. (لهس کردن)	Teyarmen. (دکک)
Tangis.	Lambs cherdem.	Teydun.
Tange.	Lambs cun.	Tergil tutchil.
Tiro. (<i>Tra- here.</i>)	Mecasen. (کشیدن)	Tartarmen. (T. orient., (تارتارمن))
Tiravi.	Cassidem.	Tartum.
Tira.	Beches.	Tartchil.
Tingo.	Rang mecunem. (رنک کردن)	Boyarmen. (بویامق)
Tinssi.	Rang cherden.	Boyadum.
Tinge.	Rang cun.	Boyagil.
Tintor.	Rangi cherdam.	Boyazi.
Tinta.	Rang. (رنک)	Boya, <i>vel</i> rang. (رنک, بویا)
Tremo.	Melarxen. (لرزیدن)	Titarmen. (دترمک)
Tremavi.	Larxidem.	Titradum.
Trema.	Belarx.	Titra.
Tremitus.	Larx. (لرز)	Titramac.
Terremotus.	Xami larx. (زمی لرز)	Yen titramak. (یر دترمک)
Tempero vinum.	Miamixem. (امیختن)	Charistururmen. (قرشترمق)
Temperavi.	Amigtem.	Charisturdun.
Tempera.	Bamix.	Charistur.
Temperan- cia.	Saxgai.	Charisturmac.

Transeo.	Megudarem. (کد شتن)	Chezarmen. (کچپک)
Transivi.	Gudestem.	Cheziun.
Transe.	Begudar.	Chezchil.
Tonat.	Crocar mecuned. (قرقار کردن)	Chocrar. (کوک کورلپک)
Tonavit.	Crocar cherd.	Chocradi.
Tonitruum.	Crocar. (قرقار)	Chocramac.
Tranquilli- tas.		Tim boldi. (دک بولدی)
Turpidum.	Xist. (زشت)	Chorthuşus.
Taceo.	Tam mexanen. (تہزدن)	Tec turumen. (تک دورمق)
Tacai.	Tam xadem.	Tec turdun.
Tace.	Tam bexam.	Tec turgil.
Torceo vel torxéo (tor- quere.)	Mefabem. (تافیدن) torquere بافتن et texere.)	Burarmen. (بورمق)
Torcus.	Bafiden.	Burdum.
Torze.	Befan.	Burgil.
Testifico.	Gua medeghem. (کواهی دادن)	Tanucluc berumen. (طانقلق و برمک)
Testificavi.	Gua darem.	Tanucluc berdum.
Testifica.	Gua bistan.	Tanucluc bergil.
Testis.	Gua. (کواه , کواهی)	Tanuc. (طانق)
Tuscio.	Mesulfen. (سلفیدن)	Oscururmen. (اوکسرمک)
Tuscivi.	Sulfiden.	Oscurdun.
Tuscus.	Besul.	Oscurmac.

Hæc sunt verba et nomina de littera V.

	PERSAN.	COMAN.
Vendo.	Mefrassem. (فروختن)	Satarmen. (صائيق)
Vendidi.	Froghtem.	Satin.
Vende.	Befras.	Satchil.
Venditio.	Froctanj.	Satuc <i>vel</i> satmac.
Volo.	Mechoem. (خواستن)	Tilarmen. (دلپك)
Volui.	Chostem.	Tiladum.
Vole.		Tilagil.
Voluntas.	Chatir. (خاطر)	Tilamac.
Vado.	Meroem. (رفتن)	Barumen. (وارمق)
Ivi.	Raftem.	Bardun.
Vade.	Buro.	Bargil.
Via.	Rak. (راه)	Yol. (يول)
Viaticus.	Safar. (سفر)	Safar. (سفر)
(<i>Viator.</i>)		
Video.	Mebinem. (ديدن)	Chorarmen. (كورمك)
Vidi.	Didem.	Chordun.
Vide.	Bibin.	Chorgil.
Vissus.	Didani. (ديده)	Chormac.
Vinceo.	Mebarem. (بردن)	Yengrinem. (ينگيك)
Vinsi.	Baarden.	Yengdun.
Vince.	Beban.	Yengil.
Victoria.	Nasarat. (نصرت)	Yengmac.
Vincitor.	Cabun suda.	Yengilmac.
(<i>Victor.</i>)		
Volo (<i>in</i>) al-	Meparem. (پريدن)	Uzcarmen. (اوچمق)
tum.		
Volavi.	Pandem.	Uztum.
Vola.	Pepart.	Uzchil.
Volucris.	Mour. (مرغ)	Çipzidar.

(190)

Voco.	Megonem. (خواندن)	Undarmen. (اوندمق)
Vocavi.	Ghondem.	Undadum.
Voca.	Beghorri.	Undagil.
Vox.	Auas. (آواز)	Un. (اون)
Utor. (Con-	Ghogai mecunem.	Tora oscarmen.
suetum es-	(خوی کردن)	
se.)		
Ussus sum.	Ghogai cherdem.	Tora tuttum.
		(توره طوتیق)
Utatur.	Ghogai con.	Tora ocsat.
Vomescio.		Aisarmen.
Vomui.		Aistum.
Venio.	Miaem. (آمدن)	Chelurmen. (کلپک)
Veni.	Aamadem.	Cheldum.
Veniens.	Aamadum.	Chelgali.
Verecundor.	Sarmasar em.	Ugialurmen.
	(شرمسار بودن)	
Verecunda-	Sarmasar budem.	Ugialdum.
vi.		
Verecunde.	Garmasar cun.	Ugagil.
Verecundia.	Sarmasara.	Ugat. (اود)
Vigilo.	Aedarem.	Uyag tururmen.
	(بیدار بودن)	(اوبانتورمق)
Vigilavi.	Bedar bude.	Uyag turdum.
Vigila.	Bedar bas.	Uyag tur.
Voluo.	Megardanem.	Çoururmen. (چورمک)
	(کرداندن)	
Volui.	Gardanidem.	Çouardum.
Volue.	Begardam.	Çourgil.
Volia.	Carch. (?)	Çourmac.

(191)

Valeo pre- cium.	Mearxem. (ارزیدن)	Teyarmen (دکھک)
Valui.	Arxidem.	Teydun.
Vale.	Beari.	Teyar.
Valimen- tum.	Mearzami.	Teymac.
Videor. (<i>Vi-</i> <i>detur mihi.</i>)	Dianrem. (دیان بودن)	Corunurmen. (کورنپک)
Vixus fui.	Dian budem.	Corundun.
Videtur. (<i>mihi.</i>)	Dian ba mam est. (دیان بمان است)	Maga corumen.
Vista.	Rosani. (روشانی)	Cormac. (کورمک)
Vivo.	Mexiuen. (زستن)	Tirilurmen. (دیرلپک)
Vixi.	Xuudem.	Tiyrildum.
Vive.	Bexui.	Tirgil.
Vita.	Xendaganj. (زندگانی)	Tirilmac.
Veritas.	Rasti. (راستی)	Cherti. (کرچک)

Ista sunt adverbia.

	PERSAN-	COMAN.
Ad.	Ba. (با)	Da. (دا)
Ante.	Pes. (پش)	Enborun <i>vel</i> ygai.
Aput.	Pes. (پس)	Catinda. (قتینده)
Alonge.	Acdoun. (اقدام)	Ynictin. (اوگدن)
Ab.	Az. (از)	Dan: (دان, دن)
Amare.	Batalchi. (باتالچی)	Aziturlu. (اجی تورلو)
Adhuc.	Ohanux. (هنوز)	Dagen, (<i>vel</i> anus. (دخی, هنوز))
Alioquin.	Balonis digar.	Alay bolmassa.

(192)

Aliquando.	Barow bar (باروبار)	Birarda.
Aliquantu- lum.	Andak. (اندک)	Anzagina, (ازاجق) vel monzagin.
Almodo.	Açin pes. (چون پش)	Eindida nari.
Bene.	Nec. (نیک)	Yaesi utergi. (پخشی)
Benigne.	Basirini. (باشیرینی)	Gess congul bila. (کوکل بله)
Cito.	Xu (زو)	Terc (۱).
Citra.	Pes (پس)	Catinda. (قتنده)
Comuniter.	An. (عام ?)	Orta chele.
Com.	Ba. (با)	Bile. (بله)
Cui est.	Axanj ch'est. (از انج که است)	Chiminint.
Contra.	Barabar. (برابر)	Oxru. (اوزره)
Cras.	Farda. (فردا)	Tanida. (طنگده)
Chotidie.	Har rox. (هرروز)	Condoe condie. (کوندن کونه)
Circum.	Gird dua gird. (کرداگرد)	Çop çoura. (چپ چوره)
Condam.	Cadim. (قدم)	Endida cheri.
Donec.	Ta. (تا)	Anginza. (انجنجه)
De.	Anz. (انج)	Dan. (دان)
Dulciter.	Basirini. (باشیرینی)	Tatli chele. (تطلولکله)
Dubioxe.	Batarsi. (باترسی)	Chorcunz bila. (قورقونج بله)

(۱) La racine de ce mot se retrouve dans le mongol *tourgen*, dans le yakoute *turgnæ*, dans le vogoul de Verkhoutourie *torka*, dans le finnois-carélien *terwekh*, et dans le cornwalis *stirk*.

(193)

Diu.	Omer dras der (درازدر)	Uxun chele. (اوزونقله)
Debiliter.	Balagai oua voyfi. (بالاکھی و...)	Ymisac chele. (یمشق)
Ecce.	Anecha. (انک)	Muna. (موند)
Et.	Ou. (و)	Tage. (دخی)
Ergo.	Acuno.	Çunchin, vel basa.
Etiam.	Labud. (لابد)	Basa.
Estra.	Berum. (برون)	Tastin vel tasrai. (طشرة)
Foras.	Beron. (برون)	Tasrai. (طشرة)
False.	Badrog. (بدروغ)	Egri chele. (اگری ایله)
Furtive.	Baduxdi. (بدزدی)	Ogrilam. (اوغرلین)
Firmiter.	Chauj, vel sagt. (سخت , قوی)	Berc chele. (برکله)
Fortiter.	Stabir, (ثابت) vel (بصر)	Cati chele. (قتیکه)
Frequenter.	Baxakeat.	Cop curla. (چوق)
Forsan.	Magar. (مکر)	(کتره) Magar vel bolgay. (بلکه , مکر)
Fideliter.	Badindai. (بادین)	Conu chelle.
Graviter.	Pisac (بساق) vel ousaguj.	Ager gele. (غز ایله)
Generaliter.		Barz tourada.
Homo.		Chisj, azam. (اذم , کش)
Hic.	Inia. (اینجا)	Monda. (بونده , مونده)
Honorofice.	Baghormat. (بحرمات)	Ager sij bila. (اغرسی بله)

(194)

Heri.	Dig. (دی)	Tunacum. (دونکون)
Hodie.	Im rox. (امروز)	Buchun. (بوکون)
Humiliter.	Bahomuxi. (بخصوص)	Curluc birla. (خورلق) (برله)
Intus.	Anderum. (اندرون)	Izirda <i>vel</i> izchai. (ایچره , ایچرده)
Ita.	Are. (آری)	Euet, (اود) <i>vel</i> alay.
Ideo.	Barmid.	Aniguzum. (آنک) (ایچون)
Iam.	Saar digar. (بار دیکر)	Bir anza.
Inde.	Axan. (آزان)	Anda. (اندا , اندن)
Iterum.	Barindigar. (باردوگر)	Ebinzi, (ایکنچی) <i>vel</i> jana (پنه)
In.	Dar. (در)	Da, <i>vel</i> ga. (دا , کا)
Intra.	Dar mian. (درمیان)	Izchai. (ایچره)
Integritas.	Batamamj. (بتیامی)	Bitunluc birla. (بتونلک برله)
Illuc.	Ania. (انجا)	Anda. (آنده)
Injuriose.	Baiurm. (?)	Socus bila. (سوکش بله)
Iuxta.	Pes. (پس)	Chatinda. (قتنده)
Inferius.	Bazer. (بزیر)	Tubinda.
Libenter.	Aç dilghos. (ازدل) (خوش)	Gho scangul bila. (کوکل بله)
Longe.	Dour. (دور)	Yrac. (اراق)
Largiter.	Baktin iomadi,	Jomart congul bila. (جومرد کوکل بله)
Leviter.	Asan, <i>vel</i> oua sabuch. (سبک , آسان)	Iengil congul bila. (یئگی کوکل بله)

(195)

Levis.	Sabuc. (سبک)	Ingul. (یگلی)
Male.	Bad. (بد)	Yaman chele. (T. O. (یمان یله)
Modo.	Insaat. (امساعت)	Emdi. (شهدی , Turc de Kouznetsk et Te- leoute imdi.)
Multum.	Bislar. (بسیار)	Cop. (کوپ)
Minus.	Cam. (کم)	Eksic vel essec. (اکسک)
Mecum.	Bamam. (بامان)	Menibila. (من یبله)
Melius.	Bectar vel nectar. (نیکتر , بہتر)	Egirac. (ینگرک)
Modicum.	Andac. (اندک)	Ax. (ازخ)
Modice.	Andac tar. (اندکنر)	Axrac. (ازرک)
Malixiose.	Oubedadj	Yaman songul bila. (یمان کوکل یله)
Melior.	Necutar. (نیکتر)	Egirac. (ینگرک)
Non.	Na. (نہ)	Yoc. (یوق)
Nunc.	Insaat. (امساعت)	Emdi. (Voyez modo.)
Nixi.	Agarne. (اگرنہ)	Yoc exa. (یوقسہ)
Nihil.	Heç. (ہیچ)	Heç nomatage. (ہیچ)
Nimis.	Ghot pislar. (حد بسیار)	Artum, vel cop. (..... کوپ)
Nobiscum.	Bama vel oua yma. (باما)	Bixm byla. (بزم یله)
Omne.	Ghar. (هر)	Chayma. (ہیدہ)
Omnino.	Albet. (البت)	Aybet vel magas. (البت , محض)

(196)

Oneste.	Oua chodgai.	Ghos ey bila.
Occulte.	Ba panagui.	Yaxivi.
Plus.	Auçuxi, <i>vel</i> auxum. (آزد)	Artuc. (ارتق)
Postea.	Badaxam. (بعدازان)	Songra. (صكرة)
Plane.	Gasta.	Acrem, <i>vel</i> archunt.
Primo.	Aualim. (اولی)	Emburum.
Principali- ter.	Mayam.	Mayan.
Paucum.	Andak. (اندک)	Ax. (از)
Proprie.	Chaxa. (خاصه)	Chaxa. (خاصه)
Prope.	Nadic. (نزدیک)	Yachun. (یقین)
Procul.	Dour. (دور)	Yrach. (اراق)
Propter.	Barayn. (برای)	Uçun. (ایچون)
Pro.	Baxeuj. (بزای)	Uçun. (ایچون)
Per.	Ba. (با)	Uçun. (ایچون)
Palam.	Aschara. (آشکاره)	Aschara <i>vel</i> tuyana. (آشکاره)
Plene.	Bapuri. (بهری)	Toulu chele. (طولوایله)
Plenius.	Pur. (پر)	Foulu. (طولو)
Pejus.	Badtar. (بدتر)	Yamanrak. (بیان راق T. O.)
Pessime.	Sabte hay.	Andan yamanrac. (انداک بیان راق)
Prestit. (Cito.)	Stab. (شتاب)	Terchay. (<i>Voyez cito.</i>)
Purifice.	Ba pachi. (باپاکی)	Artimac bila. (آرتیق بله)

Personaliter.	Chostenis. (خویشتن)	Bobyła.
Preter.	Jusaxon. (جز حاشا)	Bascha. (بجز)
Quid.	Çi. (چه)	Ne. (نه)
Quantum.	Çand. (چند)	Neza. (نیچه)
Quando.	Çhay. (کی)	Chaza. (قچان)
Quare.	Asbaraiqi. (از برای اکه)	Neuzum. (نیچون)
Quia.	Çera. (زیرا)	Aninucum. (نیچون)
Quasi.	Yane. (یعنی)	Yaanc. (یعنی)
Quis.	Chist. (کشست، کش)	Chaym. (کیم)
Quam.	Chè. (که)	Dan. (?)
Quomodo.	Chion. (چون)	Neçic. (نیچه)
Qualis.	Churani,	Chaysi.
Retro.	Aspas. (از باز)	Artinda. (آردنده)
Recte.	Badustri. (بدرستی)	Congruluc bila.
Recie.	Dam.	Ag.
Rotunde.	Bagirdi. (بگردی)	Çourma <i>vel</i> çoura. (چوره)
Super.	Bar. (بر)	Ustum. (اوستن)
Sane (<i>sain</i>).	Bar tandrusti. (ببر تندرستی)	Saglic bila. (صاغلق بله)
Sine.	Be. (بی)	Bascha.
Salubriter.	Ba kalas,	Salamerlic birla. (سالیلق برله)
Simul.	Baçham. (باهم)	Birgam. (برهم)
Şatis.	Bislar. (بسیار)	Cop. (کوپ)
Si.	Agar. (اگر)	Egar. (اگر)
Superius.	Bala. (بالا)	Ustunda. (اوستنده)
Suptus.	Çer. (زیر)	Tubinda <i>vel</i> astinda. (آستینده T. O.)

Sic.	Anzunim. (اینچنین)	Aninchibi. (آینکبی)
Sicut.	Andhioni.	Neçic. (T. O. نچوک)
Set.	Ylla. (آلا)	Bassa <i>vel</i> illa. (آلا...)
Secum.	Baou. (باو)	Anin bila. (انین بله)
Suficit.	Bax est. (بس است)	Yetar. (یتار)
Sufficienter.	Batamemi. (بتیامی)	Yetmac bila. (یتماک بله)
Scarse.	Bacantai.	Chex ganip.
Secure.	Ba emini. (با امینی)	Eminlich bila. (امینلیک بله)
Statim.	Ba lagaxa.	Emdi. (<i>Poyez modo.</i>)
Sepe.	Chama bare. (همه باره)	Sec sec. (سق سق)
Solummodo.	Cam ou bes. (با پس)	Yalguxol. (یالکز)
Similiter.	Ghamchion. (همچنین)	Ocsasib. (?)
Sapienter.	Ouac (e. r. eh) (با عقل)	Uxhila. (اوص بله)
Subtiliter.	Oual latifi. (با لطیفه)	Inçalap.
Secus.	Nasdie. (نزدیک)	Yach. (<i>autre-ment.</i>) (یوحسه)
Tunc.	Dar an, ought. (در آن وقت)	Andaoh. (آن وقت)
Tarde.	Der. (دیر)	Choc. (کچ)
Tamen.	Asbarayan.	Alaxesa.
Tantum.	Çandan. (چندان)	Munza.
Tempestive.	Baandahai. (بااند...)	Erta. (ارته)
Tecum.	Batu. (باتو)	Seninbila. (سنیک بله)
Taliter.	Bain maanc. (با این)	Alayoh. (? اویله)
Talis.	Falan. (فلان)	Moninchibi <i>vel</i> Falan. (مونک کبی , فلان)

(199)

Vere.	Banista. (بدرست)	Cherilap. (کرچک)
Ubi.	Cuja. (کجا)	Chayda. (قنده)
Unde.	Axcuia. (ارکجا)	Chaydan. (قندن)
Utinam.	Ysala. (ان شاء الله A.)	Chescha. (کاشکی)
Ultra.	Asania. (از انجا)	Yonaç.
Vel.	Ya. (یا)	Ya. (یا)
Valde.	Saht. (سخت)	Cop. (کوپ)
Velociter.	Stab. (شتاب)	Terclap (Voyez cito).
Versus.	Bayt.	Ortu vel pare.

Ista sunt nomina et pronomina.

PERSAN.

COMAN.

Singularis.

Nom. Ego.	Man. (من)	Men. (T. O. من)
Gén. Mei.	Azani man. (از آن) (ما)	Mennig. (منینگ)
Dat. Mihi.	Baman. (بامن)	Manga. (منکا)
Acc. Me.	Mara. (مارا)	Meni. (منی)
Abl. A me.	Aç man. (از من)	Mendan. (مندن)

Pluralis.

Nom. Nos.	Yma. (ایما)	Bix. (بز)
Gén. Nostri.	Azanj yma. (از آن) (ایما)	Bixsim. (بزیم)
Dat. Nobis.	Bayma. (با ایما)	Bixga. (T. O. بزکا)
Acc. Nos.	Ymara. (ایما را)	Bixin. (بزى)
Abl. A nobis.	Açyma. (از ایما)	Bixdam. (بزدم)

Singularis.

Nom. Tu.	Tu. (تو)	Sen. (سن)
----------	------------	-------------

(200)

<i>Gén.</i> Tui.	Açani tu. (از آن بو)	Sennig. (سنینک)
<i>Dat.</i> Tibi.	Bastu. (بتو)	Sanga. (T. O. سنکا)
<i>Acc.</i> Te.	Tum. (tura تورا)	Senin. (سنی)
<i>Voc.</i> Te.	Yatu. (یاتو)	Ayben.
<i>Abl.</i> A te.	Açtu. (از تو)	Senten. (سندن)

Pluralis.

<i>Nom.</i> Vos.	Ysma. (شما)	Six. (سپیز)
<i>Gén.</i> Vestrum.	Açani suma. (از آن شما)	Sixiga. (سپیز کا)
<i>Dat.</i> Vobis.	Ba suma. (بشما)	Sixga. (سپیز کا)
<i>Acc.</i> Vos.	Sumara. (شمارا)	Sixni. (سپیزنی)
<i>Voc.</i> O vos.	Yasuma. (یا شما)	Ay six. (ای سپیز)
<i>Abl.</i> A vobis.	Aç ysma. (از شما)	Sixdan. (سپیزدن)

Singularis.

<i>Nom.</i> Meus, mea meum.	Açaniman. (از آن من)	Menin. (مینک)
<i>Acc.</i> Meum.	Açani mara. (از آن مارا)	Menincni. (مینکنی)
<i>Nom.</i> Ille,	In, vel ou, vel ysan. (ال)	Al. (ال)
	(این، او، ایشان)	
<i>Gén.</i> Illius.	Azani ow. (از آن او)	Aning. (انینک)
<i>Dat.</i> Illi.	Ba an. (با آن)	Angar. (انکا)
<i>Acc.</i> Illum.	Anra, oura, isanra. (انرا، اورا، اشانرا)	Ani. (انی)
<i>Abl.</i> Ab illo.	Axan. (از آن)	Andan. (اندن)

Pluralis.

<i>Nom. Illi.</i>	Ysan. (ایشان)	Anlar. (انلار)
<i>Gén. Illorum.</i>	Açani isan. (از آن ایشان)	Anlarnen. (انلارن نینک)
<i>Dat. Illis.</i>	Ba ysan. (با ایشان)	Anlarga. (انلارغه)
<i>Acc. Illos.</i>	Ysanra. (ایشانرا)	Anlarni. (انلارنی)
<i>Abl. Ab illis.</i>	Aç yşanni. (از ایشان)	Anlardan. (انلاردن)

Singularis.

<i>Nom. Iste.</i>	In. (این)	Bu. (بو)
<i>Gén. Istius.</i>	Azani in. (از آن این)	Munegi. (مونینگ)
<i>Dat. Isti.</i>	Ba in. (با این)	Mungar. (مونگار)
<i>Acc. Istum.</i>	Ira, (ایرا)	Muni. (مونی)
<i>Abl. Ab isto.</i>	Aç in (از این)	Mundan. (موندن)

Pluralis.

<i>Nom. Isti.</i>	Inan. (اینان)	Bular. (بولار)
<i>Gén. Istorum.</i>	Azani inay. (از آن اینان)	Bular ning. (بولار نینک)
<i>Dat. Istis.</i>	Ba ynan. (با اینان)	Bularga. (بولارگا)
<i>Acc. Istos.</i>	Inara. (اینانرا)	Bularni. (بولارنی)
<i>Abl. Ab istis.</i>	Aç inan. (از اینان)	Bulardan. (بولاردن)

Singularis.

<i>Nom. Noster.</i>	Azani yşma. (از آن شما)	Bixin. (بزوم)
---------------------	----------------------------	---------------

<i>Acc. Nostrum.</i>	Azaniysmara. (ازآن Bixdin. (شپارا)
<i>Nom. Tuus.</i>	Azani tu. (ازآن تو) Senin. (سینیک)
<i>Acc. Tuum.</i>	Azani tum. (ازآن Sening ni. (سینیکنی) (توم)
<i>Nom. Suus.</i>	Azani ou. (ازآن او) Aning. (اینیک)
<i>Acc. Suum.</i>	Azani oura. (ازآن Aningini. (اینیکنی) (اورا)
<i>Nom. Ipsemet.</i>	Ou nixe. (اونیز) Anlar ogh.
<i>Acc. Ipsum- met.</i>	Ouranis. (اورا نیز) Anlarnj ogh.
<i>Nom. Alius dic.</i>	Digar. (دیگر) Oxga. (اوزگه)
<i>Nom. Nomen.</i>	Nam. (نام) At. (اد)
<i>Acc. Nomen.</i>	Namra. (نامرا) Atin. (ادش)
<i>Nom. Nomina.</i>	Namaha. (نامها) Atlar. (ادلر)
<i>Acc. Nomina.</i>	Namahara. (نامهارا) Atlarni. (ادلرنی)
<i>Nom. Prono- men.</i>	Lahab. (لقب) Lahab. (لقب)
<i>Acc. Prono- men.</i>	Lahabra. (لقبرا) Lahabra. (لقبرا pers.)
<i>Nom. Pronomi- na.</i>	Lahabha. (لقنها) Lachablar. (لقبلر)
<i>Acc. Pronomi- na.</i>	Lahabhara. (لقهارا) Lahablarnj. (لقبلرنی)
<i>Nom. Magnus.</i>	Buxurg. (بزرگ) Oulu. (اولو)
<i>Acc. Magnum.</i>	Buxurgra. (بزرگرا) Oulouni. (اولونی)
<i>Nom. Magni.</i>	Buxurgan. (بزرگان) Oulular. (اولولر)

<i>Acc.</i> Magnos.	Buxrganra.	Oultilarnj.	(اولولرنی)
	(بزرگانرا)		
<i>Nom.</i> Parvus.	Chozac.	Chiçi.	(T. O. کچی)
	(کوچک)		
<i>Acc.</i> Parvum.	Chozagra.	Chiçini.	(کچینی)
	(کوچکرا)		
<i>Nom.</i> Parvi.	Chozachan.	Chizilar.	(کچیلر)
	(کوچکان)		
<i>Acc.</i> Parvos.	Chozachanra.	Chizilarni.	
	(کوچکانرا)	(کچیلرنی)	
<i>Nom.</i> Bonus.	Nek.	Yacsi vel eygir.	(ایو، یحشی)
	(نیک)		
<i>Nom.</i> Boni.	Nekent.	Yacsilar vel eygilir.	(یحشیلر، ایولر)
<i>Nom.</i> Malus.	Bad.	Yaman.	(بیان)
	(بد)		
<i>Acc.</i> Malum.	Badra.	Yamanni.	(بیانی)
	(بدرا)		
<i>Nom.</i> Mali.	Badent.	Yamanlar.	(بیانلر)
<i>Acc.</i> Malos.	Badrar.		
<i>Nom.</i> Omnis.	Ghama.	Tegma vel barza.	
	(هه)		
<i>Acc.</i> Omnem.	Ghamara.	Tegmani.	
	(هه را)		
<i>Nom.</i> Omnes.	Har amaram.	Tegmanlarni.	
<i>Nom.</i> Solus.	Tanaha.	Yalgux.	(یالکز)
	(تنها)		
<i>Acc.</i> Solum.	Tamahara.	Yalgux ni.	
<i>Nom.</i> Soti.	Tanaharan.	Yalguxlar.	
<i>Acc.</i> Solos.	Tanhara.	Yalguxlarni.	
<i>Abl.</i> Solis.	Aztanaha.	Yalguxlardum.	
<i>Nom.</i> Levis.	Sabuc.	Yungul.	(یینی)
	(سبک)		
<i>Nom.</i> Levi.	Sabuc.	Yungular.	
<i>Nom.</i> Gravis.	Sangin.	Ager.	(اغر)
	(سنکین)		
<i>Nom.</i> Talis.	Falan.	Falan.	(فلان)
	(فلان)		
<i>Nom.</i> Qualis.	Çura.	Chaysi.	(زیرا)

(204)

Nom. Alius. Digar. (دگر) Oxa.
Nom. Alii. Digara. Oxgalar.

Et nota. Per omnia nominativa de Persico in plurali faciunt in *an*,
et de Chomaicho in *lar* verbi gratia.

Nom. Parvus. Choqac. Chiçi.
Nom. Parvi. Choqachan. Chiçilar.

Nomina rerum quæ pertinent Deo , et ad serviendum ei.

	PERSAN.	COMAN.
Deus.	Choda. (خدا)	Tengri. (تگری)
Mater Dei.	Mariam caton. (مریم) (خاتون)	Mariam chaton. (مریم) (خاتون)
Angelus.	Frista. (فرشته)	Frista. (فرشته)
Propheta.	Paynganbar. (پیغمبر)	Peygambar. (پیغمبر)
Sanctus.		Are algerle.
Crux.	Ghaç. (حاج)	Ghaç. (حاج)
Pesbyter.	Chasis. (کشیش)	Bapas. (پاپاز)
Lex.	Dini. (دین)	Tura. (توره)
Spes.	Omad. (امید)	Ysanmac , <i>vel</i> ima. (امیق)
Auxilium.	Yari. (یاری)	Yari. (یاری)
Elemoxina.	Sadaha. (صدقه)	Sadaga. (صدقه)
Misericor- dia.	Raghamat. (رحمة A.)	Yarlighamac.
Pax.	Kesti. (آشتی)	Barxlic. (بارشلق)
Caritas.	Dost y ghuda. (دوست) (خدا)	Tengri soumachig.
Penitentia.	Pesman açguna. (پشیمانی)	Yaxutam pesman bol- mac.

(205)

Confessio.	Ycrar. (اقرار)	Ycrar bermac. (اقرار ویرمک)
Sanctificata.		Tolamac , <i>vel</i> yalbar- mac.
Testum.	Eyd. (عید)	Olucun. (اولوکون)
Paradisus.	Beist. (بهشت)	Uçmac. (ارچمق)
Infernus.	Tosak. (دوزخ)	Tamuc. (تامو)
Coelum.	Asman. (آسمان)	Kok. (کوک)
Sol.	Aftab. (آفتاب)	Cuyas. (T. O. قوباش)
Luna.	Magh. (ماه)	Ay. (آی)
Stella.	Stara. (ستاره)	Juldurs. (یولدوز)

Hæc sunt elementa.

Aer.	Ghana. (هوا)	Haua , <i>vel</i> salkón. (هوا ; <i>salkin</i> est mon- gol et signifie <i>vent.</i>)
Aqua.	Ap. (آب)	Su. (صو)
Terra.	Xamin. (زمین)	Yer. (یر)
Ignis.	Atais. (آتش)	Ot. (اود)

Hæc sunt compositiones.

Sanguis.	Chon. (خون)	Kan. (قان)
Flema.	Balgam. (بلغم)	Balcham. (بلغم)
Cholara.	Safra. (صفرة)	Sam.
Melanconia.	Sauda. (سودا)	Sauda. (سودا)

Hæc sunt tempora.

Annus.	Sal. (سال)	Gil. (پیل)
--------	--------------	--------------

(206)

Mensis.	May. (ماهی , ماه)	Ay. (ای)
Dies.	Rox. (روز)	Cun. (کون)
Nox.	Sau. (سو , سب)	Cheza vel tun. (کچه , دون)
Hora.	Saht. (ساعت)	Sahat vel ocht. (ساعت , وقت)
Punctus. (Punctum.)	Nocta. (نقطه)	Nocta. (نقطه)
Matutinum.	Sabagh vel soari. (صباغ , سحری)	Tanherta. (طک آرته)
Prima.	Sest.	A octi.
Tercia.	Nim rox. (نپهروز)	Tus. (T. O. نوش)
Nona.	Namax digar. (نیاز دیگر)	Ethindu chiude.
Vesperas.	Acsam. (اخشام)	Acsam. (اخشام)
Complecto- rium.	Souagam.	
Sero.		Cheza. (کچه)
Hodie.	Im rocs. (ایروز)	Buchupi. (بوکون)
Heri.	Dig. (دی)	Tunachun. (دون کون)
Cras.	Farda. (فردا)	Tangda vel tenda. (طگده)
Postcras.	Pax farda. (پش فردا)	Birsi kun. (برسی کون)
Alba diei.	Soub kam.	Tag saraunda.
Ebdomada.	Cafta. (هفته)	Hafta vel heft. (هفته)
Lunæ.	Du sambe. (دو شنبه)	Tu sambe. (دو شنبه)
Martis.	Se sambe. (سه شنبه)	Se sambe. (سه شنبه)
Mercuris.	Çaar sambe. (چهارشنبه)	Çar sambe. (چهارشنبه)
Iovis.	Pan sambe. (پنجشنبه)	Pan sambe. (پنجشنبه)

(207)

Veneris.	Adina. (اذینه)	Ayda. (جمعه)
Sabato.	Sambe. (شنبه)	Sabat cun. (سبت كون)
Dominicha.	Iec sambe. (يكشنبه)	Iesanbe. (يكشنبه)
Mensis.	May. (ماهی)	Ay. (آى)
Kalendas.		Aybasi. (آى باشى)
Januarius.	Safar. (صفر)	Safar ay. (صفر آى)
Februarius.	Rebiaual. (ربيع الاول)	Sounz ay. (سونج آى) mois des félicitations.)
Martius.	Rabiolagher. (بيع الآخر)	Y lias ay. (اپلیاس آى)
Aprilis.	Gimediaual. (جماد الاول)	Tob ay.
Maius.	Cimedie lachel. (جماد الآخر)	Songusax ay.
Junius.	Regep. (رجب)	Cux ay.
Julius.	Saaban. (شعبان)	Orta cux ay.
Augustus.	Ramadan. (رمضان)	Santchitx ay.
September.	Saugil. (شوال)	Ches ay.
October.	Çilchaade. (ذى القعدة)	Orta ches ay.
November.	Dilghiaçe. (ذى الحجه)	Curbanbairam ay.
December.	Mugaram. (محرم)	Apec ay.

Sentimenta quinque.

Visus.	Rosani. (روشانی)	Cormac. (کورمک)
Auditus.	Sinidani. (شنیدانی)	Esitmac. (اشتک)

Gustus.	Tamxai. (A. طعم)	Tatmac. (طائیک)
Odoratus.	Náfas. (نفاس)	Yylamac.
Tactus.	Lamsay. (لمس)	Tucmac. (دکپک)

Qualitates temporum.

Mttm ?	Terck.	Glar sanj.
Oriens.	Maxrich. (مشرق)	Cun tousin. (کون طوغوسی)
Ocidens.	Magrib. (مغرب)	Cun batisi. (سون باطش)
Tempus.	Roxgar. (روزگار)	Ouad. (عهد)
Serenum.	Vas.	Ayas.
Clarum.	Rosan. (روشن)	Yaregh. (T.O. باروق)
Nubiloxum.	Abre. (ابره)	Bulud. (بولوط)
Pluviosum tempus.	Roxigari baran. (روزکاری باران)	Yamgurlu hua. (ییمغورلوهوا)
Obscurum.	Tanguj. (?)	Carangu. (قراکو)
Nubes.	Abre. (ابره)	Bulutlar. (بولوطلار)
Pluvia.	Baran. (باران)	Yamgur. (ییمغور)
Nix.	Bafre. (برف)	Char. (قار)
Nebula.	Abre. (ابره)	Touman. (ظومان)
Pruina.	Piustrem. (پشترم)	Çig. (چه)
Rosata (ro- sée).	Xala. (زاله)	Çig. (چه)
Ventus.	Bade. (باد)	Yel. (یل)
Obscuritas.	Tarichi. (تاریک)	Charangi. (قراگی)
Claritas.	Roxani. (روشانی)	Yarec hua. (یاروق هوا)

(209)

Estas.	Taustan. (تاوستان)	Yay. (یای)
Yems.	Ximisti. (زمستان)	Ches. (قیش)

Res contrariæ.

Par.	Kemta. (همتا)	Cift. (چفت)
Dispar.	Beamta. (بهمتا)	Tac. (تک)
Equalis.	Barabar. (برابر)	Tux. (دوز)
Tortus.	Chaygh <i>vel</i> scaft. (شفت , کتر)	Burilmix. (بورلش)
Distortus.	Beat.	
Simplex.	Iacta. (یک تا)	Birchat. (برقات)
Duplex.	Ducta. (دو تا)	Eichi chat. (ایکی قات)
Rotundus.	Gird. (کرد)	Tegirma. (دکومی)
Quadratus.	Çaargusa. (چهار گوشه)	Torchul. (T. O. (دورتکل)
Integrus.	Drust. (دُرست)	Butun. (بتون)
Fractus.	Squista. (شکسته)	Sinuc. (سنق)
Primus.	Auelin. (اولون)	Burungi. (برینجی)
Secundus.	Duum. (دُوم)	Echinzi. (ایکیینچی)
Rectus.	Rubala. (روبالا)	Togru <i>vel</i> conu. (توغری , T. O. طوغرو)
Dulce.	Sirin. (شیرین)	Tatli. (طاتلو , طاتلو)
Acer.	Talk. (تلخ)	Açi. (آچی)
Amarus.	Talk. (تلخ)	Açi. (آچی)
Bruscus (asper).	Tars. (ترش)	Ehsi. (اکشی)
Domesticus.	Ghamus. (آموز)	Ykti.
Salvaticus.	Koy. (کوی)	Cheyc. (کیک)

Benedictus.	Barchat. (برکت)	Algesli, (القشلو) vel barachat. (برکت)
Maledictus.	Maarum. (ملعون)	Chargesli. (قارعتلو)
Rarus.	Cam. (کم)	Seyrac. (سیرک)
Spissus.	Saghte. (سخت , سفت)	Seck. (صیق , صق)
Pilossus.	Muin. (موین)	Tuilu. (توپلو)
Rassus.	Trasida. (تراشیده)	Tuisus, (توپسز) vel yulumis.
Bozus.	Kom. (خام crudus.)	Cham. (خام)
Maturus.	Pughta. (پخته)	Bisi. (پشی)
Acerbus.	Kom, telchi. (خام , تانخی)	Gham. (خام)
Crudus.	Gham. (خام)	Çiyg. (چیک)
Cotus.	Pohta. (پخته)	Bisi. (پشی)
Nudus.	Braana. (برهنه)	Ialannaz. (بالنز) T.O. (یالانغاج)
Vestitus.	Pusida. (پوشیده)	Chebemis. (کینیش)
Inflatus.	Amasida. (آماشیده)	Sismis. (ششیش)
Desinflatus.	Amath raft. (آماه رفت)	Sisic chetchan.
Saporitus.	Belaset. (بلذت)	Tatigli. (طاتلو)
Planus.	Kamuar saya. (هوار)	Tux. (دوز)
Grispus.	Gidatin. (جودت , جعت)	Tarima.
Atrapatus.	Ging. (گنگ)	Burusmis.
Supensus.	Var esta. (برهستی)	Coturubnis.
Abasatus.	Nisista. (نشسته)	Endurmis. (اندرمز)
Fissus.	Safta. (شکافته)	Ticma.

(211)

Crepatus.	Trakida. (ترکیده)	Yaricgam. (یارلغین , یارق , یرق)
Similis.	Muchabil. (مشابه)	Ocsas. (آسا , آسا)
Pignus.	Crao. (کرع , کرو)	Tutsac. (طوتی)
Usura.	Xudixer. (سود زر - usurier. سود خور)	Astelam vel rebe. (بخ , ربا)
Pars integra.	Bacs drust. (بخش درست)	Butun ulus. (T. O. بتون اولوس)
Medietas.	Nim bacs. (نیم بخش)	Yarem. (یارم)
Tercium.	Semin bacs. (سیوم بخش)	Uzunzi ulus. (اوچنجی اولوس)
Quatrum, et simile.	Çaarum bacs. (چهارم بخش)	Tortuzi ulus. (دورتنجی اولوس)
Remanens.	Baachi. (باقی)	Chalgar. (فلان)
Superfluum.	Xiada. (زواید)	Artchar vel artuc. (آرتق , ارجاخ)

Qualitates rerum.

Bonitas.	Nekui (نیکوی)	Eygilic. (ایولک)
Pulchritudo.	Gubi. (خوبی)	Ehchore. (کسک , کورک)
Longitudo.	Draxi. (درازی)	Uxun luc. (اوزونلق)
Mensura longa.	Paymana. (پیمان)	Uxun olga. (اوزون اولچق)
Pondus.	Cang (cranj? کرانی)	Ager. (اعر)
Sanitas.	Tandrusti. (تندرست)	Saglic (صاعلق)
Magnitudo.	Buxurgi. (بزرگی)	Ululuc. (اولولق)
Largitudo.	Flachi. (فراخ)	Chenglic. (کینکسک)

Infirmetas.	Bimair (بیمار) <i>vel</i> rangiur. (رنجور)	Agermac <i>vel</i> sacsixlic. (صاعسیزلق, اغرمق)
Mors.	Marc. (مرک)	Olum. (اولوم)
Vita.	Xendagani. (زندگانی)	Tirilmac <i>vel</i> yas. (پاش, دیرلک)
Albedo.	Spedi. (سپیدی)	Aghlic. (اقلق)
Juventus.	Jouani. (جوانی)	Yeytlic. (یکتلیک)
Viridior.	Sausi. (سبز)	Yassilic. (یاشلق)
Sapor.	Tam. (طعم)	Tatmac <i>vel</i> tatig. (طات, طاتمق)
Res.	Çix. (چیز)	Nema. (A. نعه)
Malicia.	Baddi. (بدی)	Yamanlic. (ییمانلق)
Turpedo.	Xisti. (زشتی)	Corcsixlic. (قورشلق)
Curticia.	Cutay. (کوتای)	Cheschalit. (قصهلق)
Marcedo.	Lagai. (لاغزی)	Çurumac. (قورومق)
Senectas.	Piri. (پیری)	Chartmac. (قارتیق)
Nigredo.	Siay. (سیاهی)	Charamac. (قرامق)
Similitudo.	Manenda. (ماننده)	Oasamac. (اویمق)
Bonus.	Nec. (نیک)	Yacsi <i>vel</i> eygi. (ایو, یخشی)
Malus.	Bay. (بد)	Yaman. (T. O. ییمان)
Pulcer.	Chob. (خوب)	Chorclu. (کورکلو)
Turpis.	Xist. (زشت)	Chorkux. (قورش)
Longus.	Dras. (دراز)	Uxun. (اوزون)
Curtus.	Cota. (کوتاه)	Chescha. (قصه)
Infirmus.	Ranguir. (رنجیده)	Xagsix. (صاعسز)

(213)

Putridus.	Candida. (کندیده)	Jymis (بیبیش) <i>vel</i> sassimis.
Juvenis.	Jouan. (جوان)	Ygit. (یگت)
Senex.	Pir. (پیر)	Abuscka <i>vel</i> chart. (قنارت)
Friscus (<i>frais</i>).	Taxa (تازه) <i>vel</i> tor. (تر)	Yas. (یاش) <i>viridis.</i>
Sichus.	Ghosch. (خشک)	Churu. (قورو)
Balneatum.	Tar. (تر)	Us.
Nitidus.	Pak. (پاک)	Arri. (عاری)
Novus.	Nog. (نو)	Yangi. (یئگی)
Veterus.	Chogun. (کهن)	Eschi. (اسکى)
Pinguis.	Ferbe. (فربه)	Semix. (سمیز)
Crossus.	Lagar. (لاغر)	Areg. (ارق)
Subtilis.	Barik (باریق) <i>vel</i> ta- nuc. (نئگ)	Inçcha. (انچه)
Gravis.	Sanguin (سنکین)	Agir. (اغر)
Levis.	Sabuch. (سبک)	Yungul. (یئگلی)
Dester.	Rast. (راست)	Ong. (T. O. اونگ)
Sinister.	Chaygk. (چپ ?)	Sol. (صول)
Prestus.	Tex. (تیز)	Terc (yakoute <i>turgen</i>) <i>vel</i> tex. (تیز)
Lentus.	Chahal. (کاهل)	Kagal. (کاهل)
Durus.	Caquj. (قوی)	Chati. (قتی)
Tenerus.	Narm. (نرم)	Ymisat. (یومشاق)
Calidus.	Carm. (کرم)	Yssi. (اسی)
Frigidus.	Sard. (سرد)	Saogh. (سوق)
Carus.	Giram. (کران)	Chos. (قز)

(214)

Vilis.	Harxan. (ارزان)	Uçux. (اوجوز)
Turbidus.	Lil.	Bulganmis. (بولا نېش)
Clarus.	Roxa. (روشن)	Yaregh. (T. O. ياروق)
Vivus.	Xenda. (زنده)	Tiri. (درى)
Mortuus.	Murd. (مرد)	Olu. (اولو)
Ligatum.	Basta. (بسته)	Balganis. (بگلنېش)
Desligatum.	Vasuda. (واز)	Sesmis.

Nomina rerum quæ communiter inveniuntur.

Mundus.	Dunia (دنيا) alan (علم)	Jagham. (جهان)
Mare.	Dria. (دريا)	Tengis. (تگيز)
Montanea.	Ko. (كوه)	Tag. (طاغ , طاغ)
Podius.	Grioua. (كريبوه)	Oba. (اوا)
Vallis.	Dura. (دره)	Enis. (انش) (descente.)
Fangus.	Gil. (گل)	Balçuc. (بالچق)
Caminum.	Ragh. (راه)	Yol. (يول)
Via.	Ra. (راه)	Yol. (يول)
Lapis.	Sang. (سنگ)	Tas. (تاش , طاش)
Pulvis.	Gerdhac. (كردحاك)	Tos. (طوز , توز)
Rumenta (terre).	Chasat. (خاشك)	Toprac. (طپراق)
Arbor.	Dragt. (درخت)	Terac. (Koumuk terek. De là vraisemblablement le mot turc colonne, mât.)
Fructus.	Miouac. (ميوه)	Giemis. (يېمش)
Herba.	Alaf. (A. علف)	Ot. (اوت)
Erbagium.	Mroguxar. (مرغى زار)	Otlamak. (اونلامق)
Montata.	Rabala. (راه بالا)	Orlas.

(215)

Valuta	Sarasiv. (سرایشیب)	Enis. (انش)
	(<i>deseente</i>).	
Provincia.	Oleat. (ایللة)	El. (ایل , ال)
Contrata.	Valeat. (ولایت)	Teyra.
Locus.	Yaga. (جای , جا)	Yer. (یر)
Civitas.	Chachar. (شهر)	Saar (شهر) <i>vel</i> chent. (کند)
Castrum.	Kala. (قلعه)	Kalaa. (قلعه)
Casale.	De. (ده)	Gala. (کلات)
Palacium.	Saray. (سرای)	Saray. (سرای)
Domus.	Chana. (خانه)	Eu. (او)
Apotheca.	Duchan. (دکان)	Chebit (کیبست) <i>vel</i> tugu....
Ospicium.	Manzelga. (منزلگاه)	Chonaclic. (قوناقلیق)
Fondus.	Nogol. (نغل)	Tub. (دب)
Pons.	Pul. (پول)	Chopru. (کوپری)
Puteus.	Ça. (چاه)	Chugu. (قویبی , قویبو)
Boscus.	Vexa (بیشه) <i>vel</i> mesa. (مشه)	Orman. (اومان)
Lignum.	Cui. (چوپ)	Agaç. (آغاچ)
Jardinus.	Bacça. (باغچه)	Bacça. (باغچه)
Ortus.	Bustan. (بوستان)	Bacça. (باغچه)
Vinea.	Bag. (باغ , بیغ)	Bag (باغ) <i>vel</i> borla. (<i>Voyez vinum.</i>)
Campus.	Dast (دست) gala. (خلا)	Saban. (یابان)
Prato.	Mongruxar. (مرغزار)	Yax. (یاز)
Platea.	Mahala. (محله)	Mahala. (محله)
Planum.	Sakra. (صحرا)	Maydan. (میدان)

Carubius.	Cucia. (forum. کوچه)	Yol. (yol. یول)
Cabana.	Kaadan. (کتان)	Alaçuc. (الچوق , tente. الحق , الحق)
Armarium.	Dulab. (دولاب)	Chugira.
Candela.	Mom (mom. موم) vel pi. (suif. پی)	Çirac. (چراغ)
Vinum.	Serap. (شراب)	Çager (چکیر, چاخیر) sira (شیرا) bor (est hongrois. Voy. vinea).
Marpius.	Çiachuç. (instru- ment de fer pour ai- guiser.) چکوج)	Çachuç. (چکوج)
Foxinum (briquet).	Çiacmac. (turc چقیق)	Otluc. (T. O. اوتلق)
Esca (fomes).	Puc. (پوک , بود)	Chou (قاو)
Sulfur.	Chibrit. (کبریت)	Chibrit. (کبریت)

Nomina artium et quæ pertinent eis.

Bachetus.	Saraf. (dépense. صرف)	Saraf. (dépense. صرف)
Balanciæ.	Taraxu. (ترازو)	Taraxu. (ترازو)
Pondera.	Dran.	Taslar. (les pierres. تاشلر)
Cartularius.	Takoui. (تقویم)	Bitic (بیتک) vel taftar. (دفتر)
Calama - rium.	Duet. (دوآة)	Duat. (دوآة)
Calamus.	Kalam. (قلم)	Kalam. (قلم)
Tabula.	Tacta busmai. (تخته)	Sanar tacta. (تخته)
Tapetum.	Xilu. (زیلو)	Choux. (کچه)

Pecunia.	Xir. (زر)	Nagt (نقد) <i>vel</i> acça. (اقچه)
Scriba.	Nuisonda. (نوپشنده)	Bacsi (T. O. بخشى) <i>vel</i> biticsi. (T. O. (بتكجى)
Depitor.	Mara chi mebahet. (مارا كه مباحث)	Borçlurlar. (بورجلولر) <i>pl.</i>
Creditores.	Baarat.	
Manuale.	Daftar. (دفتر)	Taftar. (دفتر)
Atremen- tum.	Murakab. (A. مركب)	Chara. (قرأ) <i>noir.</i>
Lapis aur...	Sanguj. (سنگى) <i>pierre.</i>	
Littera.	Chat. (خط)	Bitic. (بُتیک)
Papirum.	Chagat. (کاغذ)	Chageth. (کاغذ)

Hæc continent do spetiario et spetiara.

Speciarius.	Atar. (عطار)	Atar. (عطار)
Pignate.	Dechan. (officina.) (وکان)	Çomlac.
Çucharo.	Abluc (ابلوج) <i>vel</i> sakar. (شکر)	Sakar. (شکر)
Mel.	Angiun. (انكبين)	Bal. (بال)
Piper.	Filfil. (فلفل)	Burç. (T. O. بورج)
Piper lon- gus.	Ging.	
Gingalel.	Gingibil. (زنجبیل)	Gingibil. (زنجبیل)
Canella.	Darzani. (دارچینی)	Darçini. (دارچینی)
Flos cina-	Gul darçini.	Cul darçini.
namomi.	(کل دارچینی)	(کل دارچینی)
Endego.	Nil. (نیل)	Nil. (نیل)

(218)

Encenso.	Condroc. (کندر)	Condroc. (کندر)
Garofani.	Caranful. (قرنفل)	Caranful. (قرنفل)
Lacka.	Lach. (لك)	Rangi lac. (رنگی لك)
Mastic.	Masdach. (مصطكا)	Sachex. (ساقر)
Cassia	Chear y sanbar. (خیار شنبر)	Chaar sanbar. (خیار شنبر)
Dentes	Dandan y fil. (دندان)	Fil tisi. (فیل دیشی)
elephanti.	فیل	
Braçile	(bois Bacham. (بقم) de Brésil).	Bacham. (بقم)
Cera.	Mum. (موم)	Balaux. (T. O. (بالاو)
Alumen.	Saap. (شاب)	Açi tas. (T. O., (اچی تاش)
Bombecium.	Pamba. (پمبه)	Magugh.
Mana.	Sirichisch. (شیرخشت)	Sirichisch (شیرخشت) vel tard... (طرفچیین)
Titua.	Tutia. (توتیا)	Tutia. (توتیا)
Auri pimen-	Xernec. (زرنیخ)	Xernec. (زرنیخ)
tum.		
Nuces mos-	Joosa (جوزابوا)	
chatae.		
Macis.	Besbese. (بسباسه , (بزباز)	
Spicus.	Sonbul. (سنبل)	Sonbul. (سنبل)
Chibebe d.	Chababa. (کبا با)	Chababa. (کبا با)
Chibebe s.	Chababa. (کبا با)	Chababa. (کبا با)
Lignun aloe.	Eud. (اود)	

Reubarbarum.	Rauand. (روند)	Rauand. (روند)
Canfora.	Canfor. (کافور)	Canfor. (کافور)
Borana.	Tanachar. (تنکار) (borax.)	
Granar v...	Carasani.	Vacsis.
Scamonia.	Magmuda. (مجوده)	Magmuda. (مجوده)
Muscatum.	Musc. (مسک)	Ypar. (T. O. یفار)
Safratum.	Zafran. (زعفران)	Zafran. (زعفران)
Famula.	Chetmet cheran. (خدمتکاران pl.)	Oglangar.
Erbe.	Sauxi. (سبزه)	Otlar. (اوتلر herbes.)
Confeti.	Maaium. (معجون)	Maaium lar. (معجونلر pl.)
Medicine.	Daruana (داروانه) vel daru. (دارو)	Otlar (اوتلر herbes) vel daric. (دارو)
Mortalis.	Aouan. (هاون)	Föuguç.
Piston.	Haoua dasta. (هاون دسته)	Touguç (دوکج) vel cheli. (T. O. کیلی)
Sedacius (cribrum).	Prolixan (پروبزن) vel carbil. (غربیل)	Elac. (الک)
Bosore.	Koca.	Chuburcuç.
Sacheti.	Chisa. (کیسه)	Chapuç.
Aqua rosa.	Ağul. (اب کل, اوکل)	Culaf sui. (کلاب سوی)
Alce pati- cum.	Sabor. (صبر)	Sabur. (صبر)
Argentum vivum.	Çibac. (زبق)	Chonasui. (T. O. - کوند شو)
Ambra (jaune.)	Charabar. (کهربا)	Charabar. (کهربا)

Citoaia.	Çiuruba. (کهربا)	Çiuruba. (کهربا)
Cominum.		Çaman. (کمون)
Cenapro.	Singft. (سنکرف , سنجف)	Xingft. (سنکرف)
Corallo.	Marian. (مرجان)	Marian. (مرجان)
Draganto.	Chitira. (کثیرا)	Chitira. (کثیرا)
Canlanga.	Coligian. (خولنجان)	Choligian. (خولنجان)
Ladano.	Ladan. (لعدن)	Ambar. (عنبر)
Mumia.	Ymsiri. (انسانی)	Ymsiri. (انسانی)
Nuces sar- che.	Girdakan nidu. (کردگان)	
Oleum oli- væ.	Rugan. (روغان)	Yag. (یاغ)
O. rosatum.	Rugan y cul. (روغن گل)	Gulaf yage. (کلاب ییاغی)
O. nucis.	Rugan y gerdekan. (روغن کردگان)	Chox yagi. (کوز ییاغی)
Picis.	Çuft. (زفت)	Samola. (Russe смола)
Regricium.		Buyu.
Rosa.	Cul. (گل)	Chulaft. (کلاب)
Sandalo.	Sandalus. (صندل)	
Smirra.	Yxurmur.	Uxurmur.
Turbiti.	Turb. (تربد)	Turbut. (تربد)
Verderamo.	Xangar. (زنکار)	Xangar. (زنکار)
Unguentum.	Masan.	Ot.
Sulfarum.	Chibrit. (کبریت)	Chouruc. (کوکرد)

Faber et ferrarius.

Faber. Xargar (زرکار) analbad. Altunçi (التوجی) cito-
nuzi.

Anquun (<i>enclume</i>).	Sindan. (سندان)	Ors. (اورس)
Martellus.	Çacuç. (چاکوچ)	Çacuç. (چاکوچ)
Tenagie.	Chelbatan. (کلبتان A. کلابت)	Cheschaç. (قصابچ)
Lima.	Sogan. (سوهان)	Egau. (ایکه , اکه)
Turchesa (<i>pincette</i>).	Cas. (گاز)	Chescaz. (قصابچ)
Ferrum.	Naal (نعل) ayn. (آهن)	Temir. (دمور , دمر , تمپیر)
Argentum.	Nocra. (نقره)	Cumis. (کومش)
Aurum.	Xer surch. (زرسرخ or rouge).	Altun. (التون)
Ramum (<i>cuiivre</i>).	Mess. (مس)	Bager. (باقر)
Stagnum.	Kalay. (قلای , قلعی)	Kalay (قلای) <i>vel ak corgasin.</i> (اق قورغاش) <i>plomb blanc.</i>
Plumbum.	Seref. (سرب , سرف)	Corgasin. (قورغاش)
Latonum.	Brinq. (برنج)	Yes. (T. O. ییز)
Curtellum.	Card. (کارد)	Biçac. (بیچاق)
Molla (<i>pince ?</i>).	Cosara. (قصابچ ?)	Masa. (ماشه)
Fosina (<i>fourneau</i>).	Chura. (کوره)	Chura. (کوره)
Mantexi (<i>soufflet</i>).	Bacsan.	Curuc. (کوروک)
Carbonum.	Xuga. (ژغال)	Comur. (کهور)
Lavellum.	Kaoud.	Tegana.

Peliparius.

Lepus.	Aghun. (<i>lapin.</i>)	Coyan. (قویان)
Peliparius.	Tauigar postræ. (وایگر پوستین)	Tonçi. (T. O. طونجی)
Aquus (<i>aiguille.</i>)	Soxan. (سوزن)	Ygina. (اکنه)
Forfices.	Makrat. (مقراض)	Buçchi. (بچقی)
Dial (<i>de.</i>)	Augustuana. (انکشتوانه)	Oymac. (T. O. اویماق)
Filum.	Risman. (ریسمان)	Yp. (ایپ , اپ , ایپلک)
Agnine (<i>agneau.</i>)	Bara. (برة)	Etiri.
Vulpe.	Rubaan. (روباه)	Tulchu. (T. O. تولکو)
Vai... (<i>écu- reuil.</i>)	Xingaf. (سنجاف)	Toin. (T. O. تپون) (تپین)
Scoyrolı.	Sagingiaf. (سنجاف)	Carate.
Zebelin.	Zardauar. (<i>est le martre.</i>)	Chis. (کیش)
Martori.	Sausar. (صوسار)	Sausar. (T. O. صوسار)
Foyne.	Dela. (دله)	Dela. (دله)
Lupi cerve- rii (<i>lynx.</i>)	Sir. (<i>praisemblable- ment lion.</i>)	Silausum. (T. O. سلاوسون)
Vulpe de arena.	Robagh. (روباه)	Charsac. (T. O. قورساق)
Gatis puçi.	Ghesbeza. (<i>petits de la chatte.</i>)	Charachusun. (قراقوشان)
Moticium.	Gutis.	Eric.
Leopardus.	Palang. (پلنک)	Palang. (پلنک)

(223)

Pena (*pe-* Pusti. (پوشتپین) Teri ton. (T. O.
lisse).) تری تون

Sartorius.

Sartorius. Cheyat. (خیاط) Derxi. (ترزی)
Panum la- Çoča. (چوقده) Çacman. (T. O.
næ.) چکمن
Incisorium. Macrat. (مقراض) Bizchi (بچقی) *vel*
chopti.
Pichum Gex. (گز) Chai *vel* arsun.
(اوسین)
Burdum. Ondobai... Mondobai... *vel* lazate.
Butana Panbi. (پنج) Veles.
(*bouton*).
Straponta. Naali. (نعلی *fer.*) Tosiac.
Culter. Lechoz. (لخز. A.) Yuorgan.

Calegarius.

Calegarius. Muxados. (موزه دوز) Eticçi. (اتکچی)
Forma. Kalep. (قالب) Kalip. (قالب)
Lesna Draus. (درفش) Bix. (بس T. O بیز)
(*alêne*).
Cultellum. Card muxandusi. Biqat eticçi.
(قارد موزه دوز) (بچاق اتکچی)
Sola. Naalça. (نعالچه) Taban. (طبان)
Tomayra Pust y musa. Suruc.
(*cuir des* پوست موزه) (سختیان)
souliers).
Berunis Neche. (چکی) Sactiam. (سختیان)
(*saffian*).

(224)

Montanine (<i>peau de mouton</i>).	Mesin. (مشین)	Choy suruchi. (قوی)
Stivali.	Moxa. (موزه)	Etic. (اتک)
Argorge (<i>pantoufle</i>).	Sarmoxa. (جرموق)	Basmac. (باشمق)
Accanpe.	Ser y moxa. (سرموزه)	Etic baxi. (اتک (باشی)

Magister asie (*asciæ*).

Magister asie.	Dugar. (دولگر)	
Asia.	Teysa. (تپشه)	Cherchi.
Manayra (<i>manara, runcira</i>).	Randa. (رنده)	Balta. (بالطا)
Verina (<i>vrille</i>).	Maçcab. (مثقب)	Burau. (بوراو T. O.)
Serra.	Ara (آره) <i>vel</i> dastara. (دستره)	Biçchi. (بیچقو)
Lenza (<i>fil pour mesurer</i>).	Dracs risman. (درازی) (پیمان)	Uxunip. (اوزونب)
Scopellus.	Scana.	Uturgu.
Marçius (<i>marteau</i>).	Çachuc. (چکچ)	Çachuc. (چکچ)
Compassus.	Pargar. (پرکار)	Pargar. (پرکار)
Yona (<i>run- cina</i>).	Randa. (رنده)	Uscu. (T. O.) (پشقی)
Macia (<i>maillet</i>).		Tocmac. (توقمق)
Turnus.	Schinga.	Schinia.

Barberius.

Barberius.	Amadar.	Sachal yuzi. (صقال barbe.)
Rasorius.	Ustura. (اوسترة)	Yulunguz.
Spegius.	Ayna. (آینه <i>miroir.</i>)	Chuxgu. (كوزكى)
Bacile	Tas. (تاش)	Tas. (تاش)
	(<i>pierre à aiguiser</i>).	
Lançeta.	Nestera. (نشر)	Sungülza.
Cutis.	Asana.	Bilau.
Unguentum.	Malhan. (ملغم)	Ot (اوت) <i>vel mala-</i> <i>han.</i> (ملغم)
Spatius.	Simeser kar. (شمشیرکار)	Cliç ostasi. (قلیج <i>sabre.</i>)
Selarius.	Seraghag. (سراج کار)	Eyarçi. (T. O. (ایپارچی)
Frenarius.	Lekan car. (لجم کار)	Yugaçi. (اویا نجی)
Medicus	Sarra. (جراح <i>chirur-</i> <i>gien.</i>)	Otaçi. (اوتچی)
plag.		
Medicus	Haçim. (حکیم)	Otaçi. (اوتچی)
phyxicus.		
Advocatus.	Chocum can.	Checumçi.
Curcius.	Paye.	Sicric.
Pomeleius.	Muçeic.	Yalçi. (T. O. (یالچی)
Merzaius.	Çarci. (چرچی)	Çarci. (چرچی)
Revenditor.	Casoui <i>vel</i> dafrafros.	Astlançi.
Censaius.	Dalal. (دلال)	Talal <i>vel</i> miançi. (میانچی , دلال)
Incantator.	Dalal (?).	

Capelarius.	Culadux. (کلاه دوز)	Borçi. (بُرکچی)
Capellus.	Cula. (کلاه)	Borc. (بُرک)
Maçelaius	Kasap. (قصاب)	Casap. (قصاب)
	(<i>boucher</i>).	
Curteleius.	Cardcar. (قاردکار)	Biçacçi. (بیچاقچی)
Taberna-	Sarabfroz. (شرابفروش)	Siraz.
rius.		
Murator.	Banna. (بنا)	Diuar ostazi. (دیوار استاسی)
Sapa	Tauac. (توه)	Chasma. (قازمه)
	(<i>fossa</i>).	
Chazola.	Daug.	
Petra.	Sang. (سنک)	Tas. (تاش)
Chalcina	Chaaçch. (کوهیچ)	Chirac. (کرج)
	(<i>chaux</i>).	
Impitor	Nacas. (نقاش)	Nacslagar. (نقسلاکار)
	(<i>peintre</i>).	
Penellum	Cilkalam. (قل قلم)	Chalam. (قلم)
	(<i>pinceau</i>).	
Cholor.	Rang. (رنگ)	Rang. (رنگ)
Colla.	Sires. (چرش)	Yelin. (یلم)
Ligator.	Barbanda. (بربنده)	Baglagan. (بغلاکان)
Aquus gros-	Çualdus. (چوالدوس)	Çualdus (چوالدوس)
sus (<i>alène</i>).		<i>vel</i> ygina. (اکنه)
Filum gros-	Caxel. (غزل)	Yogunip.
sum.		(یوغون ایب)
Conda.	Risman. (ریسپان)	Yp. (اب , ایب)
Balla	Tang. (تنک)	Tang (تنک) <i>vel</i>
	(<i>ballot</i>).	yuc. (یوک)
Stecha.	Saadar.	Saadat.

(227)

Canauatium. Canauar. (کنویر)	Chendir. (کندر)
Fornarius. Nanpas, nanoua. (نانوا, نانپز)	Etmaçi. (اتپکچی)
Furnus. Furn. (فرون, فرن)	Peç. (Russe печь)
Pala. Paru. (پله)	Churac. (کورک)
Scupa. Jaru. (جازوب)	Siburtchi. (سپورگی)
Ligna. Kexuu. (هیزم)	Agaçlar. (اغاچلر)
Farina. Ard. (ارد)	Chamir.
Pasta.	Etmac. (اتپک)
Panis. Nan, ard. (نان, ارد)	Chirda.
Turta. Turt.	Chirda.
Planta.	Char.
Semen. Toghm. (تخم)	Urluc. (اورلوق)
Radis. Bun. (بُن)	Tub.
Arbor. Dragt. (درخت)	Terak. (درک)
Portator. Chamul. (چول)	Chamul. (چول)
Famulus. Chetmetchar. (خدمتکار)	Chulucçi. (قوللکچی)
Archerius Chamanchar. (qui fait des (کیهان کار) arcs).	Yyacçi. (یاچی)
Frexteius Tirsar, tircun. (qui fait des (تیرکن, تیرکار) flèches).	Oghçi. (اوقچی)
Turnaius Karat. (خرات) (tournétr).	Çigrigzi. (چقرغی)
Ortolanus. Bagican. (بعچوان)	Bacçazi. (بعچه جی)
Tessitor, Dioua char. (texte).	Julaghac. (جولاهه, جولاه)

Cantator.	Serot guenda. (سرود خواننده)	Yrçi. (T. O. ارچی)
Sonator.	Mutrub. (مطرب)	Cobuxçi.
Jugularius.	Mutrub. (مطرب)	Oinçil mascara. (مسخرة)
Tamburlus.	Kalili. (طبل ?)	Taf. (دف)
Caramella	Surna. (سرنا)	Suruna. (سرنا)
(lituus).		
Nachare.	Nachara.	Nakara.
Gazayra.	Basarat.	Tamasa. (تپاشا)
Beffa.	Tasgar.	Colmac.
Gabon.	Mascaro. (مسخرة)	Cliclamac.
Solatium	Tafaruç.	Tamasa. (تپاشا)
(spectacu- lum).		
Tronbe.	Nafir. (نفیر)	Burgular. (بورولر pl.)
Tronbetta.	Nay. (نای)	Burguça. (بوروجه)
Meretrix.	Chagba. (قهپه)	Ersat vel mure.
Rofania.	Trel.	Chaltac.
Bordellum.	Carabat. (خرابات)	Charabat. (خرابات)
Magr. solar.	Usta yehat. (استا)	Bitic ostasi. (بتک استاسی)
Scola.	Chitab. (کتب)	Osta. (استا) vel chitab. (کتب)
Banche.	Cursian. (کرسیان pl.)	Olturguçlar. (التورکوجلر pl.)
Pueri.	Jouana. (جوانه)	Oglangar. (اعلانلر)
Ars.	Şenaat. (صنعت)	Pesa. (پیشه)
Opus.	Baist. (بایست) opus est, Is. (ایس opus, labor.) oportet.)	

Labor.	Amal. (عهل)	Çuç. (قوچ)
Opera.	Car. (كار)	İslamac. (ايشلامق)

Nobilitates hominum et mulierum.

Imperator.	Padisa. (بادشاه)	Can. (خان)
Rex.	Patia. (پاد)	Soltan. (سلطان)
Soldan.	Soltan. (سلطان)	Soltan. (سلطان)
Princeps.	Pser (<i>qui est à la tête</i>) vel patia. (پاد)	Beg. (بك)
Baron.	Amir. (امير)	Bey. (بي)
Armirauius.	Sorouar. (سرور)	Çcibasi (?).
Mesaticus.	Chi (?).	Elzi. (العجي)
Potestas (<i>podesta</i>).	Saana. (سخند)	Yarguzi. (T. O. juge.) ياركوجي
Consul.	Chadi. (قاضي)	Seriat.
Placerius (<i>greffier</i>).	Tataul.	Bogaul.
Miles (<i>eques</i>).	Asouar. (اسوار)	Atlu chisi. (اتلو كشي)
Dominus.	Choga. (خواجه)	Bei (بي) vel coia. (خواجه)
Corona.	Taz. (تاج)	Tagz. (تاج)
Curia.	Ordu. (اوردو)	Orda. (اورد)
Imperatrix.	Xen i padixa. (زن پادشه)	Can catoni. (خان خاتوني)
Regina.	Xen y patia. (زن پاد)	Soltan catoni. (سلطان خاتوني)
Famula.	Xen sachird. (زن چاكرد)	Eudagi epçi. (<i>Iptchi signifie femme en langue turque kân-gutse.</i>)

Domicella.	Xen chetmet char.	Eudagi gex.
	(زن خدمتکار)	(اوداجی قز)
Scrana.	Chaxer.	Carauas vel cum.
Torcimanus.	Talamaçi. (طولپاش)	Telmaç. (طولپاش)

Mercimonia quæ pertinent ad mercatorem.

Mercator.	Baxergan. (بازارکان)	Baxargan. (بازارکان)
Forum.	Bazar. (بازار)	Baxar. (بازار)
Mercatum.	Maamala.	Satugh. (صائون)
Emtor.	Ghridar (خریدار) vel Aliçi. (الیچی)	
	mustaire. (مشتری)	
Venditor.	Forgtar. (فروختدیار)	Satugzi. (صائیچی)
Censarius	Dalal. (تلال)	Mianzi. (میانچی)
(courtier).		
Caparrum.	Begh. (بیع)	Bechet. (بیع)
(achat).		
Solutor.	Aouan.	Tolamac. (T. O.)
		(تولامق)
Terminum.	Aouada vel nixia.	Ouada. (اوده)
Moneta.	Sim. (سیم)	Nagt. (نقد)
	(argent.)	
Precium.	Bagha. (بها)	Saga. (بها ?)
Canavam.	Canal.	Chendir. (کندک)
Cendatum	Chep. (کچ ?)	Çux. (قز)
(étoffe de soie écrue).		
Camutum	Sagri. (سگری)	Sagri. (سگری)
	(cuir fait de la peau du dos des chevaux).	
Capsia	Sanduc. (صندوق)	Sinduc. (صندوق)
(caisse).		
Dugus	Bur. (بوم , بوه ?)	Ugu. (اوکو)
(hibou ?).		

D. pluma.	Par y bunta. (پر بوه)	Ugu yungi. (او گو یوگی)
Folia latoni.	Taghta y brinç. (تختہ برنج)	Yex tactasi. (T. O. (یز تختہسی)
Lana.	Pasm. (پشم)	Yung. (یوگ)
Linum.	Usculi. (اوسکلی)	Usculi. (اوسکلی)
Lanterna.	Fenus. (فانوس)	Fanar. (فندر)
Nuces.	Gerdagham. (کردگان)	Chox. (قوز)
Nachus.	Nagh. (ناک herba moschata.)	Nac. (ناک)
Nasicius.	Nasiz.	Nasiç.
Piscis.	Machi. (ماهی)	Baluc. (بالوق)
Pluma.	Par. (پر)	Yung. (یوگ)
Rizux.	Brinç. (برنج)	Brinç. (برنج)
Seta.	Abruxum. (ابرسیم)	Ypac. (ایپک)
Stupas (?).	Last.	Last.
Stameya	Suf franchi. (صوف فرنگی)	Franchi suf. (فرنگی صوف)
Scarlata.	Scarlat. (سکرلت)	Yscarlat. (اسکرلت)
Scamandro.	Ters (۱).	Ters.
Sulfarus.	Chibrit. (کبریت)	Choruc. (کوکرد)
Tel. de Cap.	Ketan y jonban. (کتان یوگبان)	Yionban chetan. (یوگبان کتان)
T. de Rens.	Ketan y rusi. (کتان روسی)	Russi chetan. (روسی کتان)

(۱) C'est peut-être *terf*, espèce de fromage fait avec du lait aigre, ou plutôt du lait aigre desséché.

T. de Ala- Ketan alamani. maga. (کتان الامانی)	Alamani chetani. (الامانی کتانی)
T. de Orli- Ketan soltani. ens. (کتان سلطانی)	Orlens chetan.
T. Novarese. Sansda chesi.	Sasda chesi.
T. Cremo- Dras chesi. (دراز قرزی) nese.	Dras ches. (دراز قرز)
T. Lobarde. Chetan lonbardi. (کتان لنبردی)	Lombardi chetani. (لنبردی کتان)
T. Astexane. Chetan astexane.	Astexan chetani.
T. Ostume. Chetan ostume.	Ostumee chetani.
Vellutus. Catifa. (اقتیغه)	Catifa. (قطیغه)
Colores. Rangan. (رنگان)	Ranglar. (رنگلر)
Color. Rang. (رنگ)	Rang. (رنگ)
Album. Sped. (سپد)	Ac. (اق)
Nigrum. Sia. (سیاه)	Chara. (قرا)
Virmilium. Surg. (سرخ)	Chexel. (قزل)
Cremixi. Cremixi. (قرمزی)	Cremixi. (قرمزی)
Bachami. Bachami.	Bathami.
Blavum Chabut. (کبودی) (bleu).	Coc. (کوک)
Janun Çerd. (زرد) (jaune).	Sari. (صاری)
Viride. Saus. (سبز)	Yaxil. (یاشل)
Gamelin. Boxac. (بوزاق)	Boxag. (بوزاق)
Violetum. Banavs. (بنفش)	Ipchin. (پشکون pers.)
Aranginum. Narangi. (نارنجی)	Narangi. (نارنجی)
Aflori. Al. (آل)	Al. (آل)
Teleum no- Ketan legonia. vo.	Bergonia katani.

(233)

T. Berga-	Keta bergamasce.	Bergamasce katani.
masce.		
T. Fabriane.	Arach.	Arach.
T. Crude.	Chetan can.	Chetan can.
	(کتان خام)	(کتان خام)

Nomina lapidum pretiozororum.

Robin.	Yacut. (یاقوت)	Yacut. (یاقوت)
Balaxius.	Balats. (بالش)	Lal. (لعل)
Safirus.	Yacput cribut.	Chabut yapcut.
	(یاقوت کبود)	(کبود باقوت)
Smeradus.	Smurut. (زمرد)	Smurut. (زمرد)
Diamante.	Yalmas. (الہاس)	Yalmas. (الہاس)
Granata.	Barnaosa. (بنقش)	Beruda. (? بجدی)
Turcheyse.	Peroxa. (پیروزه)	Peroxa. (پیروزه)
Petra pre-	Laal. (لعل)	Laal. (لعل)
tiosa.		
Cristallus.	Bolor. (بلور)	Bolor. (بلور)
Perla.	Maruarid. (مروارید)	Inçu. (انجو)
Vitrus.	Aoygina. (آبکین)	Giltrin. (یلدرم éclat.)

Hæc sunt membra hominum et mulierum.

Homo.	Merd. (مرد)	Asan. (اذام) vel chi- si. (کشی)
Mulier.	Xen. (زن)	Epzi. (Turc kangatse iptchi.)
Masculus.	Nar. (نر)	Erca (ازکا) vel er. (ار)
Femina.	Maya. (مایه)	Tusi. (دیشی)

Membrum.	Anden. (اندام)	Begiun <i>vel</i> buum. (بوغون)
Caput.	Ser. (سر)	Bas. (باش)
Humor.	Ghel. (جلط)	Elat. (خلاط)
Capillus.	Mu. (موی , مو)	Xaç. (ساچ) T. O. (چاچ)
Crinis (<i>poil</i>).	Muibac.	Teba. (دبة)
Frons.	Lilac (كلاك) pesani. (پیشانی)	Aln (الن) <i>vel</i> magley. (ما نکلاي) T. O.
Cilium.	Abru. (ابرو)	Cas. (قاش)
Palpebræ.	Mixa. (مژه)	Chirpich. (کربک)
Aurixula.	Coujs. (گوش)	Chulag. (قولاق)
Oculus.	Ciesim. (چشم)	Chox. (قوز)
Lumen ocu-	Nui eresin.	Chox yaruchi. (کوز بارقی)
li.		
Nasus.	Bin. (بینی)	Buren. (بورون)
Naris.	Sulachi bin. (سولاخ بینی)	Ernin.
Melon.	Ciana. (چانه) <i>joue.</i>	Yangac. (یقاق)
Maxilla.	Cianac. (چانک)	Yaagh. (یقاق)
Os.	Deen. (دهان)	Agx. (اغز)
Labium.	Lab. (لب)	Todac. (طوطاق)
Gingiva.	Costi danden. (گوشت دندان)	Emr. (عمر) A.
Dens.	Dendan. (دندان)	Tis. (تیش) T. O.
Lingua.	Xuan. (زبان , زوان)	Til. (تیل) T. O.
Cervella.	Mag. (مغز)	Meng. (مپه) T. O.
Celabrum.	Tarsidehen.	

Masca.	Kostchen yzanat.	Yaac.
Gutur.	Galou. (كلو)	Bogax (بوغاز) <i>vel</i> tamac. (تامق)
Mentum.	Xancaden. (زنجدان)	Sagac.
Collum.	Gardan. (کردان)	Boyn. (موبین , بوبین)
Spalla.	Puist. (پشت)	Archa. (ارقده)
Pectus.	Sina. (سینه)	Tos.
Mamilla.	Puystan. (پستان)	Emzat. (T. O. ایمچک)
Forcella	Dehen yamande.	Tos. (<i>Voy.</i> pectus.)
(<i>sternum</i>).	(دهن)	
Lombicu-	Copac (کوبک)	Chindic. (T. O. کیندوک)
lum.		
Venter.	Btan. (بطن)	Caren. (قرن)
Corpus.	Tan. (تن)	Boy. (T. O. بوی)
Stomachum.	Made (معدة) <i>vel</i> del. (دل)	Cursac. (قورساق)
Cor.	Dil. (دل)	Congul. (کوگل)
Figatus.	Cigar. (جگر)	Gigar. (جگر)
Pulmon.	Gigar band. (جگر بند)	Gigar band. (جگر بند)
	(<i>viscera.</i>)	
Budellum.	Sachar (سحر <i>pulmo</i>) ruda. (رودة)	Yçag (T. O. ایچچاک) <i>vel</i> suzug.
Pellis.	Pust. (پوست)	Teri. (T. O. تری)
Vetetrum.	Cher. (کیر)	Sic (سک) trienir, stet, pitte.
Testiculum.	Chaxac. (خایه , خصیه)	Taxac. (طشاق , طشق)
Vulvua.	Chus. (کس)	Amu. (ام)

Petenegium (anus).		Koti dorars. (...کوت)
Brachius.	Baxou. (بازو)	Chol. (قول)
Brion (lacerta).	Ghost i baxou. (گوشت بازو)	Koyne.
Vena.	Rac. (رک)	Tamar. (طهر)
Sanguis.	Ghon. (خون)	Can. (قان)
Ossum (os, ossis).	Ostachan. (اسخون)	Souac. (T. O. سویاک)
Caro.	Choist. (گوشت)	Et. (ات)
Pugnus.	Moist, ouç. (مشت ; est turc.)	Ouç. (اوج autant qu'on peut prendre avec la main.)
Manus.	Dast. (دست)	El (ال) vel chol. (قول)
Palma.	Kafi dast. (کف دست)	Aya (آیه)
Pulcius.	Mayas naps. (?)	
Digitum num.	Angust. (انگشت)	Barmac. (T. O. برمق)
Nodus.	Gro.	Buug. (بوغم ?)
Nervus.	Paghi. (پی)	Singir. (سگر)
Unguis.	Naon. (ناخن)	Termac. (درنق , طرناق)
Flatus.	Palu. (باد ?)	Nafas. (نفس)
Penis.	Mien. (میان lombes.)	Bel. (بل lombes.)
Costa.	Baloui. (پهلوی)	Chaburcha. (قبرغه)
Vescica.	Duba. (?)	Cursac. (قورساق ventre.)
Orina.	Ciamin. (چمین)	Sidic. (سیدق)
Sterchus.	Guu. (کوه)	Bogh. (بوق)

Coscia (<i>coxa</i>).	Ran. (ران)	Buth. (بوط)
Genu.	Xanu. (زانو)	Tixgi. (تیز)
Gamba.	Sach. (ساق)	Chonç.
Garigia.	Cap. (كعب <i>talon.</i>)	Çigmac.
Pes.	Pay. (پای)	Ayach. (ایاق)
Gratis p.	Pust y pay. (? پیش پای)	Agag uxi. (? ایاق یوزی)
Chalcha - neus (<i>culx</i>).	Pasana. (پاشنه)	Sounçac.
Digit. pedis.	August y pay. (انگشت پای)	Barmac. (برمق)
Sola pedis.	Caf. (کفی)	Taban. (طبان)
Anima.	Jan. (جان)	Tin. (<i>spiritus</i> . دم)
Vultus.	Roui <i>vel</i> roui. (روی)	Megx (T. O. بکز, مکز) <i>vel çiray.</i> (چهره)
Barba.	Ris. (ریش)	Sachal. (صقل)
Lacrima.	Asch. (اشک)	Yas. (پاش)
Sudor.	Arak. (A. عرق)	Ter. (در, تر)
Anhelitus.	Naffas. (نفس)	Naffas. (نفس)
Persona.	Chas. (کس)	Boy. (T. O. بوی)

De parentatu homines.

Pater.	Piar. (پدر)	Atta. (اتا, آتا)
Mater.	Mar (مار) <i>vel</i> madar. (مدر)	Ana. (انا)
Maritus.	Suhar. (شوهر)	Er. (ار)
Uxor.	Xenhalal. (زن حلال)	Epzi. (Turc kangatse <i>iptchi</i> , T.O. اوی کشی personne de la mai- son.)

Filius.	Pser, farxend. (فرزند , پسر)	Ogul. (اوغول)
Filia.	Doctar farxand. (دختر فرزند)	Chex. (فز)
Frater.	Brar <i>vel</i> bradar. (برادر)	Charandas. (قزنداش)
Soror.	Koar. (خواهر)	Chex charandas. (فز قزنداش)
Anus.	Gend. (گنده)	Ulu acta.
Socer.	Choxeruc. (خسرة)	Chain. (قاین)
Jenerus (gener).	Damand. (داماد)	Chuyegu. (قویاؤ . T. O.)
Avunchulus.	Kalu (خالی) <i>vel</i> hamu. (عامو . A.)	Abaga. (T. O. اباکا)
Nepos.	Bararxada. (برادرزاده)	Yni. (T. O. frère cadet.)
Amita.	Am. (A. عیه)	Egazi.
Consanguineus.	Amoxada. (همزاده)	Tagay. (T. O. توغان)
Cognatus.	Kalu. (خالی)	Yexna.
Amica.	Mansura. (معشوقه)	Oynas (اویناش) <i>vel</i> chuni. (قیا ?)
Socius (comes).	Kambax. (هیپاز)	Ortac (اورتاق) <i>vel</i> noga. (T. O. نوکار . domestique.)
Vicinus.	Amxagia. (همسایه)	Consi. (قونشو)
Socera.	Chasurch. (خسورة)	Csim.

Complementum honorum.

Comple- mentum.	Tamani. (A. تہلق ?)	Tuchal.
--------------------	-----------------------	---------

(239)

Honor.	Nec. (نیک bon.)	Yacsi (بخششی bon.) vel eygi. (ایو bon.)
Dives.	Maldar. (مالدار)	Bailu chisi. (بایلو کشی)
Sapiens.	Acheldar. (عقلمدار)	Ustlu (T. O. اوصولو) vel achel. (عقل)
Pulcer.	Ghub. (خوب)	Chorchi. (T. O. کورکلو)
Legitimus (filius).	Kalalxa... (حلالزاده)	Chalal ogul. (حلال اوغول)
Legalis.	Kalal. (A. حلال)	Conu. (? قانون)
Nobilis.	Moghtasin. (محترم)	Oxdan. (T. O. وزدان)
Virtuoxus.	Maghtadur. (مقتدر)	Erdamli.
Gratioxus.	Naamatdar. (نعمتدار)	Naamat lu. (نعمتلو)
Fortis.	Caoui. (قوی)	Chuclu. (کوچلو)
Inginioxus.	Honormand. (خردمند)	Tocma.
Largus (liberalis).	Jomard. (جومرد)	Jomard. (جومرد)
Inamoratus.	Aseck. (عاشق)	Asuch. (عاشق)
Prestus.	Geld. (جلد)	Tex. (تیز)
Cognoscens.	Sinakdar. (شناس دار)	Fanur chisi. (طانور کشی)
Amabilis.	Dost darnend. (دوستدارمند)	Souuar chisi. (سوویچی کشی)
Castus.	Xedid merd.	Ersacsis.
Honestus.	Pah. (پاک)	Chelecli. (خالصلو)
Pacificus.	Seymcham.	Chamus, toxulu chisi.
Tetus.	Saad. (شاد)	Sauunur chisi.
Destrus.	Honor mans.	Ux chisi. (اوز کشی)
Advenes.	Xianc.	
Probus.	Bagat.	Bagat.

Defecta hominum.

Malus.	Bad. (بد)	Jaman. (پیمان)
Pauper.	Dughes <i>vel</i> darues. (درویش)	Yarli (غریب) <i>vel</i> yocsul. (پوخسل)
Senes.	Pir. (پیر)	Chart (قارت) <i>vel</i> abusca. (T. O. ابوسکا)
Stultus.	Diuana. (دیوانه)	Teli (دلی) <i>vel</i> acmac. (اجمق)
Mentecap- tus.	Scamusdar. (شاهشدار)	Badbact. (بد بحث)
Turpis.	Xist. (زشت)	Çirchin. (چرکین)
Rusticus.	Rustay. (زوستایی)	Rustan. (زوستار)
Vilis.	Begigar.	Chahal.
Piger.	Sust. (سُست)	Sust. (سُست)
Infirmus.	Bin max raguir. (رکی)	Sagis.
Mixellus (ignobilis).	Pis. (پُش)	Chelapan.
Tignosus.	Cacial. (کچل)	Tax.
Guercius (luscus).	Lux. (لوچ)	Sochur (سوقور) <i>vel</i> zalis.
Cechus (aveugle).	Chor. (کور)	Choxsis (کوز سز) <i>vel</i> cor. (کور)
Avogolus.	Nebina. (نپینه)	Touluc kotur cys.
Bastardus.	Piç. (پیچ)	Chunradan touga.
Rangus.	Lang. (لنگ) <i>boiteux</i>	Agsak. (اقساق)
Musus (nasutus).	Burni. (بورنی) <i>turc.</i>	Burni chizi. (بورنی کشی)
Castrati.	Begaya. (بی خایه)	Tasacsix. (طشقسن)
Rofian.	Guedi.	Caltac.

(241)

Rogosus	Garguin. (کورکن)	Cheturlu.
(<i>scabiosus</i>).		
Surdus.	Char. (کر)	Chulacsix. (قولاقسن)
Mutus.	Lal. (لال)	Tilsix. (دلسن)
Dixpositus.	Mahul batal.	Beylitan chertar.
Gibbus.	Chos. (کوژ)	Bucru. (بوکری)
Mendax.	Drogaan. (دروغ کان)	Ostruczi.
Superbus.	Cheberdar. (کبردار)	Olu conglu. (اولو کوکلو)
Invidioxus.	Bachil. (بخل)	Bachil. (بخل)
Avarus.	Lavezan. (لاوله جان)	Suh kisi. (سینه کاسه)
Venaglorio-	Xanachar.	Fus. (فضول)
sus.		
Lussuriosus.	Chanachar.	Ersaczi.
Inimicus.	Bayhon. (بدخواه)	Tumismis. (دوشمن)
Peccator.	Baxachar. (بزه کار)	Yaxuclu. (یازقلو)
Falsus.	Chalp. (خلاف)	Egricsi.
Cupabilis.	Gunachar. (گناهکار)	Xaxuclu. (یازقلر)
Gaibus	Gaib. (غایب)	Gaip (غایب) <i>vel yat.</i>
(<i>absens</i>).		

Res quæ pertinent ad bellum.

Exercitus.	Luschar. (لشکر)	Çeisi. (جیش)
Bellum.	Xang. (جنگ)	Sanzis.
Insegna.	Allap. (علم)	Allan (علم) <i>vel tou.</i>
		(توغ)
Guayra.	Nachbat. (نجبت)	Ghasal cosac. (کسل)
		(<i>voleur lâche</i>) قازاق
Arma.	Seloc. (سلاح)	Sageth. (شگه)
Frexetus	Auxida. (اوزیده)	Sirdac. (T. O. سداق)
(<i>carquois</i> ?).		

(242)

Coyrcia	Sxire. (زره)	Xaga.
	(cuirasse).	
Colaretum.	Gardanband.	
	(کردن بند)	
Ceruclera	Cula agni. (گلاہ اہنی)	Toulga. (طولغہ)
	(cassis).	
Coyretum	Xire. (زیرہ)	Chaba. (کبہ)
	(habit qu'on porte sous la cuirasse).	
Seichera	Jausan. (جوشن)	Butuluc.
	(lorica).	
Spata.	Simber. (شمشیر)	Cliz. (قلج)
Gradius.	Card. (کارد)	Bizac. (بچاق)
Arcus.	Caman. (کمان)	Yai. (یای)

Res oblite necessarîe pro domo.

Camera.	Chugira. (حجرہ)	Yxba. (En russe изба)
Camium.	Bohorieh. (بخاریہ)	Bochorieh. (بخاریہ)
Paretis.	Diuar. (دیوار mur.)	Diuar. (دیوار)
Chancaus.	Banucsa.	
Clavatura.	Chilit. (کلید)	Yuxac. (T. O. یوزاق)
Clavus.	Chilit. (کلید)	Açchuz.
		(T. O. اجعیج)
Agutus.	Migh. (میخ clou.)	Cheadau. (T. O. قداق)
Bancha.	Cursi. (کرسی)	Olturguz. (التورکوج)
Capsia.	Sanduc. (صندوق)	Sinduc. (صندوق)
Lectum.	Jomaha. (جامہ خواب)	Tosiac. (دوشک)

Res quæ pertinent ad vestes.

Bustus (vestis).	Oprac. (T. O. براق)
--------------------	-----------------------

(243)

Foratura.	Astar.	Teriton.
Penna.	Pustin. (پوستین) <i>pare-ment de pelleterie.</i>	Tuuma.
Manicha.	Auestin. (آستین)	Yeng. (پیک)
Chostura.	Doktima.	Ticmac. (دیکمک)

Res quæ pertinent ad domum.

Fondamen- tum.	Buniat. (بنیاد)	Tut.
Lapis.	Sang. (سنگ)	Tas. (طاش)
Calcina.	Cerç. (کرس)	Chiraç. (کرج)
Arena.	Reg. (ریک)	Cum. (قوم)
Aqua.	Aou. (او)	Su. (صو)
Travus (trabs).	Çouu. (چوپ)	Agaç. (اناج)
Tabulæ.	Talita. (تختہ)	Tacta canga. (تختہ)
Columna.	Stun. (ستون)	Tit ağaç. (تیر اناج)
Matoni.	Chegmit. (کرمید)	Bismis cherptç. (کر بیسچ)
Tectus.	Bam. (بام)	Tam. (طام)
Caminala.	Sufra. (سفره) <i>mensa.</i>	Sufra (T. O. صوفرة) <i>vel catra.</i>
Scala.	Nardouan. (نردبان)	Ageniç.
Balconus.	Taragia. (در بچه)	Tarag (ترجه) <i>vel tuluc.</i>
Murus.	Divar. (دیوار)	Divar. (دیوار)
Privata.	Aurex. (آوریز, آبرین)	Aurex. (آوریز, آبرین)

Res quæ pertinent ad amnizium hominis.

Camixia.	Parahan. (پیرهن) <i>che-mise.</i>	Choulac. (T. O.) (کولاک)
----------	--	---------------------------------

Braga.	Xarpa saluar.	Chonzat.
Vestimen- tum.	Jama posis. (جامه)	Oprac. (طون براق)
Corigia (zona).	Chamar. (کهر)	Cur (کور) vel beligab. (بیلباو)
Bursa.	Chisa. (کیسه)	Yanzic.
Capellum.	Cula. (کلاه)	Chepas (کله پوش) vel bore. (بورک)
Fazolum.	Dulband. (دولبند)	Colma.
Calige.	Huc.	Duat. (دون)
Scapin. ?	Curcuc.	Çulgau.
Stivales.	Muxa. (موزه)	Etic. (اتک)
Algorge.	Sarmoxa coasat.	Bamsac. (باشیق)
Stalera.	Tixga.	Tixga.
Besatie.	Korgin.	Artmac.
Flascum.	Flasci.	Yasman.
Tenda (tentorium).	Kaiman. (خیمان , خیمه)	Çater. (چادر)
Vezia.	Taziana.	Tamzi.
Brageius.	Chamar.	Chamar.
Parasol.	Saioual. (سایبان , سایوان)	
Axnixium.	Ragt.	Saget.
Currum.	Araba. (عربده)	Araba. (T. O. عربا)

Res quæ pertinent equo.

Equus.	Asp. (اسپ)	At. (اط)
Ferrus.	Naal. (نعل)	Naal. (نعل)
Clavum.	Megh. (میخ)	Migh vel cadac. (قداق , T. O. میخ)
Stalla.	Akor, paga. (آخور , بایگاه)	Ayran.

(245)

Copta (stragula).	Ciul. (چول)	Eyar yabagi. (ایپیار یایق)
Stregia.	Chasragu. (قشغی)	Chasrau. (قشغی)
Capistrus.	Afsar. (A. افسار)	Nocta. (T. O. نوقتہ)
Brilla.	Lagan. (لکام)	Yugan. (T. O. یوکان)
Sella.	Xin. (زین)	Eyar. (T. O. ایپیار, (ایکار)
Pinellus.	Taōra.	Topra.
Trauce.	Schl.	Chisan.
Redena!	Aynen. (A. عنان)	Tixgin. (T. O. دزکن, (تسکن)
Anellus.	Chalcha. (A. خلقہ)	Chalcha (A. خلقہ) vel toga. (توقہ)
Morsus.	Achin. (fer. آهن)	Aguxlug. (اغزلق)
Grupus.	Band (بند) vel gre. (گرہ)	Tuuma.
Pola.	Reysa.	Sazac.
Fustum sellæ.	Ciouy çin. (چوب زین)	Eyarnig agazi. (T. O. (ایپیار نینک آغاچی)
Arzonum anterior.	Carpus posin. (قرپوس) (پیشین)	Alindagi cas. (الیندک جی قاش)
Arzonum retro.	Carpus pesin. (قرپوس) (پسین)	Artindazi cas. (آئندک جی قاش)
Barda (le feutre sous la selle).	Namand xin. (نہد زین)	
Feltum.	Namand. (نہد)	Chux. (کچہ)
Cuperta.	Cop cuip. (?)	Egar yabogi. (ایپیار یایقی)

Streue.	Richeb. (اوسنگو)	Uxangi. (اوسنگو)
Ardiionus.	Çuanac. (چنكل)	Toga tili. (توقه دلی) <i>langue de la boucle.</i>
Foramen.	Suluch. (سولاح)	Texmac. (تیشوک T. O.)
Pectoralis.	Sinaband. (سیند بند)	Comuldruc. (T. O.) (کومولتریک)
Fibla.	Aosin. (اوزیم)	Toga. (توقو)
Posna.	Paldomb (پاردم)	Coyscan. (قوسغون)
Cingla.	Tang. (تنك)	Ail. (T. O.)
Bastun (<i>clitella</i>)	Palan. (پالان)	Yengirzac. (T. O.) (ینگیرچاق)

Res quæ pertinent ad letum.

Lectus.	Jama. (جامه)	Tosac. (دوشك)
Tripodes.	Sepa. (سفح)	Tosacnig ayagi. (دوشك نینك) (ایاقی)
Palia.	Clie. (علف)	Salom. (صالام)
Cosin.	Balin. (بالین)	Yastuc. (یاستوق) (یاستوق T. O.)
Lenteamina.	Çiarzau. (چارچب)	Çiarzau. (چارچه)
Culter (<i>couverture ouattée</i>)	Lechef. (لکاف)	Yourgan. (T. O.) (یورغان)
Carpita (<i>couverture de laine</i>)	Gilim. (کلیم)	Chilim. (کلیم)
Tapitum.	Xilu. (زیلو)	Gali (قالی) <i>vel coux.</i> (کچه)
Cortina.	Pasachonna.	Chosagan.

(247)

Capsia Buria. (بوريا) Ghaser. (جاسر)

(storea).

Talam Sanduç. (صندوق) Sinduc. (صندوق)

(sponda).

Res quæ pertinent ad mensam.

Toalia. Dastar. (دستار) Tastar (دستار) vel

sarpa.

Fiela Sisa. (شیشه) Giltrip (بیدرم) éclat vel

(vitrum).

sis. (شیشه)

Ciatus. Cuda. (قدح) Piala. (پیالا)

Urceus Cusa. (قوزه) Bardac. (بردق)

Candela - Samandan. (شمدان) Çiraclie. (چراقلق)

brum.

Candela. Sama. (شمع) Çirac. (چراغ)

Tefania Tabac. (طبق) Tabac. (طبق)

(assiette).

Cibus. Chordani. (خوردانی) As. (اس)

Res quæ pertinent ad cochinam.

Calderonus. Chaxan. (قزان) Chaxan. (قزان)

Concha. Teste. (تشت) Legana. (لکن)

Cazia Caugir tiartiç. Çomiç. (چمچه , T. O.

(grande cuiller de cuisine).

(چومبیج)

Coclearius. Malaga. (ملعده) Chasuc. (قاشق)

Pignata Dec. (دپک) Çomlat. (چوملک)

(olla).

Paella Taoua. (تاوا) Yaglaou.

(poêle).

Mortale. Haouan. (هوان) Tanguç. (T. O.

piston.)

(248)

Pistum.	Gaouan. (هوان)	Cheli. (کبلی)
Bradalæ (tripus).	Sapa. (سپا)	Caxan ayac (فزان) vel coço. (ایاق)
Scutella.	Casa. (کاسه)	Çanac. (چناجق)
Catena.	Xingil. (زنجیر)	Xingil. (زنجیر)
Tianus.	Taoua. (تاوا)	Chaureina. (sartago.)
Securis.	Taouar. (تبر)	Balta. (بالته)
Fogorarius.	Boghorit. (بخاریه)	Boghoric. (بخاریه)
Fumus.	Duc. (دخان , دغ)	Tutun. (توتون)
Flama.	Borxiatas.	Kalen. (یالک)
Rampinum.	Milac. (ملق)	Girgac. (trulla.)
Taliatolus.	Tabac. (طبق)	Tepsi. (دیپی)

Victualia quæ nascuntur. Nomina arborum et fructuum.

Arbor.	Draght. (درخت)	Terac. (درک)
Radix.	Bun. (بن)	Tub. (دُب)
Rami arbo- rum.	Siac. (شاخ)	Butac. (بوداق , T. O.) (بوتاق)
Folia.	Belch. (برگ)	Yabuldrac. (یاپراق)
Lignum.	Ciou. (چوب)	Agaç. (اعاچ)
Scortia.	Pust. (پوست)	Cabuc. (قبوق)
Medulla.	Masg. (مغز)	Yç. (اوز)
Altitudo.	Belend. (بلندی)	Boich luch. (بیوگک)
Umbra.	Saya. (سایه)	Colaga. (کولکه)
Fructum.	Miva. (میوه)	Iomis. (یش)
Colexia.	Gulinari. (کلنار)	Chira. (کپراز)
Pirus.	Ambrut. (امرود)	Armut (ازمود) vel chertme. (کشری)

(249)

Pomum.	Sef. (سیو)	Alma. (الهه)
Pomum gran.	Sef anar. (سیوانار)	Nardam. (نار. — نار.) <i>est le suc de la grenade.</i>
Pom. cogoc-num.	Be. (به)	Be. (به pers.)
Nizole	Fenduc. (فندق)	Çatlauc.
(noisette).		
Nuces.	Gardakan. (کردکان)	Cox. (قوز)
Persicum de T.	Saftalu dirustam. (شفتالو)	Saftalu. (شفتالو)
Persicum.	Saftalu. (شفتالو)	Saftalu. (شفتالو)
Saboyna	Alu. (آلو)	Eric. (ارک , اریک)
(pruna damascena).		
Mismis	Mismis. (مشمش)	Mismis. (مشمش)
(abricot).		
Ficus.	Ingir. (انجیر)	Ingir. (انجیر)
Uva.	Angur. (انگور)	Xuxum. (اوزم , یوزم)
Zebibum.	Majus. (مویز)	Churu xuxum. (قورو یوزم)
Castanea.	Sabalud. (شهبوط)	Castana. (کستانه)
Datillum.	Ceasp. (قسیب , قسب)	Chorma. (حرما)
Amindola.	Badam. (بادام)	Badam. (بادام)
Cocoma - rum.	Chear. (خیار)	Chear. (خیار)
Cetronum.	Narinç. (نازنجی)	Narinç. (نازنجی)
Limonum.	Limon. (لیمون)	Limon. (لیمون)
Arangium.	Nouma.	Nouma.
Festechum.	Festuc. (فستغی)	Pistac. (فستق)
Melonum.	Charbusa. (قریز)	Coun. (قاون)

Nomina erbarum.

Ruta.	Sadaf. (صدق)	Sadaf. (صدق)
Menta.	Nana, (نانه , نعنه)	Gişchiç.
Salvia.	Salg. (سالیبه)	Salg. (سالیبه)
Spinatium.	Spanac. (سپاناچ)	Yspanac. (اسفاناچ)
Petresemo- lum.	Mandanus. (معدنوس)	Mangdun. (معدنوس)
Latucha.	Tarta.	Marul. (مارول)
Rapa.	Salgam. (شلغم)	Salghan. (T. O. شلغن) vel samuc.
Cucurbita.	Cudu. (کدو)	Cabac. (قباق)
Merezana.	Badizian. (بادلجان)	
Gea.	Salek. (سلق)	Çagundur. (چوکندر)
Cauli.	Calem. (کلم)	Laghan. (لجنه)
Alcum.	Sir. (سیر)	Sarmisac. (صارمساق)
Cepe.	Pias. (پیاز)	Sogan (صویان) vel youa.
Rafanum.	Turp. (ثرب)	
Afançia.	Chasuir.	
Feniculus.	Raxiana. (رازیانه)	Raxiana. (رازیانه)

Nomina bestiarum.

Bestia.	Aynay. (حیوان)	Yanauar. (جانور)
Equus.	Asp. (اسپ)	At. (اط)
Leo.	Ser. (شیر)	Astlan. (اصلان)
Jumenta.	Madian. (مادیان)	Chestrac. (قسراق)
Mulus.	Astar. (آستر)	Chater. (قتر)
Asinus.	Car. (خر)	Esac. (اشک)

Asinia.	Car maya. (خرمایه)	Tisi esac. (دیشی اشک)
Mula.	Astar maya. (استرومایه)	Tisi chater. (دیشی قتر)
Porcus.	Kuc. (خوک)	Tongus. (طوکنز)
P. Selvati-	Kuc y cheghi.	Cheye tongus.
carh.	(خوک قیچی)	(قیچی طوکنز)
Troya	Kuc y maya.	Tisi tongux.
(truie).	(خوک مایه)	(دیشی طوکنز)
Bos.	Gaos. (کاو)	Ogus (اوکنز) vel seger. (صغر)
Vacha.	Maya gou. (مایه کاو)	Ynac. (اینک)
Vitellus.	Gaos sala. (کاو ساله)	Buxan. (بوزاغو), T. O. (بوزاو)
Ovis.		Tisi coy. (دیشی قوی)
Montoneus.	Choç. (قوچ)	Gözchar. (T. O. (قوچقاز)
Crastonus.	Guspond. (کوسپند)	Choy. (قوی)
Agnus.	Bara. (بره)	Coxi. (قوزی)
Becus.	Taka. (تکه)	Ezchi. (T. O. ایچکی)
Capra.	Maya beus. (مایه بز)	Tisi ezchi. (دیشی (ایچکی)
Capretus.		Ogolach. (اوغلاق)
Canis.	Sec, sag. (سک)	Itt. (ایت)
Gata.	Gurba. (کرده)	Mazi tisi. (T. O. (ماچی دیشی)
Gatus.	Gurbabar. (کرده نر)	Mazi. (T. O. ماچی)
Alofans.	Fil. (فیل)	Pil. (پیل)
Camellus.	Ustur. (اشتر)	Toua. (توه)

(252)

Dracon.	Aysdahan. (اژدها)	Saxagan.
Uncia.	Yrs. (عرس A. leana.)	Yrs. (A. عرس)
Ursus.	Chers. (خرس)	Ayu. (آيو)
Simia.	Maymon. (ميمون)	Maymun. (ميمون)
Lupus.	Gurg. (كرك)	Boru. (T. O. بوري)
Lepus.	Targos. (خرکوش)	Coxan. (T. O. قویان)
G. Spucius.	Cara cuxan. (قرا قویان)	Cara cuxan. (قرا قویان)
G. Maymon.	Abursina.	
Bufarus.	Gaumis. (گاومیش)	Susager. (صوصغر)
Talpa.	Coram. (کرموش)	Cheoxis opec. (کوستبک)
Ratus.	Mus. (موش)	Sicghan. (T. O. سجقان)
Cervus.	Gao coy. (گاو کوهی)	
Torus.	Gao sala. (گاو ساله)	Boga. (بوغا)
	baxuf d'un an.)	

Nomina verminum.

Vermis.	Cherm. (کرم)	Curt. (قورت)
Serpens.	Mar. (مار)	Saxagan.
Bixia.	Mar. (مار serpent.)	Gillan. (پیلان)
Musca.	Magas. (مکس)	Çibin. (T. O. چیبین)
Sexcupes (poux).	Sibis. (شپسه , سپش)	Bit. (بت)
Pulices.	Chaye. (کیک)	Burça. (T. O. بوجره)
Çinzare.		Suruçibin. (T. O. سوری چیبین)
Cimices (culex).		Çandala. (T. O. قندله)

(249)

Pomum.	Sef. (سیو)	Alma. (الهه)
Pomum gran.	Sef anar. (سیوانار)	Nardam. (ناردان — نار) <i>est le suc de la grenade.</i>
Pom. cogoc-num.	Be. (به)	Be. (به pers.)
Nizole	Fenduc. (فندق)	Çatlauc.
	(noisette).	
Nuces.	Gardakan. (کردکان)	Cox. (قوز)
Persicum de T.	Saftalu dirustam. (شفتالو)	Saftalu. (شفتالو)
Persicum.	Saftalu. (شفتالو)	Saftalu. (شفتالو)
Saboyna	Alu. (آلو)	Eric. (ارک , اریک)
	(pruna damascena).	
Mismis	Mismis. (مشمش)	Mismis. (مشمش)
	(abricot).	
Ficus.	Ingir. (انجیر)	Ingir. (انجیر)
Uva.	Angur. (انگور)	Xuxum. (اوزم , یوزم)
Zebibum.	Majus. (مویز)	Churu xuxum. (قورو یوزم)
Castanea.	Sabalud. (شهبوط)	Castana. (کستانه)
Datillum.	Ceasp. (قسیب , قسب)	Chorma. (حرما)
Amindola.	Badam. (بادام)	Badam. (بادام)
Cocoma - rum.	Chear. (خیار)	Chear. (خیار)
Cetronum.	Narinç. (نازنجی)	Narinç. (نازنجی)
Limonum.	Limon. (لیمون)	Limon. (لیمون)
Arangium.	Nouma.	Nouma.
Festechum.	Festuc. (فستغی)	Pistac. (فستق)
Melonum.	Charbusa. (قرپز)	Coun. (قاون)

Nomina erbarum.

Ruta.	Sadaf. (صدف)	Sadaf. (صدف)
Menta.	Nana, (نانه , نعنہ)	Gişchiç.
Salvia.	Salg. (سالیبه)	Salg. (سالیبه)
Spinatium.	Spanac. (سپاناچ)	Yspanac. (اسفاناچ)
Petresemo- lum.	Mandanus. (معدنوس)	Mangdun. (معدنوس)
Latucha.	Tarta.	Marul. (مارول)
Rapa.	Salgam. (شلغم)	Salghan. (T. O. شلغن) vel samuc.
Cucurbita.	Cudu. (کدو)	Cabac. (قباچ)
Merezana.	Badizian. (بادلجان)	
Gea.	Salek. (سلق)	Çagundur. (چوکندر)
Cauli.	Calem. (کلم)	Laghan. (لجنه)
Alcum.	Sir. (سیر)	Sarmisac. (صارمساق)
Cepe.	Pias. (پیاز)	Sogan (صویان) vel youa.
Rafanum.	Turp. (ثرب)	
Afancia.	Chasuir.	
Feniculus.	Raxiana. (رازیانه)	Raxiana. (رازیانه)

Nomina bestiarum.

Bestia.	Aynay. (حیوان)	Yanauar. (جانور)
Equus.	Asp. (اسپ)	At. (اط)
Leo.	Ser. (شیر)	Astlan. (اصلان)
Jumenta.	Madian. (مادیان)	Chestrac. (قسراق)
Mulus.	Astar. (آستر)	Chater. (قتر)
Asinus.	Car. (خر)	Esac. (اشک)

(251)

Asinia.	Car maya. (خرمایه)	Tisi esac. (دیشی اشک)
Mula.	Astar maya. (استرومایه)	Tisi chater. (دیشی قتر)
Porcus.	Kuc. (خوک)	Tongus. (طوکنز)
P. Selvati-	Kuc y cheghi.	Cheye tongus.
carh.	(خوک قیچی)	(قیچی طوکنز)
Troya	Kuc y maya.	Tisi tongux.
(true).	(خوک مایه)	(دیشی طوکنز)
Bos.	Gaos. (گاو)	Ogus (اوگوز) vel seger. (صغر)
Vacha.	Maya gou. (مایه گاو)	Ynac. (اینک)
Vitellus.	Gaos sala. (گاو ساله)	Buxan. (بوزاغو), T. O. (بوزاغو)
Ovis.		TK/112 si coy. (دیشی قوی)
Montoneus.	Choç. (قوچ)	Gözchar. (T. O. (قوچقاز)
Crastonus.	Guspond. (گوسپند)	Choy. (قوی)
Agnus.	Bara. (بوره)	Coxi. (قوزی)
Becus.	Taka. (تکه)	Ezchi. (T. O. ایچکی)
Capra.	Maya beus. (مایه بز)	Tisi ezchi. (دیشی (ایچکی)
Capretus.		Ogolach. (اوغلاق)
Canis.	Sec, sag. (سک)	Itt. (ایت)
Gata.	Garba. (گرده)	Mazi tisi. (T. O. (ماچی دیشی)
Gatus.	Gurbat. (گرده نر)	Mazi. (T. O. ماچی)
Alofanş.	Fil. (فیل)	Pil. (پیل)
Camellus.	Ustur. (اشتر)	Toua. (توه)

(252)

Dracon.	Aysdahan. (اژدها)	Saxagan.
Uncia.	Yrs. (عرس A. leæna.)	Yrs. (A. عرس)
Ursus.	Chers. (خرس)	Ayu. (آيو)
Simia.	Maymon. (ميمون)	Maymun. (ميمون)
Lupus.	Gurg. (كرك)	Boru. (T. O. بوري)
Lepus.	Targos. (خرکوش)	Coxan. (T. O. قویان)
G. Spucius.	Cara cuxan. (قرا قویان)	Cara cuxan. (قرا قویان)
G. Maymon.	Abursina.	
Bufarus.	Gaumis. (گاومیش)	Susager. (صوسف)
Talpa.	Coram. (کرموش)	Cheoxis opec. (کوستبک)
Ratus.	Mus. (موش)	Sicghan. (T. O. سجقان)
Cervus.	Gao coy. (گاوکوهی)	
Torus.	Gao sala. (گاوساله) bauf d'un an.)	Boga. (بوغا)

Nomina vermium.

Vermis.	Cherm. (کرم)	Curt. (قورت)
Serpens.	Mar. (مار)	Saxagan.
Bixia.	Mar. (مار serpent.)	Gillan. (پیلان)
Musca.	Magas. (مکس)	Çibin. (T. O. چیبین)
Sexcupes (poux).	Sibis. (شپشه, سپش)	Bit. (بت)
Pulices.	Chaye. (کیک)	Burça. (T. O. بوجره)
Çinzare.		Suruçibin. (T. O. سوری چیبین)
Cimices (culex).		Çandala. (T. O. قندله)

Nomina volucrum.

Volucres.	Murg. (مرغ)	Çipçic. (T. O. (چپچیق)
Aquila.	Kergas. (vau- tour.)	Charachus. (قره قوش)
Falchonium.	Balaban. (turc.)	Balaban. (بلابان)
Astor.	Çarçiga. (قارجغه)	Çarçiga. (قارجغه)
Sparverius.	Bas. (باز)	Cheegey. (چاقر)
Terzoro- rius.	Çura. (چرة)	Çura. (چرة)
Mismerillus.	Caltar. (?)	Sar. (T.O. سار milous.)
Voltor.	Caltar. (?)	Sar. (T.O. سار milous.)
Grus.	Torna. (طورنه)	Turna. (طورنه)
Ciuçtora (chapon).	Baggis. (بچش)	Yabalac. (ابلق)
Perdix.	Tauc. (tauc.) poule.)	Cil. (چیل)
Ocha (oie).	Bet. (بط)	Chax. (قاز)
Gallina.	Murg. (مرغ)	Tauc. (طاوق)
Galum (coq).	Chorox. (خروس)	Cherox. (خروس)
Pulastrum.	Ferugia. (فروجيا)	Balazuc. (بالازك)
Gielfalchus.	Songur. (صونغور)	Songur. (صونغور)
Paon.	Taos. (طاوس)	Taus. (طاوس)
Faxan.		Soulam. (سوكلوم) prononcé vulgairement souloum.)
Columbus.	Factor. (فاخند)	Segerçic. (كوكرجن)
Rosignolus.	Bulbul. (بلبل)	Bulbul. (بلبل)
Papagaxius.	Totak. (طوطك)	Totu. (طوطى)

(254)

Cardarina.	Saka. (سقا chardon - neret.)
Paser.	Korgui. (T. O. طورغای)

Victualia quæ nascuntur.

Granum.	Gandum. (کندم)	Bugday (بگدای) vel asli. (T. O. اشلق orge.)
Ordeum.	Ciou. (جو)	Arpa. (ارپه)
Risum.	Bring. (برنج)	Tuturgan vel bring. (برنج)
Pistum (riz concassé).	Gauata. (هاوانده)	Tuuju. (T. O. توی)
Ciceri.	Noghut. (نخود)	Noghut. (نخود)
Lenticula.	Mariuimac. (مرجهك)	Maruimac. (مرجهك)
Erbegia.	Bunu. (بنو)	Brizac. (بچین)
Farina.	Ard. (ارد)	Un. (اون)
Brenum.	Subusta.	Chebac.
Segara.	Ous. (اوز cremor.)	Ous. (اوز)
Lac dulce.	Sir. (شیر)	Sut. (سود)
Lac acer.	Mast. (ماست)	Yugurt. (یوغورد)
Caxeum.	Panir. (پنیر)	
Butirum.	Coou rogan. (کاوروغن)	
Lardus.	Fabirhi. (فربھی)	
Fenum.	Alaf. (علف)	Bizan. (بچین)
Milium.	Gauars. (جاورس)	Tari. (طاری)
Speuta.	Suulu. (سلو et T. O. avoine.)	Suulu. (سلو avoine.)
Granum macegu....	Coptaluc.	Coptaluc.

(255)

Ce n'est pas sans peine que je suis parvenu à retrouver la plupart des mots de ce vocabulaire dans les langues persane et turque, tant othmanli qu'oriental ; il a été impossible de donner les équivalens de tous. Je fais suivre ici une table des chapitres, qui facilitera les recherches dans cet ouvrage intéressant ; qui contient un des plus anciens monumens de la langue turque.

	Pages.
1. Nomina et verba ordine alphabetico.	122
2. Adverbia.	191
3. Pronomina et adjectiva.	199
4. Nomina quæ ad Deum pertinent.	204
5. Elementa.	205
6. Constitutiones corporis.	<i>ibid.</i>
7. Tempus.	<i>ibid.</i>
8. Sensus quinque.	207
9. Cœli et aeris affectiones.	208
10. Opposita et contraria	209
11. Qualitates rerum.	211
12. Nomina rerum quæ communiter inveniuntur.	214
13. Nomina artium et quæ pertinent eis.	216
14. Aromatorius.	217
15. Faber et ferrarius	220
16. Peliparius.	222
17. Sartorius.	223
18. Calegarius	<i>ibid.</i>
19. Magister ascia.	224
20. Barberius et alia ministeria.	225

	Pages.
21. Nobilitates hominum et mulierum.	229
22. Mercimonia et mercator.	230
23. Nomina lapidum pretiosorum.	233
24. Membra corporis humani.	<i>ibid.</i>
25. Consanguinitas hominum.	237
26. Qualitates bonæ hominum.	238
27. Defecta hominum.	240
28. Res quæ pertinent ad bellum.	241
29. Res quæ ad domum spectant (<i>V. n° 31</i>).	242
30. Res quæ pertinent ad vestitum (<i>V. n° 32</i>).	<i>ibid.</i>
31. Res quæ pertinent ad domum (<i>V. n° 29</i>).	243
32. Res quæ pertinent ad vestitum (<i>V. n° 30</i>).	<i>ibid.</i>
33. Res quæ pertinent ad equum.	244
34. Res quæ pertinent ad lectum.	246
35. Res quæ pertinent ad mensam.	247
36. Res quæ pertinent ad culinam.	<i>ibid.</i>
37. Nomina arborum et fructuum.	248
38. Nomina herbarum.	250
39. Nomina bestiarum.	<i>ibid.</i>
40. Nomina vermium.	252
41. Nomina volucrum.	253
42. Victualia quæ nascuntur.	254

TABLE DES MATIÈRES.

	Pages.
Lettres sur la littérature mandchoue.....	I
I. Sur l'utilité de l'étude de la langue mandchoue. <i>ibid.</i>	
II. Remarques critiques sur le dictionnaire mandchou du père Amiot, publié par M. Langlès.	9
III. Remarque sur la troisième édition de l'alphabet mandchou de M. Langlès	46
IV. Rituel tartare-mandchou, publié par M. Langlès	66
V. Sur quelques autres opuscules du même auteur, relatifs au mandchou.....	81
Description du lac Baikal.....	89
Remarques sur l'essai sur la nature de la langue chinoise de M. Myers	109
Vocabulaire latin, persan et coréen , de la bibliothèque de Francesco Petrarca	113
Sur les différents noms de la Chine.....	257
Notice de la mer Caspienne	271

	Pages.
Observations sur la carte de l'Asie publiée, en 1822, par M. Arrowsmith	284
Description du grand canal de la Chine, extraite d'ou- vrages chinois	312
Sur la langue des Kazak et des Kirghiz.....	332
Mémoire sur le cours de la grande rivière du Tabet, appelée Iraouaddy dans le royaume des Birmans...	382
Sur la langue des Afghan.....	418
Notice d'une mappemonde japonaise, conservée dans le musée britannique à Londres.....	471
Remarques critiques sur la traduction allemande des œuvres de Confucius, par M. le docteur G. Schott... ..	482
ERRATA	
Pag. 80, ligne 6, pour Tousea; lisez Fousea.	
317, — 15 et 16, <i>Yousylian</i> ,	
369, — 14 et 16, — ПОЛУШНЫЙ — ПОЛУМНЫЙ ,	

Librairie Orientale de Dondé-Dupré Père et Fils.

CHEFS-D'ŒUVRE DU THÉÂTRE INDIEN, traduits de l'original sanskrit en anglais par M. H. H. Wilson, secrétaire de la Société Asiatique du Bengale, etc., et de l'anglais en français, par M. A. Langlois, membre de la Société Asiatique, auteur des *Monuments littéraires de l'Inde*; accompagnés de notes et d'éclaircissements, et suivis d'une table alphabétique des noms propres et des termes relatifs à la mythologie et aux usages de l'Inde, avec leur explication. Deux forts vol. in-8°, papier fin satiné... 15 fr.
Papier vélin 24 fr.

CONTES INÉDITS DES MILLE ET UNE NUITS, extraits de l'original arabe, d'après un manuscrit arabe écrit au Caire, l'an 1217 de l'hégire, par le schéikh Ali Alansari; par M. J. de Hammer, premier interprète de S. M. l'empereur d'Autriche pour les langues orientales, etc., etc.; traduits en français par M. G.-S. Trébutien, membre de la Société Asiatique de Paris. Trois volumes in-8°, impr. en caractères neufs, sur beau pap. fin sat... 21 fr.

C'est M. de Hammer, dont la vaste érudition est connue de toute l'Europe savante, qui a eu le bonheur de se procurer un manuscrit de ces contes, le plus complet de tous ceux que l'on connaisse, et qui en a extrait ceux dont M. Trébutien publie aujourd'hui la traduction. Savant et modeste, le jeune orientaliste a cherché à imiter le style simple et naïf de Galland; il peut donc espérer que cette continuation, nouvelle pour nous, sera favorablement accueillie comme le complément indispensable de toutes les éditions des *Mille et une Nuits*, dans un moment surtout où l'on est si avide de s'initier aux littératures étrangères.

MÉLANGES ASIATIQUES, ou choix de Morceaux de Critique, et de Mémoires relatifs aux Religions, aux Sciences, aux Coutumes, à l'Histoire et à la Géographie des nations orientales, par M. Abel-Rémusat. Deux vol. in-8°, avec planches, pap. fin satiné.. 14 fr.
— *Continuation de cet ouvrage*, sous le titre de NOUVEAUX MÉLANGES ASIATIQUES, par le même auteur. Deux vol. in-8°.. 15 fr.

Cet ouvrage est sous presse, et doit paraître incessamment.

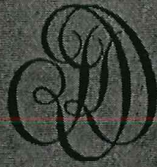
MÉMOIRES
RELATIFS A L'ASIE,

CONTENANT

DES RECHERCHES HISTORIQUES, GÉOGRAPHIQUES ET PHI-
LOLOGIQUES SUR LES PEUPLES DE L'ORIENT;

PAR M. J. KLAPROTH,
Membre du Conseil de la Société Asiatique de Paris.

TOME TROISIÈME,
ORNÉ DE DEUX CARTES ET DE CINQ AUTRES PLANCHES.

PARIS,

LIBRAIRIE ORIENTALE DE DONDEY-DUPRÉ PÈRE ET FILS,

IMP.-LIS.-MEMB. DE LA SOCIÉTÉ ASIATIQUE DE PARIS,

Lib. de la Soc. Roy. Asiat. de la Grande-Bretagne et d'Irlande, sur le Continent;
RUE RICHELIEU, N° 47 bis, ET RUE SAINT-LOUIS, N° 46.

NOVEMBRE 1828.